خيريه وخيرآباد نابي افندي
غفر له
١١٣

وقف السلطان الأديب الأريب والخليفة الخاقان الحسيب النسيب
الشجاع الذي علم الأعداء بأنه علم الأسد وفاز بمقامات النصرة وعليهم علا
السلطان بن السلطان السلطان أبو الفتوح والمغازي محمود خان
ابن السلطان مصطفى خان خلد الله سلطنته
وأبقى في العالمين برهانه وأنا الفقير إليه سبحانه
وتعالى مصطفى طاهر المفتش بالحرمين الشريفين
المحترمين عفي له

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد اول الله عظیم الشانه
مبدع دائرهٔ امکانه

که ایدوب خامهٔ صنعی تدبیر
نسخهٔ عالمی ایتدی تحریر

رحمت عام خداوند کریم
ایتدی عالملره فیض تعمیم

جنبش لطفه کلوب خامهٔ جود
چکدی لوح قلمه نقش وجود عدم

بانا اولوب دخمهٔ دشوار عدم
اولدی مفتوح طلسم عالم

ایتدی میزان بکف بود و نبود
عدم سنک ترازوی وجود

اولمیجق دوی وجود آینه تاب
اولدی مرآت عدم صورت یاب

رفع اولوب ابخرهٔ نا دعدم
یدی دون خیمهٔ سواد اعظم

دوشه یوب عالمه قالیچهٔ خاک
اوستنه دوشندی قباب افلاک

اولدی کردون ایله بو چار فصول
کاسهٔ چار کل بزم قبول

امهاتی اینجه آبا ایله جمع
اراده یاندی محبتده شمع

نه موالیدلری اولدی عیان
معدنیات نبات و حیوان

بور

بوردی قافلهٔ لطف و کرم
چیقدی عالم عقبندن آدم

ایلدی مرتبهٔ انسانی
غایهٔ مرتبهٔ حیوانی

اولدی بو صورت طینی ده ظهور
اکمل و اشرف انواع ظهور

قوریلوب سلّم ترتیب حکم
چیقدی تا صدر وجوده آدم

آب و کلده ایدیجک علی ظهور
سجده‌یه اولدی ملائک مأمور

اولدی انسانده مراتب برجا
اولدی مفصول تفاصیل پیدا

کیمی شکر اولوب کیمی پیاز
اولدیلر بر نیجه ممتاز

رتبه رتبه اولوب انواع انام
دوجهانله ظهور ایتدی نظام

بی مراتب یقلور کون و مکان
عالمک یرینی طوتمز نادان

کوره مز مصلحتی آتشین آب
ایده بیلمز عملی بادی تراب

ایده مز آهنک افعالنی زر
ویره مز چاشنی ملحی کهر

کوره مز دستک اسودی قدم
واره مز سیف مقامنه قلم

نقش ایلمز کوشش ایده مز
هوشک اندیشه‌سنی نوش ایده مز

بوزکر کاردینی ایتمز دولکو
کفشکر کاردینی بیلمز زرکر

مالکک کاردینی کورمز مملوک
بیلمز احوال رعایای ملوک

کیم سردک ویره مز احوالن
نه بلور خلق ترلکو جامن

سایه بیلمز اثر خورشیدک
جام بیلمز نظر جمشیدک

عکس ایدن بو نیجه دو مجموعک
اکله اولدی عنی قدر مطبوعک

اولدیغی حسن مقابل پیدا
ضدیله منکشف اولدی اشیا

حکمت و قدرته غایت یوقدر … بو تماشایه نهایت یوقدر
بو نظام اوزره در اجزای جهان … عقلک اولدیغنی قدر اوله نگران
مرتبهٔ آخرت و دنیاده … جاری اولمش صور و معناده
معنویات مراتب هر چوق … بحر موجه سنک غایتی یوق
دیدی سر قافلهٔ شهر شهود … بو قدر اولدی که مراتبله وجود
جمله‌ده اهل ولایت اعلا … انبیا رتبه‌سی اندن اعلا
انبیا صدرنشین اعزاز … هر بری بر مه منیر اعجاز
لیک سلطان سریر عالم … حضرت سید ابن آدم
حکم فرمای کمین لولاک … خط پیرای و ما ارسلناک
گوهر ماحصل حب جود … میوهٔ نو طبق باغ وجود
فاتح درج گنجینهٔ نور … علت غائیهٔ نقش ظهور
اولین حرف کتاب رحمت … مقصد معنی لفظ تمت
ابتدا نقطهٔ رحمانی … انتهاء اثر ربانی
صورت معنی معنای صور … نور بالاکش قندیل قدر
زیب صدر سرای هستی … خازن گنج بلند و پستی
ختم گنجینهٔ سر کونین … سهم دادهٔ قاب قوسین
صاحب مرتبهٔ او ادنی … عارف مسئلهٔ ما اوحی
زینت زین براق تمکین … رفرف آرای ره علیین
حکم فرمای بلاد ملکوت … نور بخشای فضای جبروت

نیر مشرق انوار علوم … خواجهٔ فرق رسالات عموم
مورد وحی جلیل تنزیل … مخبر عنه بطون انجیل
صفوة صفوة قد ارواح … نخبة النخبة اشباح ملاح
اشرف اشرف انواع بشر … احسن الاحسن تقویم صور
رحمة عالمیان روح جهان … مرکز دائرهٔ کون و مکان
احمد الخلق محمد محمود … یعنی محبوب خداوند ودود
اصل کل مظهر اسم اعظم … جمله‌دن اولدی مراتبده اتم
صالدی آفاقه سرور سوری … اول ما خلق الله نوری
ختم اولوب ذاتی ایله غر و علا … مرکزین بولدی صفات علیا
ویردی دور فلکه ذاتی نظام … بدء و ختم اولدی وجودیله تمام
خاک غبرایه که تخم مستور … ایلدی میوه بطوننده ظهور
کعدیوب دوره میم سرمد … اولدی موجود واحددن احمد
ایلسک اول ارکانی سؤال … آخر اسم محمد اکا دال
ایلیوب ذاته الله تعظیم … ایتدی بالذات صلوة تسلیم

ذاته اوله صلوتیله سلام … آل و اصحابنه تا روز قیام

مطلب مجمل احوال بدر

ای ابا الخیر محمد چلبی … ای ایدن ذاتی مزین حلبی
جگرم پاره‌سی عمرم وادی … دوحهٔ دولتمک نوبادی

نخبه برگزیده
اشباح جمع شبح

پرتو نور حیاتم سن سین — محض خیر و برکاتم سن سین

سنی ویردی بکا ای فیض یاب — موسم سن کبرده وهاب

سنده ظاهر در ای طفل بنیه — معنی الولد سر ابیه

اولدی فرزانک سنک ای نور بصر — زینت گلشنه هست پدر

صالح اولدی باشمه ذاتک سایه — بن سنکله باقرم دنیایه

سنی ایتدی کرمندن اعطا — پدرک یوسف ثانی یه خدا

طوغیجق عالمه حسنک ماهی — کنده ایتدیلر پنجاهی

جای پنجامده ویردی سنی حق — هفت سالکده یازلدی بو ورق

وطنم شهر هلاو رای دها — وقت تحریر مقدوم شهبا

نه دها نسخۀ گلزار جنان — مسقط راس خلیل الرحمن

نه دها عنبر که خطۀ شام — مظهر معجزۀ بردو سلام

برزمان ادرنه و اسنبول — اولدی سی سال بکا جای نزول

لله الحمد نیجه منصب و جاه — اولدی بو بنده یه احسان اله

قالمیوب صحت دماغ دولت — اولدی افتاده کنج عزلت

جنبۀ آب و هوا اولدی سبب
اولدی آرامکهم شهر حلب

سبب نظم نصیحت نامه

ای چراغ طرب افروز اصل — هبۀ حضرت حق عز و جل

حمد لله نسبک عالی در — علو ایله حسبک خالی در

گرچه بالاسی بیلنمز اشیا — بیلنور مرتبه در هب علما

لیک بو قدر ادب و جذبن سکا — کندک ایت مرتبۀ فضله صعود

اصلی مجموع ایسه کی صنع خدا — اصل اولان ایلمز البته خطا

هرنه وار جوهر ذاتک بنده — جمله مجموع مهیا سنده

سنده اخلاق بدایع چوقدر — لله الحمد [illegible] یوقدر

بوی خلق حسنک عطریدر — سنده آثار ادب فطریدر

فیض حقدر ایرشور امدادک — کسبه حاجت قومز استعدادک

ایشته الله سنی خندان ایدر — لطفه سنده طبیعی قرار

لیک او معنایه که انفاس پدر — ایده اولادنه تأثیر اکثر

انمک ایچون سکا آویزۀ گوش — او لعیحه سکا سرمایۀ هوش

کاوش تیشۀ اندیشه ایله — کاو کاو قلم تیشه ایله

چیقدی بعض معنی دله نیکو — دشتۀ نظمه چکوب تا زگهر

ایلدم نظم نصیحت تحریر — که ایده دیدۀ ادراکی قرین

کسوت نظمه قودقده خامه — ایلدم نامنی خیریه نامه

جوز جان بکف غیرتله — باغله بازوی دله رغبتله

ایده مان ایشتم ای جان پدر — اوله آویزۀ گوشک بو گهر

بولنی نازک طویه سیز جانکده — بردم آیو صیه سنز یاکننه

تا بحشر اوله فیض جاری — هم سکا هم اوله عینه ساری

تا که [illegible] اوله بو خوان نوال — اوله نعمتده طفیلک اطفال

کده

سنده تا بو نعمته بیه سن … یادکار بدیعیه دیه سن

روحمی لطفکله شاد ایده سن
بر دعا ایله بنی یاد ایده سن

نظم اجمال شروط اسلام

ای سهی سرو خیابان شهود … نو خرامنده بستان وجود
عالمک شغل سنه اقدم … بودر انسانه اهم والزم
ایده سن انجام امور دین تدبیر … ایلیه خانه دینی تعمیر
ایتدی انداز حکمتله قیام … بش ارکان بنای اسلام
بو بنا الحق اولان واحددر … طشره سی باذن آنده در
بو بنا داخلی باغ نعیم … خارجی ناحیه نار جحیم
داخلی اهل هدایت مذهب … خارجی اهل غوایت مشرب
ایت شهادت اوله سن اهل شهود … تا که مشهودک اوله بود نبود
اوله پر شهد شهادت دهنک … اولسون اقرار ایله آل سخنک
قلبک ایت خلوت سر تحقیق … شمع پرنور یقین تصدیق
بو شهادتدر ایمان وملت … ذیبود جهنم باب جنت
بو شهادتدر بو لعبه فرق عیان … ظلمت کفر شعاع ایمان
بو شهادتدر اساس تمکین … یا بلعد او سنته مقصوده دین
بو شهادتدر اسم اسلام … اولین نوع محیط احکام
بو شهادتدر مفتاح هدا … که بو تکله آچیلور باب رضا

بو شهادتله اولور برک زبان … مایه لجه دین وایمان
بو شهادتدر او ترکیب شفا … که ایدر مرده جهلی احیا
فرضدر مؤمنه بیل صوم صلوة … اقتداری اوله نه حج وزکوة
قیل اداسنده درونکدن نیاز … برینک فوتنه کوسترمه جواز
اوله کردن کش فرمان غنی … هرنه امر ایتدی ایسه ایشله آنی
مؤمنه خلعت دین در فات قات … فرض واجب سنن مندوبات
سر وقوع هر برینک حکمتی وار … حصه کلمز نیجه خاصیتی وار
ایلمز حضرت وهاب وکریم … بر برین واسطه لطف عمیم
خوش عمل در سنک اعمالکده … بیله سنسین بیجک مالکده
سکا داخ اوله‌در ای بیجهال … نیک و بد هرنه ایسه‌ک اعمال

صاحب خمسه اول پاک منش
بیله سن خمس مبارک نه ایمش

مطلب ماحصل فضل صلوة

ای گل باغچه بی کم وکاست … بدن بر که ایده قتیح راست
وقتی کلدکده همان ایله وضو … ماسوادن ده بین ودستنکی یو
کیفما اندامکه پیراهن نور … اولاسین لایق دیوان حضور
مؤمنک اولدی چو معراجی نماز … ذکیه ایله بو معراجله باز
سن قیاس ایتمه نمازی تکلیف … جانب حقده اودر تشریف
دین عمادی اقامت ایله … قصر اسلامی عمارت ایله

دستنك ایت نجمی اذنه دوز   حلقهٔ درکوش ایله کوز ایله عیان
سجده خم زده اداب اول   نقطهٔ دائرهٔ محراب اول
پیش حقده بو نعکی برله سوز   بنده ده کهی اول دولتی کوز
بی توجه رامز کاره نماز   ایله هر سجده ده بیک سوز کداز
محو سنغرقهٔ دیوان حق اول   مست لا یعقل صهبای حق اول
اولمه حیرت زده جنت ونار   اول انك صاحبنه عاشق زار
یاتمه هنكام سحر بیدار اول   وقف سجاده استغفار اول
نه سعادت وار او آل بعلیه سن   حق حضورنده طوب اغلیه سن
ایله سن سجده ایچون وضع جبین   کورنه در سلطنت روی زمین
هله قولی کعدای فرزانه   هر کسی پیشکه سلطانه
اکلیان سجده باشن قالدرمز   دولت عالمه چشم آلدرمز
قلمدی قالمز ایدی ادامك   اکله سك قدرینی اکر اسلامك
سکا بر سرایدر چهره نما   کر جکیم طفله دکل کشفی سزا
حق جهد ایت اوله سن نال فهم   رفته رفته اوله سن واصل فهم
سن نمازه ایله سن چونکه قیام   الف اولورسك ایا ماه تمام
راکع اولسك کورینور صورت دال   انبیاسر بیله اکله بو مقال
ساجد اولسك کورینور حلقهٔ میم   آدم اولورسك ایا بوخ جسیم

اکله چونکیم سکا کشف اوله بوراز
آدم اولورمی ایدنلر ترك نماز

در بیان شرف فضل صیام

ای بهین میوهٔ باغ پدری   صدف بحر حیاتك کهری
بی مرض نااوله جسمکده توان   ایلمه فوت صیام رمضان
صوم ایچون قولدی لطف خدا   صوم بالذات ایدالله جزا
صوم برمائدهٔ رحمتدر   نوردن صائمه بر خلعتدر
صوم در قابل کتم و اخفا   دخل فرصت بولمز صومه ریا
سر پاك صمدیتدر صوم   اتصاف ملکیتدر صوم
نفس صایم ایچون دیدی رسول   مسکدن بیش خدا ده مقبول
رهنمای نعم جنت اولور   ترك نعمت سبب نفرت اولور
آسیاهی شب اولنجه بدید   مهر اودم داغ که قرص خورشید
آدرخشان اوله نور ذاتك   ظلمت لیله قاله ظلماتك
نه سعادت اوله سن لب بسته   اوله سن دغدغه دن وارسته
بند اولوب راه گذار دهنك   اوله آسوده دیار بدنك
سله سك زنگی قندیل دلك   آچه سن آینه سن آب وکلك
اوله اکدرم کثافت نایاب   بوله انوار لطافت تف و تاب

خانهٔ دل اوله ظلمتدن دور
مه رویت وش اوله سن مشهور

مقصد حج و طواف عرفان

ای گل تازه رس گلشن جان   بوی پیرای دماغ عرفان

ای بهین

کعبه‌دن بوره ایتمه سفر — سفر بیهوده در نار سقر
کعبه بیت الشرف اعظمدر — نقطهٔ دائرهٔ عالمدر
کعبه در قبلهٔ ملک و ملکوت — پایه پیرای سریر ناسوت
کعبه در ساق درخت جنت — کعبه در سدرهٔ دین و دولت
کعبه در شمع سراپردهٔ راز — اولدی پروانه‌سی ارباب نیاز
کعبه در ستر سموات علا — خانه جامه سیاه لیلا
کعبه در سجده‌که انس و ملک — کعبه در حجرهٔ طاق فلک
کعبه در ساحهٔ گلزار نعیم — نغم نو دایله پر صحن حطیم
کعبه در مخزن اسرار خدا — زادها الله تعالی شرفا
کرسیٔ مملکت ربانی — سدهٔ بارگه رحمانی
مرکز دائرهٔ عالم خاک — باشنه دور ایدر آنک افلاک
کعبه ابدال سرامد قدردر — پالهنگی حجر اسود در
حجر اسود دیدیسنک شفا — بوسه‌گاه لب محبوب خدا
اولین نقطهٔ سطر تکوین — خال عنبر شکن روی زمین
اولین صورت آئینهٔ آب — گرد بالا کش میدان تراب
مخزن ستر سرای لاهوت — خطهٔ پیرای فضای ناسوت
سرمهٔ دیدهٔ خاک سعی — ساحهٔ مروه طربگاه صفا
اولمش اماده تطهیر عصات — چاه زمزمدن اقن آب حیات
دوییدی بریوزنک خاک حرم — عالمک یعنی صیوی دردر زمزم

شست و شوی گنهه بی منت — دوکیلور التون اولقدر رحمت
آب زمزمدن اودار روی صفا — که ویرر خستهٔ عصیانه شفا
اولیجق واصل حد میقات — ایکی احرامی آچر ایکی قنات
بخش ایدر عمره ترقی عمر — حصهٔ رحمت آلور هر زمره
عنم کوکلره ماننده پلک — نفس غلغلهٔ پاک لبیک
بونه دولت نه سعادت بونه جاه — کاوله‌سن طائف درگاه اله
ایله میدان مطاف اوزره خرام — جبهه‌ک ایت فرش ره رکن مقام
دلی پروانهٔ شمع حرم ایت — طوف درگاه ولی النعم ایت
عرفه صحرای میدان نشور — روز جوان خداوند غفور
یازیه‌ده عفو معاصیه برات — سطر بر سطر صفوف عرفات
شسته در انده اولان نامه سیاه — اولور آزاده اسیران گناه
محو هان دائرهٔ بند سیمین — جبل رحمت اکا فیض نکین
هب بیاضه چقار ارقام سیاه — ییقنور نامهٔ اعمال گناه
جرم ایله رحمت ایدر بیع و شرا — بایع و مشتری سوق منا
کعبة الله دل انسان کبیر — حجر قلبه سویدای ضمیر
عارفه مرتبهٔ آب و گل اول — وار طولان دائره‌سین دل بدل

تا سکا ظاهر اوله نقطهٔ کار
اوله کور دائره‌سنده پرکار

مطلب فضل زکوة و صدقات

ای در سامعه پیرای صدف / دودمان شرفه خیر خلف
ذمتکده قومه بر حبه زکوة / ویرکا اوله مایهٔ خیر و برکات
حقیده حضرت اول مالک / سنده حق ایتمه اداده اهمال
چونکه ایتمش سنی حق اهل نصاب / سنده ایت تزکیهٔ ماله شتاب
فقرا حقیده امساک ایتمه / پاک ایکن مالکی ناپاک ایتمه
امر حق اوزره سن ایتدکجه ادا / بر بنه اون ویرور انلره مولا
ویرمز ایسک برکاتی قالماز / نعمتک سنده ثباتی قالماز
بی زکوة اولده در مال تلف / ناثباته اولور البته هدف
تخمدر مال زکوة مشروع / که اولور خاکه قبوله مزروع
تخم پاشیده نك اضعافی بتر / ایکی عالمده سکا دکجی بیتر
ایلین فقر و غنانی تکوین / ایتمش آنی فقرایه تعیین
سنی اغنا ایدن الله قدیر / ایلمش آنیده حکمتله فقیر
ایلمه کتم حقوق فقرا / سنی کلدیکی دم ایله ادا
صدقاتیله قیلنمز زکات / زعمیده اصل زکوتك صدقات
فضلنه یوق صدقاتك غایت / چوق بو معنای مؤید آیت
اغنیا آیینه سیدر فقرا / صنعتیله منکشف اولدی اشیا
دفعه قادرمی اولوردك تقدیر / سنی آنك یرینه اتسه فقیر
فقر سر حسن غنادر صنایع / بویله وضع ایلمش آنی صانع
فقردر باعث شکر و نعمت / فقردر ذریعهٔ حسن دولت

اولمسه کوی فناده فقرا / سن زکوتی کیمه ایلردیک ادا
امتناع ایلریه محزون اول / سن قبولندن انك ممنون اول
دولت و نعمتکه آلسیدر / سکا حقدن اوده بر نعمتدر
مؤمنه اولدی هدیه سائل / سکادر نفع مقصدی آنی بیل
شکر قیل نعمته مولانك / تا زیاده اوله آب و دانك
فقرایه نظر رحمت ایت / غفلت ایتمه سخن مسکنت ایت
بذل قیل مالکی محتاجلره / نعمت حقی بیده آجلره
یا یکی مقصد درویشان ایت / ممکن اولدیغی قدر احسان ایت
دوتمه دن نافله هر روز صیام / خیردر جایعی اتمك اطعام
ایتمه دن بیك نیچه جامع تعمیر / که اوله الکده بر کسنه سیر
ایتمه دن کعبه یه هر سال شتاب / خیردر ویرمك اکر تشنه یه آب
نه سعادت بوندن عز دولت / که بو زکاتله اهل حاجت
باشی دولتلودر اول برک و نوا / که ایده دفع ضرورت فقرا
نه سعادتلودر اول صاحب مال / کاین بکلرده ایصال نوال
دینه لایق اکا خیری جاری / خیری آنك اوله غیره ساری
باقمه اکراه ایله درویشانه / امتنان ایتمه صقن احسانه
ویر عطیاتمه اطفاله سرور / ایت نوازشله قلوبن معمور
دولت اول حاله که الله ویره / خیر ایله صرف اوله بویله یره
بالخصوص اوله یتیم بیکس / دل مجروحنه اول مرهم رس

نظیم الاحوال صح

دست احساننه سیل اشک ترین | لطفنه اکا اونتدر پدرین
اکر اولدیسه نظیم الاحوال | سکا ویردیسه خدا نعمت و مال
بصمه کفران نعم سمتنه هر پا | قوللهی فعلله ایت شکرین ادا
شکر ولطفی هله معلوم اتما | اوده اولسون دل وجاندن پیدا
هم نهان شکری فراوان ایله | اهل حاجاته هم احسان ایله
کوریجک قوللرینی حقک آچ | جامه ونان وطعامه محتاج
باب احسانی صقین سد ایتمه | عرض حاجات ایدیجک رد ایتمه
خانکه هر کیم اولورسه مهمان | ایله تمکین اولانی زیور خوان
لایق قدری قدر تعظیم ایت | شان شایسته سنه تکریم ایت
ثقلت دنسه بیله صبر ایله | خاطرین خوش سوز ایله جبر ایله
ایله حسرت ایله چشمنی میغ | حاجتی ممکن ایسه ایتمه دریغ
خاطرین دغدغه دن صاف ایله | بذل مقصودینه اسعاف ایله
وسع حالکدن دکلسه کامی | حسن دفعه چالش اولنلکامی
سوز ایله خاطرینی تعمیر ایت | لطف زنجیری ایله تسخیر ایت
تسلیتله کوزین ایله روشن | منکسر کتمیه تا کیم سندن
الله شکر ایت که انک یرینه سن | اولمش اولسک انه کلوردی الدن
دخی اسباب تشکر چوقدر | شکر نعمت کبی غایت یوقدر
ایره مز عقل بشر حکمتنه | ایلمز شکر و فا نعمتنه
بو تشکرده بود ایتمه ریا | فقرایه ایدیجک لطف و عطا

ایله مخفی ایدیجک احسانی | حضرت حق بیله ایجق آنی
امتنان ایله صقین ایتمه عنا | سن اوتان تا ایده اول حجاب
یوقسه اذا ایله اولان احسان | یکلدر آنمق غثیان سکرانه
اینمکلیه نیجه لر شرم ایلر | مستحق آره بولسن کوندر
نیجه افتاده دولت واردر | نیجه پامال فلاکت واردر
کوشه فقرده قالمشلر مال | اولسه ایلیه مزجر سؤال
اولیه دوشمشلر اول چاره رسان | خوببر ایده دن التونلی توان
ایله تحقیق بو معنای عیان | سکا دهر کیمه اتسک احسان
اولسه لطفکده اذا ایله ریا | ضایع اولور نه سکا فائده نه
خوبلر بیکه بدل نعمت | ایتمه دن اهل غنای دعوت
هم بیوب هم سنی ذم ایدرلر | وار نقصانک آنی سویلرلر
او ضیافتکه کلور اکا کباد | نوع اسرافنه ایت آنی شمار
ایکی عالمده ده یوق فائده سی | دوزخه راجع اولور عائده سی
اقتضا ایدر مکر کیم ناچار | سنده فخر اوله آنکله اشرار
او هله نوع مدارا دندر | خلق ایله حسن مواسادندر

سنده وار ایسه اکر وسع طعام
طویورلر فقرا و ایتام

مطلب دانش انواع علوم

ای نهال چمن آرای ادب | غنچه بخشای دل ودیده اب

سعی قیل علم شریفه شب و روز قالمه حیوان صفت اول علم آموز
علمه سعی ایلکله حقدن آیت علم و سعی ایکیسی بردر نظر ایت
مدعامه بو سخن شاهددر علم و سعیک عددی واحددر
بوله مز علم بلا سعی وجود بری کتسه بری اولور نابود
صفت حضرت مولادر علم جمله اوصافنه اعلادر علم
طلب علمه چالش اول اعلم فرضدر دیدی رسول اکرم
دخی امر ایلدی اول صاحب علم مهددن لحده دک اول طالب علم
علم ایچون اولدیسه خطه نورد رب زدنی طلبیله مأمور
بوله کور اولیه مدینه‌یه وصول که قپوسی اوله داماد رسول
علمدر ماشطهٔ روی وجود علمدر واسطهٔ بود و نبود
علمدر مایهٔ دنیا ثانی علمدر موهبهٔ یزدانی
علمدر رابطهٔ عز و علا علمدر باعث تمکین صفا
علمدر ضابطهٔ جاه و جلال علمدر رابطهٔ بر و نوال
علم بر لجهٔ بی ساحلدر آنی عالم کچینن جاهلدر
جهلدر موت دیکل علمه حیات اولمه هم حالکوره اموات
اوله محروم حیات ابدی علمله فرق ایدر کوز نیک و بدی
علمک انواعی ایله اول مالی بلکه لازم کله استعمالی
بیلمک البته دکلمی احسن صونمسه‌لر بن آنی بلمم دیمک
حضرتک ناسه بودر تلقینی اطلبوا العلم ولو بالصین

ایتمه عار اوکرنمکی اهلندن ارشیلک علمی کوزل جهلندن
جهل و عالمه نسبت خرددر بلکه خرددن دخی بیله بتردر
قنده در بیخبر و قنده خبیر متساوی دکلدر اعمی و بصیر
نه قدر بولسه فر و شوکت جاهله جاهله کلمز رغبت
جهلدر مایهٔ شرم و خجلت جهلدر موجب ذل و نکبت
جهلدر آدمه زندان بلا که دوشنلر کوره مز روی رها
جهلدر محض عدم علم وجود هیچ برابر می اولور بود و نبود
مطلبک ایله معالیٔ امور وادیٔ فلسفه‌دن ایله عبور
اولمیه علم قدر امر بلند علمنه کیمسه هدی برکسه کزند
کرچه عالی اوکرسه صاحب تاج لابد اولور علمایه محتاج
شرف علمه نهایت یوقدر صفت باری‌یه غایت یوقدر
اولمیجه متناهی معلوم ممکن اولور می تناهی علوم
قالمه قشرنده علومک اما اوله کور واصل لب معنا
ظاهرک باطننه ایله عبور بلکه برله اوچه بیلسون طیور
خانه‌نک ظاهری جای کذار خلوت باطنیدر جای قرار
ساحل بحرده اولسون لآل کوهر استرسک اکر قعرینه طال
صرف و نحو عربیت لازم عربی بلکه آلتدر لازم
لیک انلرله کیچمه اوقات بی تعمل نه یارار آلات
علمک ایت جمله‌سنی استحصال جمله‌سن ایتمه ولی استعمال

سکا کافیدر اوله نقش ضمیر   علم فقه و حدیث و تفسیر
غیرسن اوقی ولی ایته عمل   اوله پامال دعاوی و جدل
فقهدن ایله عبادات نظر   ایله سمت دعاوی یه گذر

نقص ویرمز ایکی عالمده سکا
بلمك مسئله بیع و شرا

معرفت ربانی

ای بهین نسخهٔ مجموعهٔ ذات   نقش زیبندهٔ مرآت صفات
ایله بو پندمی آویزهٔ گوش   کسبه اوله صفتی فضل فروش
ایتمه خلقه صاتجق علمه هوس   ایلمه بیهده تضییع نفس
اوله بر علمه چالش کیم مطلق   آنی بیلسن بیله سن بردخی حق
حکمت و فلسفه دن ایله حذر   اولیا نسخه سنه ایله نظر
نفس پاك عزیزان طریق   ایدر انسانی قرین تحقیق
مرشد کامل اولمغله نایاب   سکا مرشد یتشور شمدی کتاب
عارف اولمز زاهد خشک اولمه صقن   همت ایت تا اوله سن اهل یقین
سعی قیل عارف بالله اوله گور   تا که معرفة الله اوله گور
اوله شک مزلقه سندن گمراه   علمادر علمای بالله
اوله فهم واقف سر مکنون   قادی مسئلهٔ کان یکون
خوب انا اعرف دیدی خلاق ودود   معرفتدر وجهاندن مقصود
معرفتدر یتی در انسانك   بیلسنده مرتبه سنی دانك

بیهوده
صح

کذر
صح

مزلقه طایغجق یر

معرفت دولت روحانیدر   معرفت خلعت ربانیدر
جاهلك معرفتی رددر سبب   دست رس بولمدیغندن نه عجب
نیجه جان ویره زاهد کره الله   نظر ایت حالنه برکره هله
معرفت صحبتنه دکشمه بری   اولمدن آتشکده خجلته بری
اولمانا آلوده چوك خزلان   جامهٔ علم لباس عرفان
حق یرتمش سنی کندین بیله سن   تا که جانیله قوللق قیله سن
خانه نك لازم اولان صاحبیدر   بلین خانه سنك طالبیدر
ناسنك اولمغه صاحب خانه   گیجه گوندز چالش اول پروانه
ذکر و فکرك همان الله اولسون   مشتهی اول اولور درگاه اولسون
دوزخ و جنته ایتمه نظر   صاحبن ایسته بول ای نور بصر
اوسنك اولمجق ای روح روان   هب سنك اولمش اولور ایکی جهان
آره بول کندیکی بر کیم سن سن   تا سکا اوله دو عالم روشن
ایت تکاپوی بلاد اطوار   تا بونی بلمجك ایتمه قرار
بیلمیلوبکی نابینا در   کاو خود نن بیله ادنادر
پایهٔ جان و دل آگاه بودر   غایت معرفة الله بودر
اولمین واصل نور عرفان   تیه ظلمتده قالور سرکردان
اکلسك نولدوغنی ای درعکن   اوغرامز دائره که خوف و حزن
اکلکیم معنی توحید بودر   واصل اول دولت جاوید بودر
نود دیدم همله مشکل معنی   ایکی عالمده اولق اعمی

خوکتورمش
صح

چکه کوز چشمنه کحل عرفان — اولمیه تا سکا محشر زندان
اودر اعمی که دکل اهل شهود — اولا ابواب حقایق مسدود
حضرت فخر رسل ایدی دعا — که حقایق اوله مکشوف اکا
جملهٔ نسخهٔ مردان خدا — ویرر آیینهٔ ادراکه جلا
همت ایت اکلمغه کفتارین — حرز جان ایلیه کور اسرارین
طالب حقه اولور راه نما — نسخهٔ مثنوی مولانا
دیدهٔ روحه چکر کحل خصوص — نور اسرار فتوحات فصوص
دخی چوقدر نسخ اهل الله — عبدی اللهدن ایلر آگاه
رمز ایمالری روحانیدر — جمله‌سی باطن قرآنیدر
ظاهر احکام شریعتدر هپ — باطن اسرار حقیقتدر هپ

وقتکی صرف ایدرکن تحصیله
ایکیسی داخی چالش تکمیله

در بیان شرف استانبول

ای صنوبردهٔ چرخ امید — پیدپیرک ایدر روزنی عید
اولدن مهر زن کنج گهر — یکدر اولق گهر افروز هنر
علم معرفته جای قبول — اولماز الا که مکر استنبول
اولمغه میوه خوش باغ هنر — اولمیه شهر استنبول قدر
اینجه استانبولی الله معمور — آنده در جمله معالی امور
مولد منشأ اصحاب همم — تربیت خانهٔ اصناف امم

نه قدر واریسه اصحاب کمال — هپ استانبولده بولور استقلال
هر کمال آنده بولور معیارین — هر هنر آنده کورر مقدارین
آنده در مرتبهٔ عز و شرف — غیری یرلرده اولور عمر تلف
هپ رواجینی بولور بی‌تشویش — ضایع اولماز هنر آنده کم و بیش
بولنور جاه مناسب آنده — طرق قطع مراتب آنده
نه قدر عالمی کوردیسه سپهر — بولمامز استانبوله بکزر شهر
حسنیله کوردیکه مستثنا — آنی آغوشنه چکمش دریا
نه قدر واریسه اقسام هنر — هپ استانبولده بولور رونق و فر
نقش و تصویر خطوط و تذهیب — هپ استانبولده بولور زینت و زیب
ماحصل جمله صناعات حرف — هپ استانبولده بولور عز و شرف
دخی وار در نیجه انواع هنر — طشره‌ده نامی نه در بیلمزلر
نه بیلور خانه دکن خارج دار — نه بیلور لجه دکین اهل کنار
بالخصوص آنده مرتب در هپ — نغمه و موسیقی و ساز و طرب
آنده در قاعدهٔ رمی سهام — آنده در سنك نشانی بنام
غیرت و وسعت نه در اول ذوق و صفا — کاه اولسن طایر روی دریا
بینسن تخته سلیمان آسا — اوله حکمکده هوا و دریا
انکا ایکیسن بالینه — باده‌سن آیینهٔ سیمینه
اولسن باده بادیله وزان — ایدرسن بو نیجه شهری سیران
اولو یاسوده دوش شهر و هوا — کزه‌سن عالمی بی‌منت پا

بر یره کلمش اولوب رود درهم   چل و پنجاه سواد اعظم
بری بوینه اولوب آیینه دار   ایلمش جمله‌یی بم زیب کنار
اولمش اوستنده وقفه شتاب   بادبان‌ز قنات آچمش مرغاب
حسن صورتده غایت یوقدر   آنی مدح ایتمیه حاجت یوقدر
آیاصوفیه خود اعجوبهٔ دهر   قبه‌سی نامن اجرام سپهر
کورمامش مثلنی بر مملکتده   اوله بو نشو مگر جنتده
پایهٔ تخت سلاطین جهان   خانه‌کاه ملوک دوران
سدهٔ سلطنت عثمانی   سرهٔ مملکت خاقانی
اولدی حفظه جان بخشاده   نه مراد ایلرسیک آماده
هر نه شی خاطره ایلرسه خطور   آنده اعلاسنک اعلاسی اولور
بك و پاشا و افندی چلبی   آنده در جمله‌سنک منتخبی
عسکری و علما و سپهی   آنده در جمله‌سنک پادشهی
عالمک آنده اولور کلی حل   ایو شیئی هر نه سعی ایلسک ال
کشتنده بولنور خاطره راه   آنده آماده اولان خاطرخواه
اولمیدی مرض کونا کون   آه اللّٰه او مبارکده عون
کیم حقردی او بهشت آساده   بویله معموره غم و فساده
اعتدال اولسه هواسنده اکر   غیری بلمانه کیم ایلدی نظر
هر کیمک کیم اوله بنیادی قوی   باپسون غیری ولایتده اوی
الا مانند اوله قرشهر و دیار   اولماز انک کبی بر جای قرار

قوایق

ائن

آنده در ماحصل قدر و هنر   طشره‌لرده کیم اوقور کیم دیکلر
انجه در طشره‌نك انجق هنری   حلك اولمش هنرك صاکنی یری
طشره‌ده ایلکه کسب غنا   یا زراعت یا تجارت یار با
قالمامش شمدی هله ذره قدر   طشره‌لرده معارفدن اثر
اولدی ارباب معارف نایاب   دوشدی پیغولهٔ نسیانه کتاب
شعر و انشای صنوف تزیین   فارسی لفظ ایله جرب و شیرین
عربی وار ایسه مانند برف   بی اساس اولدی نه نحو نه صرف
نه پیاده وار ایکی پایه و مال   دانش و معرفت و علم و کمال
نخوت جمله مست اولمشلر   جمله‌سی پایه پرست اولمشلر
نه فضائل نه معارف نه علوم   اولدیلر ریش زن است رسوم
ویره مز دوغیه عز و جلال   بر نفس حضرت تحصیل کمال
نیجه سبحان اید اول اللهه   بلکه نقصان کله غز و جاهه
ایلمش علی خداوند حکیم   طشره‌لرده هله حکمتله مدام
یوقسه ایتمزلر ایدی خلقه نظر   علم و عرفانلری اولسیدی اکر
کیم ضبط ایلیه مزدی مطلق   جهل زنجیرینه بند ایتمه حق
تخت دولتده اولنجه کبار   طشره‌ده خلقك ایشی استکبار
ایستمز کبر رجال دولت   اول فرومایه‌لره نخوت
هم صانرلر بو کروه مکروه   دولته نسبت ایله شان و شکوه
کنده معیارلرین بلمزلر   حد و مقدارلرینی بلمزلر

تعریض
قدح و ذم مسلمانه

صح

نه اولدیغن خلق کوناد انجی کورن استانبولی کلر الحق

اولدیغن خلق بو کارک الحق
کورن استانبولی آکلر الحق

اولور ایردکده کمین مجلسه حصر
کیجین طشه ده علامهٔ عصر

متفنن کورینن سرسم اولور
متکلم کیجینن ابکم اولور

بولمازاده نالرینک بز منه راه
طشه بیرکرده صاتن رفعت وجاه

کوسترن طشه ده چین ابرو
آنده دربانلره الیوتک ویبو

اوله مز نائل بوس داماین
کیجینن طشه ده صاحب عنوان

طشه ده جابی اولان صدر جلوس
کیرمز آنده الینه صف نعال

اکابر شهر اولنمز تنظیر
تبعه اولمی متبوعه نظیر

لیک آنده کیجیبک شهر حلب
بوقدر آسایش آنده انسب

حق بوکه ذآب دخ بلده ده
خیلی معموره علیشانده در

مقصد هند و فرنک ماچین
بنده معتبر روی زمین

بولنور امتعهٔ کوناکون
نعمت مال ومنال افزون

باخصوص آب وهوای دلکش
ساحهٔ بهن وبنای دلکش

مطلب لازهٔ حسن جمال

ای نظرباز تماشای کمال
نه که انخاذ مزایای جمال

خانهٔ دلده قومه کرد حزن
لذت نازکی وجه حسن

حسن آرایش یزدانیدر
اثر خامهٔ ربانیدر

شرط آدابله قیل صنعه نکاه
اولمه شهوت نظریله کمراه

ایلمش صنع ازل آماده
شهوت ایچون طریق عاده

دختران همه اندام سمین
سر عله شهوته اماده زمین

قد نکه بند وکز آل ایله صفا
اولسون اولادکه اسباب بقا

لیک کلمزار دخ حوزبانه
نظر پاکیله اول پروانه

ایلمه تخم حیاتی اسراف
اولمه کم کشتهٔ وادی خلاف

اولمه برعکس طریق دهقان
ارض نامنبته به تخم افشان

ایلمه نطفه یی یوقیره تلف
رحم نسوانده در اولؤلؤیه صدف

نطفه در کلنینه آب حیات
صلب آباده او آب ظلمات

قطرهٔ نطفه که بی حاصلدر
تلف نفس قدر مشکلدر

اولمه آلودهٔ چرک عصیان
اول نظر پاکه جمال خوبان

اولمه دلبستهٔ صورت زنهار
ایده کوده جانب معنایه کذار

دلبرک نقشنه اولمه مائل
اوله غزا یاسنه نقشک واصل

نه در اولجاذبهٔ روحانی
نه در اول نازکی جسمانی

نه در اول حسن لطافت اوخرام
او قد وچشم واو نازک اندام

اوکرشمه اونکاه پرفن
برلکلدن مترکب اوبدن

نه در اول یرلو یرنده اعضا
چشم وابرو ولب ودندانه کف وپا

قبهٔ عالم جانده اوده ساغ
کاولدی عقل کافروزنده چراغ

مویی در دود چراغ حکمت
سر بیکاخ سرای صنعت

کره جبهه سی ده موجه جو
بسته در چشم دو طاق ابرو

موج موج که پیشانی — سطر سطر رقم یزدانی
دیده‌لر نقطهٔ نون شعور — قاشلر بای و پرطاپر نور
مردمک رشته کش دق نگاه — نقطهٔ دائرهٔ نون سیاه
پرده‌لر هفت حصار کردون — مردمک نقطهٔ ثمانیهٔ نون
رسم بینی الف آن ابد — نقش ابرو الف اوستنده که مد
دفتر خنده حروف ممدود — مرجع رایحهٔ عنبر و عود
کوشلر در دو محوطهٔ تن — مدخل قافلهٔ بار سخن
هله ستر دهننه صورمه — وصفی چوق یوقیره کندک یورمه
سی و دو حرفه اولدی دندانلر — که آنکله طولودر دیوانلر
در دریای دهندر اول لال — که آنکله اولنور حسن نعال
لب نمکدان سرخوان کمال — قم در خلوت بستان جمال
زیور شاخ صفا سیب ذقن — معنه سیم ستون کردن
سینه مرآت بلورین کردار — همه‌لر عکس دو چشم نظار
دستلر مصدر انواع هنر — پایلر قایمهٔ سیر و سفر
جمله نقش قلم قدرتدر — صنعت ماشطهٔ حکمتدر

سر معنادن اولمدیسن آکاه
هب اوقورسن آنی انشاء الله

در بیان شرف استغنا

ای نوین نسخهٔ مجموعهٔ راز — غنچهٔ باغچهٔ ناز و نیاز

ایلمه کمسه‌یه عرض حاجت — اولمه خم کشتهٔ بار منت
دهنک خواهش ایچون ایلمه باز — اولمه آلوده لب حرف نیاز
صاحب حرص و طمع رسوادر — کیمیای شرف استغنادر
رزق مقسوم اولور البت واصل — آب رودکه در انجق حاصل
اولکه مقسوم دکل کر مزاله — اولکه مقسوممک اولکه کیتمز ایله
آب رود دبیلنه آب حیات — تشنهٔ رشحه‌سی در نیل و فرات
عالی ایت قیمتکی خوار اولمه — کوهر یکتای شیشهٔ طلبکار اولمه
عبد دستنده نه وار که بسته‌یه سن — آنی یابونی بکا ویر دیه سن
اوده محتاج عطای حقدر — بستهٔ موهبهٔ مطلقدر
عاجزک لطف ایده جک حالیمی وار — سکا بخش ایلیه جک مالیمی وار
لطف خوشترکه بی منت در — دست عبد آرده برک لتدر
ترک اسباب دکل کرچه صواب — بی سبب نیه یارر اسباب
بی سبب سببی اتمه طلب — حیرته اوشته بودر جمله سبب
صانمه ارزاقکی محتاج طلب — چکمه بیهوده یره رنج و تعب
اول عطایا حقک واثق — اولدی رزقک سننک عاشق
کنج کاشانه‌ده راحت خوشتر — دادهٔ حقله قناعت خوشدر
بی اجازت الاور نه مالک — سن دکل سن اودر اعلم حالک
دادهٔ رازقه خاطرمند اول — هر نه ویردیسه آکا خرسند اول
بیلمه سن لقمه‌لکی رذاق حکیم — رزقکی و قسمتکی ایله تسلیم

سکا

سالہ موقوف دکل ارزاقک — غیری یوزدن یتوردر رزقک

اقچه ماکول دکل آلندر — بنه آخر بنه جک نعمتدر

اولمز اینسک زر و سیمی جرمین — بدل نان و برنج و روغن

چکمه هیچ کرسنه لکله خشیت — قولن آج قورمه ولی النعمت

یمه منتله اولورسه نعمت — توقلمه کل کا اوله بوی منت

سکا بر شی بریسی ویره اکر — آلمه مستغنی اول ای جان پدر

چشمکی خاطرینی ایله غنی — کرم ایت اوله کدا چشم دنی

یا مکر یار صدیقک اوله اول — بی تکلف اولیجق ایله قبول

سنده هم اکا مکافات ایله — بر عطا ایله مجازات ایله

وعده یه دت وفایی باز ایت — کیمه وعد ایلدیسک انجاز ایت

ذمت همه بیل وعده دین — خلف وعد اتمکی بیل ذاتکه شین

بی وفا وعده ایله ایلمه لاف — بیخ اولور شاخ معادات خلاف

در بیان صفت هزل و مزاح

ای طلبکار حضور دو جهان — راه جوی طرف راحت جان

ایلمه هزل و مزاحی پیشه — دوشمه در دو تلو وکی تشویشه

دوستکی ایتمه لطیفیله فدا — حق نان و نمکی ایتمه هبا

اصدقایه سبب نفرت اولور — عاقبت واسطهٔ وحشت اولور

ابدا اوله لطیفه خوشدر — لیک بر حستی بنیاد آتشدر

هیچ لطیفه دیمه اول سوز اوقنه — که اوجی خاطر یاده طوقنه

غرض آلوده نکات سرتیز — ایدر ارباب لبریز سمیز

دیدیلر اکا لطیفه ظرفا — که محلنده اوله جلوه نما

لفظی اندک اوله معنا کثیر — ایتمیه کیمسه‌یی اصلا دلکیر

باغ دلده یکی قونمش کل اوله — کوش اینه وصفی ایله بلبل اوله

روی کل کبی آچه سینه لری — سینه لردن کیده کینه لری

مژده وصل کبی کوشه کله — ایشیدن رغبتله ایله جوشه کله

آنی نقل ایلیه لر شهر بشهر — قاله عالمده مثل دهر بدهر

بویله اولمیه لطیفه نه کورن — اولمیه ترکینی بیل خیر عمل

ایلمه کیمسه‌یی ذم و غیبت — عیبدر عاقل اولانه بو صفت

ذوقی یوق عالمی یوق لذتی یوق — کنهی غیری معاصیک چوق

دوستلر اولمز اولور سندن امین — نامک آکلسه ایدرلر نفرین

ذم و غیبت ایده اهلن بدنام — بهره مند اولمیه غیر یوقدر تمام

حق سنی حفظ ایده اول غمدن
اوله ین ساده دل آسوده بدن

در بیان شرف لطف و کرم

ای نکه دوز مزایای اصول — ناظر منظرهٔ رد و قبول

کج نکاه ایلمه همسایه لره — التفات ایله یتیم و بیوه لره

امتزاج ایله کورت حق جوار — چکمه کیمه یوزکنه آزار

یا لکز لقمه یه باز ایتمه دهن — حصه دار ایت یدوکک نعمتدن

ایله حاجتلری دوشدکجه روا / سایلی کی ایله ملاذ ضعفا
کیمسه‌یه بغض عداوت ایتمه / ترک اسایش عادت ایتمه
غضب و حدت و کین کوسترمه / کیمسه‌یه چین جبین کوسترمه
حسن حال ایله کچین هرکس ایله / خوش دل اول هرکس و ناکس ایله
زیردستانکی آزار ایتمه / سرد تکلیف ایله بیزار ایتمه
اولسه کیمسه بو ذکلنه درهم / خلقلک بنده‌سی اولسون عالم
جور ایله کیمسه‌یی بیزار ایتمه / سکا جور ایتسه ده آزار ایتمه
یار اول دوستلره بار اولمه / سوء خلق ایله دل آزار اولمه
کیمسه‌نک جور ایله جانن صقمه / خاطرین یاپمغه سعی ایت ییقمه
کمسه‌یه مدعی اولمه زنهار / مدعیه سنی صقلر ستار
غیر ایچون اولمه دوعالمده دلیل / نه وصی اول نه کفیل اول نه وکیل
اوغرامه دائرهٔ دعوایه هم / باشکی صالمه قوری غوغایه
ایلیان ناسیله غوغا و نزاع / اولمغه آزادکش و زنج و صداع
ایلمه کیمسه ایله لج و عناد / که ایده‌نار عداوت ایقاد
شر ایشه ایله تحاشی قدم / بو الک خیره اولسون هردم
وار ایسه شکوا ایله باب شاهه / سکا جور ایدنی صال اللهه
سندن ظاهر اولمیجق عجز فتور / انتقامک قوماز الله غیور

دست بر سینه و رو در پیش اول
یوری وار بی غم و بی تشویش اول

در بیان شرف خلق حسن

ای سرآمد گهر بحر حیات / نسخهٔ منتخب حسن صفات
سکنت خصلتی ایله معتاد / اول ملایم دل و درویش نهاد
اول غنی طبع و تواضع پیشه / صال گلستان فلاحه ریشه
سکا حلم و ادب و حسن سلوک / ایده احرازی ضروری ملوک
حسن اخلاق دکل ارزانی / چین ابرو گره پیشانی
ویرر آیینهٔ قلبه اشراق / وسعت مشرب و طیب اخلاق
خنده رولق اثر رحمتدر / ترش رولق سبب نفرتدر
خوی بد عادت بد مشرب بد / ایده اربابنی مردود ابد
هضم اولنماز دوش الحواری / هرکیمک کاو اوله تکبر کاری
غنه اولمه صفت شیطاندر / رائحهٔ بادکه رحماندر
ایتمه ارباب تکبرله سخن / اول کریزان متکبرلردن
همنشین اولمق اولور ناچار / سن انکا ایله تواضع اظهار
عقلا کرچه شکرلر دیدیلر / سکا کبر ایدنه کبر ایت دیدیلر
لیک غوغایه چقار بر یانی / سن تواضعله صاقندر آنی
طبع آدمده اولعد کبر و غرور / مرض مزمن و زخم ناسور
دوشن اول وادیه افلاح اولماز / مرض کبر اصلاح اولماز
اولمه شایستهٔ جاه و پایه / قرشو طورمه غضب مولایه
کبریا و عظمت حقه یارر / قول اولانده بو صفتلر نه آرر

بنده لك طورنه اولسون عملك
حق ازادینه درازایتمه الك

سندن ظاهر اولمیجق كبر و غرور
قصم ایده مظهر یكی الله غیور

طوته لیم چرخه ایرشمش جاهك
بیه ادنی قولیسن اللهك

عنغله خلقی قیوكده سورمه
كمه یه دامن و دست اوپدرمه

نه قدر جاهك اولورسه عالی
دامنك بوسه دن اولسون خالی

سكا لازم یه یوزك سورمك
قوله دوشمز ال اتك اوپدرمك

كندوكه عجب تصور ایتمه
قادر اولدقجه تصدر ایتمه

فتی دعوی صبی چوقده صكك
قورقم ضایع ایده لر قدرك

كیمه یه صاتمه صقن عز و جلال
ایتمه غیری كبره استقلال

خلقه ویر رفق و تواضعله سلام
زور ایله ایلمه تكلیف قیام

سكا تعظیم اولنمزسه نه كوكل
ایتمین جاهل ایله ایتمه جدل

سعده آماده ایسه شرم و ادب
اولور البته مراعاته سبب

شرمدر غازهٔ روی ایمان
بی حیالق كبی عالمده یمان

حق خلقیله كوزت ادابی
كور حیا ایكن اولانك دابی

ادب آرایشیدر انسانك
بی ادب تابعیدر شیطانك

بی ادب اولمغله اولدی حسود
دركه رحمت حقدن مردود

حشرده واقعهٔ عقبا ده
ساحهٔ محكمهٔ كبرا ده

رفع رأس ایده بولمیه سن قدرت
چشم تقلیبه یوقدر فرصت

بنده حیوان خدا حاضردر
حق تعالی هر ایشه ناظردر

قدر

قدرتنده نظر هو لانك
فرقی یوق آخرت و دنیانك

نقصدن پاك و مصوندر باری
اولماز اللهه تغیر طاری

حاضر و ناظر ایكن حضرت رب
ایلمه ترك مراعات ادب

سفها ایله مدارا ایله
انبیا قولنی اجرا ایله

انبیا مسلكنی ایله قبول
اولدی مامور مدارایه رسول

بی مدارا اولمزسن راحت
فخر عالم دیدی رأس حكمت

بی سبب خلقله غوغا ایتمه
ترك بازوی مدارا ایتمه

اولمغه محنت عالمدن امین
هیچ مدارا كبی یوق حصن حصین

بادوش ایلمه هر بزمه شتاب
مهروش ایلمه دور ابواب

خانه دن چقمه كه اولدر جنت
كوشهٔ خانه ده كنج خلوت

كشف راز ایلمه بیكانه لره
ویرمه یول مجلسه دیوانه لره

هركسی محرم اسرار ایتمه
شركی زیور بازار ایتمه

هركسك قولنی صادق صانمه
جمله یی لیك منافق صانمه

كیمسه نك مدحنه مغرور اولمه
كسر نفس ایله دخی دور اولمه

اولمغه آلودهٔ كلاب ریا
یوزیكه قرشو اولانه مدح و ثنا

جربنه ذوق ایدرم اول سخنی
كه سفیهلر ایده لر مدح سنی

سنی ایلرسه اكر قطع امید
اوغرامز دائره كه اولسه عید

وارمه غیرك اوینه بی دعوت
اولمه اتما اوده اهل حرمت

واردیغنك مجلسی اوله اهل رشاد
اولمیه انجن فسق و فساد

دعوته کرچه اجابت لازم … اولمیه فسقی ولی مستلزم
اولیه مجلس اوله فرسا که محل … که این عرضکه ایجاب خلل
اولمه مجلسده نه بر کونه خموش … وقتله کاه زبان اول کهی کوش
سخنی غیرت در و کهر ایت … ممکن اولدوغی قدر مختصر ایت
سوزده اولسون سکا دستور عمل … معنی نکته ما قل و دل
اولدی انسانه زبان بر ایکی کوش … سنده سویله بر اول ایکی خموش
کرچه برکولق اینه خفت ایدر … لیک خاموش هم ثقلت ایدر
ایت کلامک نه قصیر و نه طویل … کوزله وقتنک نه خفیف اول نه ثقیل
نقد عرفانی چکین میزانه … دیکیجه فصحا شعر قرانه
سویلدکده سوزی ایتمه تکرار … یا مکر ذکر اوله یا استغفار
ذکر اوله علنا لب جنبان … ذکر و تسبیح کرکدر پنهان
هم ریا مجلسه هم ثقلت اولور … اجری غازینده آفت اولور
کمسه یه ویرمه خشونتله جواب … لطفله عزت ایله ایله خطاب
کمسنک عیبنی اورمه یوزینه … کوشکی باب قبول ایت سوزینه
ایلمه کمسه‌یی قطعا تجهیل … ایتمه مخلوق خدایی تخجیل
جوهر علمی اینه سکا عطا … علمی کوردش آنیده جهله سزا
کمسنک حالنه طعن ایتمه مدد … که اولمعه حاصلی اندوه ابد
اولسون الله آرایش فی هنکی بو مقال … انکسار آنکه ایمان اولمعه حال
ترک آیین و جفا و ستم ایت … بد سخن دلشکن اولمه کرم ایت

هل

هله بیلورسن ایت ای روح روان … اولمه خاطرشکن و تیز زبان
کسر خاطر کنهک اکبر ایدر … جمله معصیتک بدتری در
ایده خاطرلری تعمیره شتاب … ایلمه عرش الهی‌یی خراب
قال اولدی خداوند غیور … که خرابه اوله بیت المعمور

اولکو زم نودی بو معنای خبیر
اولمازا اصلا بو کنه عفو پذیر

نهی اطوار و نفاق و تزویر

ای ورق خوان مزایای مقال … سبق آموز دبستان کمال
ایتمه تزویر و نفاقی معتاد … که ایده قصر وفاتی برباد
حیله یه ویرمه دل و نکدر سبل … ابله اول ساده دل اول اولمه محیل
مکر و حیله فنی مردار ایشدر … اهلنک ماحصلی تشویشدر
دهنمای عمل شیطان در … فعلنک عاقبتی زندان در
خیر ایچون اجیه بدذاته دهن … ایلیه مکر ایله ایقاص فتن
کندو اقرانی ایچنده مرقوم … کار خیر و برکتدن محروم
کسب و تحصیلی اولور بی‌نامی … غم و محنتله کیچر ایامی
شهره در خلق آراسنده بو مثل … جان ویرر محنت ایله اهل حیل
غدر و بدعهدی و تزویر و نفاق … خبث اندیشه و سوء اخلاق
صفت اهل جهنم در هب … اهل ایمان اولنه کم‌در هب
دیدی سلم اودر اول سرور دین … خلق اوله دست و دهاننده امین

هب ودیعتدر ایا طالب کام
عرض و مال و قدم اهل اسلام

نهی الوده کی علم نجوم

ای نسق‌خوان نظام احوال — خواسته کار سبب لطف مآل
اولمه قرعه فکن رمل و نجوم — که ایدر اهلنی بالخاصه شوم
اکا هر کیم دوشنور مفلس اولور — ایشی آلتون اوله‌جقکن مس اولور
چونکه تقدیر ایله در جمله امور — آتیه فکرینی اونت ایله حضور
فکر مستقبلی یقشین چکمه — یوق یره وسوسه تخمین اکمه
رملک احوالنی کرچک صانمه — غیبی الله بیلور آلدانمه
فنی وار ایسه استادی علیم — علمی ناقص سوزی کج فهمی سقیم
کورمشم جمله‌سنک احوالن — چوق بنجار ایله رمالین
اولمیوب یوق بریسی برخوردار — بسته در رمل و نجومه ادبار
قوغم ایسه ترک ایلرسن — دوشوب اول دغدغه یه نیلرسن

دوشمه اول قیدلره دکله بنی
صقله سن حضرت الله غنی

نهی لابش جام عشرت

ای کزین کهر حقهٔ جان — سکهٔ ناصیهٔ نقد روان
اولمه دلبستهٔ جام کلفام — که ایدر آدمی رسوای انام
خلق ایچنده سبب نفرت اولور — فتی بی حرمت و بی رغبت اولور

ایلمه‌ام جنابنده صفا — که تولد ایدر انواع بلا
شایع اولوب ایلدیکنده کره — سکا سرخوش دیرلر ایکی کره
الحذر اولمه صقن باده پرست — که ایدر رنج و خمار آدمی مست
چونکه نهی ایلدی خلاق حکیم — سنده اول نهی خدایه تسلیم
اولمه آلوده جرم و عصیان — اولمه شرمندهٔ پیش یزدان
دوشمدین وام کناهه عادایت — اولسه در عقب استغفار ایت
اولبجق بعضی مجالسده دوچار — ایتمه توبیخ و تعفف اظهار
اغراض ایلمه مستانه لره — اولمه طاش آتیجی دیوانه لره
دخل بر حاله دکلدر لایق — سکا اولور او بلیه لاحق
نه یه دخل ایلر ایسک بر کون احوال — سکا بی شبهه ایلر استقبال
کیمسه جرمنی تشفیه ایتمه — جرمک نغمکی نشریه ایتمه
کیمه مذنب دیسک ای جاهل — اوده بر ذنبده اکلرسک اکر
غیرینک جرمنه طعن ایلرسن — کندو احوالکی کورمزلرسن
کهنک صوکی پشیمانلقدر — جرمک انجامی پریشانلقدر
مجلس حضرت مولاناده — دیدی فخر ایله بری دعواده
کورمدم روی شرابی اصلا — دهنم اولمدی صهبا بیما
حضرت قطب مدار ارشاد — داور رحمیهٔ فیض آباد
عجب بندادیه ایدکده نظر — کاش دیدی وکذشتی دیدلر
عارض کیفیه صقن اولمه زبون — اولمه آلوده برش و افیون

تنك واسه دخی بدتردر
يين آنی دكل انسان خوردر

ايله جوهر جانی تيره
اولسون ديده عقلك خيره

رمضانده صاروب اقيونه اكفن
معده كی مرده يه ايتمه مدفن

آدمی مسخره ناس ايلر
صورت ناسده نسناس ايلر

ايدر انسانی عقور وبدخو
بدكش بددل وبدبو بدكو

كيفی كلدكجه اولور كوش خراش
كيفی كيتدكجه اولور وقف تلاش

صورت زننده ايدر مرده
رنك رخسارينی ايدر پژمرده

طوتمه ليم بوق اثرنده پاكه
نه بلادر لقب ترياكه

نهی آرايش زيب صورت

ای سرآزاده دام صورت
خاطر آزاده قيد شهرت

اولمه دلبسته زيب زيور
اولمه دلداده در وكوهر

كرچه تفريحی مقرردر اما
اولمه مزدور وكهر مرده سزا

مرده سرمايه احسان ودرزر
زنده پيرايه ابدان درزر

ترك آرايش نسوان ايله
زرك افزون ايسه احسان ايله

جامه زرله اولوب جلوه نما
يانمه يالدزلی بخوردان آسا

جامه شهرته ناپيونداول
بولنان جامه ايله خرسند اول

پاكلك كرچه كوزلدر اما
چركنه پاك اوله دوشكده قبا

كونه كونه اراپوب كالالر
ايلمه جامه ايچون غوغالر

كيمكه كالا ايله جمع طونه در
هركيم اولورسه كورن دير بونه در

نه كيرسه آنی كی اقرانك
اوليسون اقرانكه طرز شانك

كندو امثالكه اوليسون حالك
نه قدر وار ايسه اقبالك

بكره سن خلقه سباتك آنك
اعتدال اوزره كرك آلانك

اولسه سموره بيله مقدورك
يريني نافه طوتر سمورك

مرده حيوان درسی درسمور
عقلا اولماز آنكله مسرور

كورديكك اطلس وديبا وحرير
بويی بر كغن كرم حقير

اوله دلداده شان وشهرت
شهره در دلده كی شهر آفت

كورك معدود ومكرر جامه
دوشورر آدمی وقت واهمه

احتشام آدمی محبوب ايلر
دردين افزون جكرين خون ايلر

مالكی ايله بيوجه اتلاف
اولدی مبغوض الهی اسراف

شرعيله حكمه ايده بو تمثيل
عزت ماله دراقوای دليل

اهل حكمت ديدی جمع اموال
كسب سرمايه اسباب نوال

بركران سنكی قوپرمق كبيدر
قله كوهه چقارمق كبيدر

خرج وصرفی آنی كردان ايتمك
كوه دامانه غلطان ايتمك

تنقيص صعب ايدوكن اذعان ايت
اعتدالی ايشكه ميزان ايت

كوشكه بو سوزمی ايله كهر
ديدن بك صقن ای جان پدر

آدمی دينی ذكر كون ايلر
كرفلاطون ايسه مجنون ايلر

دين دانالری ايلر كودن
شير مردان ايسه ايلردن

جسمی صحتده ولیکن خسته | داینه بند کردن بسته
وعده سی وعده تسلیم حیات | جبه تکلیفی مزار اموات
بالخصوص اوله غریمی شیرزیر | این هر روز دماغین تکدیر
اصلنه ضم اولنه فرع ربا | تامتین بار ربا این دوتا
امر شرعکده یو فریادده کله | زور شاهدلری امداده کله
این مدیونی پامال جفا | دردمندی این خلقه رسوا
بولمیه دینی اداینه قدرت | اوجه چشمنده زمان راحت
دینکی بویله کوزم نوری غنی | صقلسون حضرت الله غنی
خوشدر اسباب بسباطن صاتیق | دینه آج وبرهنه یاتموق
دینه نسبتله بوبر نعمت در | هله دعوجی یوق راحت در
ویرمه قوطه صقن کسه یه مال | که اولورصکره بوذی جدال
خلقده خشیت حق نادردر | کتم وانکاره همان حاضردر
کیچنور ویرمده حق سنین | کاربد ایلیک انکار دینین
کیدیک صکره بیوره هنکامه | سکا ویرمز بیوره حکامه
منتسب دربرینه اعیانک | حقی کی ایسته وادب جانک
جان آتوجانسینه اولساٹ | ویرر اول ظالمه رشوت غیرت
دیو سنک کبی افندم والدکمی | حقن آلمق نه دیمکدر بندکی
بز اول ظالم اودم نفس آتنه | عزم ایدر ظلم کنانک قاتنه
آنی حکام ایله تخویف ایلر | اقچه دن کیچ دیو تکلیف ایلر

اکر اتمزسه فسونی تأثیر | جوش ایدر موج بحر تزویر
دردلو شاهدلر ایله دعوالر | بایه حجتلر ایله فتوالر
هر نه ایلرسه ایدر اول معذور | ایدر ابطالنه بذل مقدور

بو بله دردشمنی زمانک حالی
دوشمسون کمسه یه خلقک مالی

بهانه اعیانه وظلم فقرا

جمله احوالده عمرم وادی | اول طلبکار رضاری باری
ایتمه اعیانلغه زنهار هوس | اوسط الناس اول اودولتک بس
اولمغه مرجع ارباب امور | ابتدا لازم اولور ترک حضور
هم ولایتلو ایدر رشک وحسد | هم دوشر قصدیکه حکام بلد
نه قدر ایلکه سعی ایلرایسن | ظلم حکامی بیلورلر سندن
ایونامیله دوشرسن دامه | ایو آدم یرامز حکامه
اقچه درمطلبی خود حکامک | بیلسون مرحمتک اسلامک
یاره ین انلره رشوتله یارر | علم وعرفان وصلاح کیم آرار
آلیجی قوش کبی حکام زمان | آلمق ایسترنه ایودیر نه یمان
ایلیش چشمی شکار آلمغه باز | بیک ایو دن بیک انکار برغاز
چشم چونکه اوجار اهل فساد | که اوله موج اخذینه ایراد
شرعله کورسه اموری حکام | یره مرقده بولور شهرت ونام
سبب شهرتی خود اعیانک | کورمدم مصلحتین حکامک

مصلحت کورمین اعیان اولمز
اوجه سز مصلحت ابه بتمز
بو درا عیان دیارک کاری
طنهٔ طبل ستم چالدیرمق
خلقی غمز ایتمه شهرت بولماز
اندن ایتمزلر ابه خوف ورجا
غمز و تجبیم دکلمه کاری
مال و کیاسن آلوب ویرمکیم
هم ویرر حاکمه هم کندو آلور
دیدیکیم کبی نیجه تازه طمعه
جمع ایدوب برقاج اویوز حیلکار
اعتبار ایتمکیچون کندویه ناس
بورجه حجه جان آتر خدمت ایچون
صکره احوالی بولنجه تسکین
تیز ویرر جاه جلالنه نظام
طالعی یاور ابه بختی رفیق
اضطراب ایلیه رک میدانده
رتبه‌سن طی ایده رک اقرانک
قانع اولمز نیجه سی اول حاله

خلق اکا بندهٔ فرمان اولمز
بتهٔ صاحبنه خیر ایتمز
روز و شب منتخب افکاری
حاکم شهره شکار آلدیرمق
نافذ اولماز سوزی رغبت بولماز
رتق و فتق اهلی دیمزلر اکا
چوقده رونق بوله‌مز بازاری
ایدر اور اهل قراسن تکریم
حاکمه دیعی یاخود نصفی قالور
جان ویرر اوالمغیچون اهل امور
ایدر آتباعیله تقلید کبار
کوستررچین جبین شدت یاس
صوقیلور هر دلوکه شهرت ایچون
اکا مرحقنی دایر تسکین
تک همان آدینی بلسون حکام
رسم تقلیدنی ایلر تحقیق
یربولور محکمه‌ده دیوانده
اولور آخر بریسی اعیانک
ارتقایه چالشور امثاله

انتساب ایچون حکامه
انتقام آلمق ایچون اعدادن
کندو قوللنمق ایچون آلتنی
وردی بو اوله ولایتده فرید
نافذ القول اوله هم مرجع کل
دوشسه بر مصلحت آنی اسر
جمله تصویب ایده‌لر تدبیرین
ضرر ایلرسه ناسه قطعا
قول و فعلی اوله دستور عمل
لیک دهر اکه ویرمز فرصت
بولنور اکا دخی نیجه رقیب
قوماز ایش کورمکه هیچ لذتله
چرخ نعمتی ویرر غوغاسز
اولمده تشنهٔ خون بر برینه
ایله خصمی تصدر ناکاه
اولدور خصمنی یا کندو اولور
کیمی حکامه تغلبلر ایدر
البتی ایتیجک حاکم اکا
خواه ناخواه اولور رام پنه رام

قدملش چالشور اعدامه
یاکی یوق فتنه ایله غوغادن
اهل عرضک اوپر راحتنی
غیرلردن اوله اقبالی مزید
خار اوله غیرلری کندو کل
دهنی اوله انشا نکاه نظر
کمسه رد ایلمیه تقریرین
دیمیه کمسه خطاسینه خطا
ایده‌لر سوزلرینی خیر عمل
که سوره تا بلو بختنه دولت
ملعنده بری برینه قریب
آغز دوغمه کرمسیله
هیچ فرعون اوله‌می موسی سز
اولمیه تا که زبون بر برینه
حالنی صوره عیا ذا بالله
صدرک البته براوجنی بولور
سوزین اجرا ده تصلبلر ایدر
حکم فرمانی اولور روبقفا
حاکمی کندو ایدر استخدام

ضرب مثل

اولیه عار ... انفعم هیچ عارم
بجبا ... ایجم دوزمه
خلقی یا نار ایه ... صورحه عیا
... نجه ... ویره
انتزع انبطه ... عرضه
خلقی قنعه ... صوق ...
دوکر ...

اوله بر یرده که حاکم محکوم / اولورا احوالی او شهرک معلوم
حاکم شهره ایدنجه غلبه / صنعهمز شهرهتی شام و حلبه
او زمان کورانک استقلالین / نخوتین کوکبهٔ اجلالین
سوزلری زهر و ترش چهرهسی تار / سوزینی رده کیمک زهرهسی وار
طوتغا وکرها ایدر خلقی زبون / اتباع ایتمهنک حالی نکون
اکابر ایش دانشلمزسه اکر / ایدر اول مصلحتی زیر و زبر
باغ و بستان و دکان و حمام / حصه ویرمزسه اکا کاری تمام
امر و فرمان شهود حجت / اذن اذن اولمسه بولمز صورت
بریسی ایدیسه سهوا اکثین / قالمز احشامه اوکون برکوکن
زور ایله خلقک آلور املاکن / زین ایدر دائرهٔ ناپاکن
فرن و مطبوخ و دکانی وار / احتساب اوغرامغه جانی وار
صاتصاتمز ایکنه حیله قاتر / نه بها ایسترایسه اکا صاتر
شهر تکلیفنه ایتمز انصاف / ایدر اتباعنی البنده معاف
عالمک آنلر ایدرکن کارین / چکدررلر فقرایه بارین
لعنت اول دولته کیم اوله غذا / اشک چشم فقرا صبح و مسا
غرق اولور دولت و جاه و ماله / کلهلیم عاقبت احواله
کرچه برشیئه ضرورت کورمز / لیک هیچ قلق باشهمز هیچ تعرز
کورر آلایش طول املین / بولور البته جزای عملین
اولور اولمازسه اکر موته قرین / کیمی منفی کیمیسی قلعهنشین

دولاشورا یاغنیا عمالی / هپ کیدر عرض و جودی مالی
سیل اولور اشک تر مظلومان / دولت عمرینی ایلر ویران
معتدلجه نیجه عرض اهلیده وار / کردینورکه اعیان دیار
کندو حالنده قالشماز برایشه / صالمز آزاده سرین تشویشه
متعین اکا وجه ایراد / یا پدر ملکی یا وقف اجداد
یا اجارات یا محصول عقار / وجه راحتدن اولور روزی جوار
اولسه اصحاب تغلبله دوچار / ایدر آنکله مدارا ناچار
حفظ ایدر رفقله عرض و مالن / کیچررذوقیله ماه و سالن
بعضیلر وار آکا دخل ایلرلر / هیچ ایشه کوچه برامز دیرلر
کیمی عاجز کیمی دیر همتسز / کیمی قورقاق کیمی دیر غیرتسز
اولسون ایسترسه هله بی همت / کیچرر عمرینی باری راحت
عالمک ذوقنی ایشته اول ایدرر / بلمین آنی بیانه سویلر
سن چالش کیم اولاسن آنلردن / حکمه اعیاندن اولم دیو محن
ملحق اولمه حذر ایت اعیانه / وارمه هیچ محکمه و دیوانه
چقمه یلاجه درخانکدن / طشرهیه سیر ایله کاشانکدن
آل کتابک الهسد ایله درک / اولمسون خارج دردن جبرک
اوقی تاریخ و حکایات و قصص / ویرر انسانه مزایای حصص
شغلک اولورسه حدیث و تفسیر / نعم الایام و نعم التدبیر
آچمه سوز قاضی ایله باشدن / سکا لازم دکل اولکونه سخن

[illegible]

مجلسکده بری آلوره دله
آنی اسکاته چالش صنقله

ایموز عمر گذشت لقلقله
خلقدن کندوکی اوغزه صقله

قانع اول دغدغه‌یه اولمه قرین
نان خشکیله کچن تک اول امین

آدمه لازم اولان راحتدر
قودیسونلر سکا بی همتدر

نهی آلوده‌گی کذب وخلاف

ای بهین نقش سراپرده جود
ادب آموز دبستان وجود

ارتکاب ایتمه صقن کذب ودروغ
کیم اولور صبح مقالکده فروغ

مرد اولان کذبه تنزل ایتمز
ذلت کذبه تحمل ایتمز

قتی بی عار وحیادر او خبیث
که ایده کذبله اغزین تلویث

کذب معد ومدار اصلی یوقدر
باب اسلامده فضلی یوقدر

کذبدر اصل فساد ذات امور
ارتکاب ایتمز آنی اهل شعور

اوله قصدی مگر اصلاح خصوم
او زمان کذب دکلدر مذموم

یوقسه هر لفظی اوله محض خلاف
اوره بیهوده یره لاف وگزاف

اویله تحصیله صقن النقدن
نار دوزخ کلور اول صحبتدن

دیدی سلطان رسل فخر دهور
بر دهنده که ایده کذب ظهور

بوی بد ایلر اول اطرافه حلول
که ملک ایلمز اول صوبه نزول

تا اوتوز میل قدر دائره‌دن
اوغنه‌مز رائحه منتنه‌دن

اولمه منکر که انکاری شدید
سوزیمی ایته قسمله تمهید

نیجه‌لر وار که مباهات ایلر
کذب ایدر نقل محالات ایلر

ایدر ایدرمکه کذبن تصدیق
قسمی شعر نطاق تحقیق

علم باللهده اولان اهل قدم
جان ویرر ایلمز الله‌ه قسم

بلمین جاهل و نادان عنید
سوزین ایلر قسم ایله تمهید

کورشوز چوق نیجه بی مذهب ودین
هر سوزنده ایدر اوچ دفعه یمین

چوق یمین اهلی دکل اهل یمین
کذبنک شاهدیدر فرط یمین

بوندن اشنع نیجه دزد بدکار
ایدر اطوار ولایت اظهار

ویرمکه شانن وکرامانه فروغ
بسط ایدر نیجه‌سی رؤیای دروغ

کورمز اول کس ایکی عالمده فلاح
که صاته ساخته تقوی وصلاح

اولدی آلات معاش دنیا
عصره وخرقه وتسبیح وردا

فیضی یوقدر ویرر آذانه صداع
صوت وتقسیم والهی وسماع

اگر ایتدیسه سلف اهل طریق
شمدی تقلید ایدوکن بی تحقیق

اگر ایتدردیسه دورانی
سلفه جاذبه ربانی

بنه اول جذبه کلورسه کورن
کیم ایدر جذبه حقیله جدل

سوزمز ذمه تقلیدده در
بحثمز زرقده در شیدده در

سکر وجد اولسون اومجذوبه جدل
کا اوله مستغرق انوار جمال

یوقسه تقلید ایله هر احمق
ایده دعوای ولایت مطلق

خوددن اول بیهوده کو بدتردر
آنی تصدیق ایدن آندن خردر

باخصوص اوله مدار دعوا
قصد تحصیل معاش دنیا

خلق اشیا صانه اول قرب خدا / خلق اشتر صانه اول خیر دعا
ویرمکه زهد و صلاحینه رواج / خلق نعمت بیچک اول قالور آج
ویررا اول غله فروش طاعت / جنتنه نقد مزور قیمت
نامی تقلید ده داسی تقلید / سوزی تقلید دا سی تقلید
یوق سیادتکه ایده آنی پناه / صارینور باشنه دستار سیاه
جرده نفسی تنزل ایتمز / کارده طبعی تحمل ایده مز
علمی یوق معرفت و صنعتی یوق / کسب سرمایه‌سی یوق وسعتی یوق
ایدی تحصیل معاشه آلت / زهد و تقوایی اوده دز صورت
برایکی حرف تصوف قاپمش / کندویی پیر طریقت یاپمش
مسلکی شعبده کاری دغلی / جذبه‌سی ساخته سکر عملی
نه گوزل بولمش او عیار عشق / خلقی الداتمغه آسان نجه طریق
نیجه بیعقل و تمیز و خاین / صانه گرچک او پیر دست پاین
الداتوب اکا عوام بی عقل / افتخار ایله ایدر غیره نقل
رفته رفته اوله رق شهرت یاب / تکیه‌سی اوله ملاذ احباب
صدمهٔ عزلی بین بیکسلر / لاشهٔ ظلمه قونن کرکسلر
سوره‌لر پایینه روی بیداد / نفعندن ایده‌لر استمداد
باخصوص اوله او شخص طرار / نازک و رند و ظریف و عیار
گوره اصمر لحیه رؤیالر / گوستره مقصدینه ایمالر
اغزینی یوزینی اذوب بوزه‌رک / سوزده کردان قرارق گوز سوزه‌رک

سوز خلالنده بشارتلر ایده / سوی مقصوده اشارتلر ایده
چیقه بر حکم قضایه کم و کاست / اتفاقا سوزینک بریسی راست
گورنجه او زمان اعیانک / عزت و گوتنی دربانک
مکر اللرمی ایرر دامننه / اوغرادلرده می پیرامننه
تکیه‌سی قبلهٔ اهل حاجات / یورر امواج نذور و صدقات
الدانورکن اکا خاصان انام / نیلسونلر یا سبک هوش عوام
گورر احسانی دلق و تاجک / بوده بر نوعیدر استدراجک
سنده اویمه صاقن اول گمراهه / صغن اول طائفه‌دن اللهه
اولیا کیمی صاقن الدانمه / ساخته و صنعتی گرچک صانمه
اولیا ماله تنزل ایدر / ثقلت ناسه تحملی ایدر
اولیاده نه ایشی وار دلقک / ستر ایدر حق نظریندن خلقک
خلقه باقمز که ولایت صاته اول / سوز ارسنه کرامت قاته اول
اولمش اول محو فضای اطلاق / نفس آلدرمز اکا استغراق
اولیا مرده‌یی احیا ایلر / پیر صد ساله‌یی برنا (جوان) ایلر
اولیا طاشی بقاره زر ایدر / خس و خاشاکی در و گوهر ایدر
اولیادر ندمای حضرت / جا بیدر زیر قباب عزت
اولیادر امنای اسرار / اولیادر ادبای ستار
موم وش کند و زمینده برپا / پرتوی نوری صالر عرشه ضیا
اولور آرایش چشم افلاک / اولیانک قدمی بصدیغی خاک

اولیا در سبب حفظ جهان / اولیا ایله دورر کون و مکان
روح در قطب جهان کون بدن / روح در قایم اولور هیچ تن
دیه بر طائفه فخر جهان / آه شوقاه لقای اخوان
لفظ اخوان ایله وزن حالاتی / اندرک رتبه‌سن استدلال ایت
نه گدا آنلری نه شاه بیلور / اندرک رتبه‌سن الله بیلور
اولیا بویله ایکن هر احمق / نه روا پایهٔ ولایت صانوق
نه سزا رهزن حق هر اوغاد / کندین اول زمره‌دن ایتمک تعداد
وزن ایدرمی بونی میزان شعور / دعوی سلطنت ایتسه بر مور
استبا ذی گنجینه هر بر خزف / سنک خارا صانه کندین گوهر
اوله‌می مجمره افروز وجود / شاخ بید ایلسه دعوی عود
کیم دوترایته میاه عالم / دعوی عزت شان زمزم
هله چوق جرأت چوق ترک ادب / ایلیه دعوی نزدیکی رب
اولور اول طائفهٔ نامقبول / هدف بغض خداوند رسول
دیدیکم طرز ریاکاران در / طور باریکهٔ قلاشان در
یوقسه هر سالک درویش دگل / عاشق صادق دلریش دگل
یوخسه چوق کمسه وار بی تشویش / اولمش اهل احسان گوکلدن درویش
صدقی وار اولمش اهل وصول / سن بنه آنلره آج چشم قبول
بولمغه بارگه حضرته بار / قانلر آغلر چاشور لیل و نهار
آنی اول شکله قوین جذبهٔ حق / ایدر امیدینه بر کون ملحق

باب حق طشره‌دن اولماز مفتوح / اکا باطندن ایدر فیض فتوح
اوله صادق فقراده چوقدر / بویله درویش اولانه سوز یوقدر
بولنور ذی فنادن نیچه کس / چرخ چشمنده دگل پر مگس
دست اورمش کمر عرفانه / نظر ایتمز کهر شاهانه
هله بردن دگل انکاره سزا / خرقه پوشانده فقر و فنا
ایله‌سن حسن نظر مجتهد اول / فقرا زمره‌سنه معتقد اول
حسن ظن ایلمز ایجاب کدر / سوء ظندن اولور اولورسه ضرر
علم و عرفانکی چکمه تنگه / نفعی وار معتقد اولسک سنگه

گر بو معنایه دلیل استسه کس
سنخة الله حجر اسود اکا بس

در بیان فرح / فصل بهار

ای تماشاکن صنع باری / ناظر کارگه هشیاری
سیره چق فصل بهار اولدقجه / موسم گشت و گذار اولدقجه
چمن اطرافنه گاهی گذر ایت / اثر رحمت حقه نظر ایت
صانعک صنعنه اول دیده‌گشا / کاتمش مرده زمینی احیا
گوستر صنع چمن پروردی / سبزه‌دن سرخ و سفید و زردی
دل انشانده قوماز درد کهن / جلوهٔ تازه نهالان چمن
بتر طایر شوقه پر و بال / طرف گلشندن آقن آب زلال
غنچه‌نک خواجه‌سی وار اینده / آل کاغدلر طولو جزدانده

لب جولرده چمنلر خوشدر … جلوهٔ سرو سمنلر خوشدر
ویرر انسانه حیات تازه … نغمهٔ بلبل خوش آوازه
کوش قیل نغمه سنی مرغانک … اقتضا ایلر ایسه انسانک
قومز آیینهٔ خاطرده غبار … نغمهٔ چنک و نی موسیقار
نغمهٔ شوخ خوش آهنک بشر … خواه ناخواه ایدر انسانه اثر
نغمه بر منطق روحانیدر … نغمه نک لذتی وجدانیدر
جان فزادر نغم انسانی … دلربادر نغم روحانی
خانهٔ جانه ویرر نور سرور … نشئهٔ نغمهٔ تار طنبور
نسخهٔ شوقه دیکر شیرازه … تاردن صادر اولان آوازه
حظی وار کرچه خوش آوازلرک … دیکلنور نغمه لری سازلرک
لیک آمیزش اسباب صفا … ایدر انسانی لکدخوار هوا
کرچه کیم نشئه سی چوق لذتی یوق … التزام ایلمینک لذتی یوق
ذوقن ایت غیریده اولدقچه دچار … هانکه لیک کتوره زنهار
آنده ده عبرتله کوش ایله … لذت و لهوی فراموش ایله
کر حقیقتله اولورسک سامع … اولماز اوقات حیاتک ضایع
موسیقی حکمته دائر فندر … بیلنه بیلمینه روشندر
نیجه اسرار وار ادراک ایده جک … بیر کلور سینه لری چاک ایده جک
اعتبارات تقاسیم و فصول … امتیازات مقامات و اصول
پرده و پیشرو صوت و عمل … کار و نقش و شعب و قول و غزل

هر بری حکمتیله مملودر … جان ریاضن صوادر بر صودر
نغمهٔ یابس و حار و بارد … چشمهٔ محض حکمدن وارد
هر بری بر مرضه نافعدر … ضدنی هر برسی دافعدر
زیر و بالاسی هوادر اما … دائر اولورمی هواسز دنیا
بسته در دائرهٔ اوقاته … اوستقسا طله احتیاجانه
حکم کون و مکان مضمردر … آکلمز حکمتن اولکیم کوذر
سره دایر دخی وار نیجه کلام … که دکل آکا محل کوش عوام

بویلجه ذوقن ایدر اهل رشاد … ایسون ذوقنی الله زیاد

ای صفایاب کلام موزون … آشنای سخن کوناکون
طبعک ایلرسه اکر شعره هوس … سکا معنای سخن فهم ایتمک بس
سخنان شعرای اسلاف … ایدر آیینهٔ قلبی شفاف
ترکیده نفعی ایله باقیه باق … غیری دیوانلریده ایت ملحوظ
انلرک شعری متیندر اما … غیریسنده دخی وار چوق معنا
شعرای عجمک دیوانی … حسن تعبیر و معانی کانی
طالب و صائب و عرفی و سلیم … فیضی هندو نظیر و کلیم
تازه کویان زمانه شوکت … معنئ تازه یه ویردی صورت
صاحب خمسه نظامی خسرو … هر بری جلوه ده معنئ نو

جامی و انوری و خاقانی / هر بری ملک سخن سلطانی
بلبل شاخ طراز شیراز / سعدی و حافظ معنی پرداز
سخنان قدمای شعرا / حق بو کیم هر بری بر بندن اعلا
یوق نهایت شعرای عجمه / هپ اسامیلری صغر قلمه
بزه وارا کثرینک دیوانی / اوقی فهم ایله که کورو جدانی
شعری چوق قدر شعرای عربک / که اوردر مایه سی شام و حلبک
دیه ابیاتنه ناموزونه در / انک اوزانلری دیکر کونه در
نیچه معنالری وار رقص آور / مشعل آسا دوکر اسماعه شرر
وار ایچنده نیچه اشعار کبار / که قوماز آیینه جانده غبار
نیچه بیک نعت شریف نبوی / مدحت نخبهٔ مصطفوی
هر بری قطعهٔ الماس ثمین / هر بری در ذکر انقدر متین
انتبا به حاشی اول اشعاره / آره معناسنی فهمه چاره
عربی بیلیجک ایشن تمیز / فارسی عارفه تنها تمیز
عربیه بیلینور جمله علوم / علم اولور بی عربی نامفهوم
لغت والسنه سلطانی عربی / عربی قبله و قرآن و نبی
بو ایکی بال ایله ایلر پرواز / طایر شعر و معانی پرداز
حکمت آمیز کرکدر اشعار / که مآلی اوله ارشاده مدار
آب حکمتله بولور نشو و نما / کلشن شعر و ریاض انشا
اولمیه شعر مجاز مطلق / ویره حقیقت رونق

یوقسه هر نظم تهی و ساده / اوده معنادن اوله آزاده
تازه مضمونلر اوله خالی / اولیه توریه ایله حالی
بالخصوص اولمیه تشبیه تمام / استعارات و جناس و ایهام
دیه دن آنی سکوت اولادر / شعردن مقصد اولان معنادر
باقسک اکثر سخن شاعر خام / زلف و سنبل کل و بلبل می و جام
چیقه ماز دایرهٔ دلبردن / خال و خد و لب و چشم و بردن
که بهاره دولاشور که چمنه / ایلشور سرو و کل و یاسمنه
ره نارفته ده جولان ایده مز / صایه وادیلری سیران ایده مز
ایده مز صید معانی بلند / آته مز غیب شکارینه کمند
کیچنور معنی خاییده ایله / لفظ مشهور جهان دیده ایله
ایکی جزو وار در اول بیت دوتا / که اولمیه تازه قماش معنا
سو لیه شعر تهی معنادن / آنکی حکیه بالغیر مادن
نظم کیم اولمیه معنایه قرین / کندو در خاتم بی نقش و نکین
شعر بی معنی بی ایهامه / بکزر اول جامه کین اوزره جامه
قوقسز لالیه بکزر او سخن / که اوله لفظی تهی معنادن
بکزر اول مطلع خالی جایه / مغزدن مغلس اولان بادامه
آنی یوق دلبره بکزر او کلام / که اولمیه انده جناس و ایهام
اوله پاکیزه کرکدر اشعار / که آنی برایشیدن اوله هزار
اوله معنا کوزل لفظی متین / خامه خاکه قویه دست تحسین

هجودن الحذر ای جان پدر
که ویرر شرب عرفانه کدر

حسنه صرف ایله سوزی شاعر ایسک
خلقی تسخیره چالش قادر ایسک

تیز فراموش اولنور لشر سخن
نظم اما که ایدر درد دمن

الحذر هجوک اولور غایتی شوم
خلق بینده حقیر و مذموم

هجوه مائل سفها در اجق
عاقل ایتمز آنی ایلر احمق

هجودر قاعدهٔ خودکامی
هجودر واسطهٔ بدنامی

کسوهٔ نظمده غیبتدر هجو
سبب ذنب نداماتدر هجو

هجو قت قت سبب روسیهی
کیم اوقورسه اکا عائد کنهی

سنی ایتمش ایسه بری فرضا دلگیر
قولله فعلله قلبک تکدیر

آنی لازممی همان هجو ایتمک
سفها کتدیکی راهه کیتمک

انکاری ایتسه شور قاصر ایسه
انتقامه چالشور قادر ایسه

آنی سن لطفله ایله بنده
عفو و اکرام ایله ایت شرمنده

لطفدر مهر دهان اشرار
اوله مز لطف وش افسونکن مار

سکا بو وجهله ایتدوکی جفا
سبب شرم و حجاب اولور اکا

وجهی وار ایسه بیلن ایله سؤال
اولمه آتش زن کانون جدال

بلکه نادم اوله اطوارندن
اعتذار ایلیه کفتارندن

سن قبول ایله بو پندی بندن
دوستلق وار ایکن اولمه دشمن

در بیان صفت صبر و شکیب

صبر مفتاح فرجدر دو باب

ای شتابندهٔ عز جاوید
روبروسای عروس امید

صبر قیل ایتمه امورکده شتاب
صبر ایله دیرلر اولور غوره دوشاب

صبر ایله دوست اولور دشمنلر
صبر ایله رهبر اولور رهزنلر

صبر اسماء الهیدندر
حکم نامتناهیدندر

اولکه حکمتده شکرلر بیدیلر
صبر مفتاح فرجدر دیدیلر

صبردر عقده کشای هر کار
ایریشور صبر ایله صبحه شب تار

اولمه حیرت زدهٔ جنت و نار
اول آنک صاحبنه عاشق زار

یاتمه هنگام سحر بیدار اول
وقف سجادهٔ استغفار ایت

قلبکی دغدغه دن پاک ایله
هر شیئک حکمتن ادراک ایله

سکا کشف اولمه باب حکمت
اوله مرزن و جهانده راحت

اذدواجکده تحری ایله
صادق اولنمه تسری ایله

حسن و خلق اهلی حقیرتنه کوزل
ایو حقیقتنه اولور باب عمل

نه بلا بر زنه محصور اولمق
تازه ذوق ایله‌دن دور اولمق

بلکه بد چهره چیفه یا بدخو
ذوقه دیرسک شب اول یاهو

هضمی کوچ ردی هوس شکلتو
برمصیبتدر اوکیم عمره سورر

یوق کنیزکده هله بو محذور
تازه دن تازه سز آل ایله حضور

نازک و نرم ایسه آلماوسن
اکر ایوسی اولور انک متخوش

خاین اولور اوسک مردودنی
قیو آردنده قورلر دونی

کوچه جوکس ایازه اولیه دکل
اولمه اتلازه‌ده جو قلق مائل

کولسی تیغ و تفنک استرلر / اورمغه عرصهٔ جنک استرلر
اعتقادنده اهل فلاح / اولمین دست زن اسب و سلاح
ایتمدین رفع بنان ایمان / اولور آمیختهٔ تیر و کمان
چوکک جاریه‌سی آفت اولور / ابازه قزلری بیعفت اولور
سغو و نمسه و افرنج و مجار / جمله‌سی خاین و نابرخوردار
بونلرک بری مسلمان اولماز / نائل دولت ایمان اولماز
هر بکده چوغی اولور بدخو / کرچه کیم خدمت ایلرلر تک پو
حسن الوجه دکلدر آلمه / خام سودالره کندک صالمه
اولمق استرسک اکر کیم راحت / کورجیدن غیری‌یه ایتمه رغبت
کرچه کیم آغا اولور تنبل اولور / جاریه‌سی کرلی اولور مهمل اولور
باغچه‌نک زوددرس اولور چمنی / کهله مشتاسی اولور بیرهنی
لیک افندیلرینه صادق اولور / جمله‌سندن نظره لایق اولور

مستقیمانه در اطوارلری
صدقه نزدیک در اقرارلری

مطلب مزرع / کشت و خرمن

ای نوین سنبلهٔ مزرع راز / خرمن افرازچه آکاه نیاز
ثمردن اولمغیچون برخوردار / اولمیه هیچ زراعتکی کار
زرعدر آلت تحصیل نعم / اولین کار جناب آدم
کاو دهقان کایده ارض زمین / اکا رشک اتسه سزا کاو زمین

چاک ایدر خاکی بنی آدم ایچون / تخم اکر تربیهٔ عالم ایچون
آدمه بنده کردن بسته / اولمدیجه اوله مز وارسته
سن حضورکده کذرسن اما / اوسنکیچون چالشور صبح و مسا
کاو چاک ایلمسه میدانی / عجبا قنده بولوردک نانی
تخم قنده اکیلور اولمسه خاک / اولمسه تخم اولور خلق هلاک
تخله خاکی کیم ایلر سیراب / اولمسه چرخله طولاب سحاب
کرمی و سردی و دوار فصول / اولمسه خرمنه کلمز محصول
دونمسه دائرهٔ لیل و نهار / مهر و ماه ایتمیه بسط انوار
کونده اولمازایدی بورنک کمال / عالم اولوردی هم آغوش زوال
مستند بربرینه آب و هوا / مرتبط بربرینه ارض و سما
سربسر نقش ایدر اسم ازل / روبرو ماضی ایله مستقبل
اول و آخر و آثار حکم / بسته در بربرینه مستحکم
اولمغه وقتنه دک جلوه نما / اولور انواع نما کلده بقا
دست حکمتله طولو کوهر تر / دامن شام و کریبان سحر
دیدهٔ عبرتله اول نکران / پرکهر دامن کان و امکان
صانعک قدرتیدر ایله نکاه / واقف اول سرینه سبحان الله
ایلدی سرایت حکم مولایی / مزرعهٔ آخرته دنیایی
هرکشی جام جزا ایچره کرک / خیر و شر اکدوکنی بیچه کورک
بو محلی قویه‌لیم فردایه / کله‌لیم اربه ایله بغدایه

ایته زرع علفه عمری تلف	بولنور قسمت اولان نان و علف
زارعك ایامنی یا بانده کرك	کوزی یرده الی همیانده کرك
کندو وسیله اکن خیر کورر	غیره اکدرسك آنی غیر کورر
استفاضلو مرابع یوقدر	خاین استرسك اکر بك چوقدر
اکمکه ویردیکی هب یرلر	ایتمدی ویرمدی سولا دیرلر
بوسنه بلکه کلور چیو اکر	تخم ویرسك آنی دخی یرلر
دبوی کرمزالکه اکدیکك	غمنی یرسك امك چکدیکلك
قرض نامیله یرلر مالك	غم خرمن که ایدرلر مالك
حبس ایدرسك بوله فرصت الاجق	سکا تقسیط کدر در قلته حق
کندکی اکدرمك اولورسه کارك	طولدی قرض ایلیه لیم انبارك
اوجوز اولورسه کورلمز خری	فقرانك نظری بندن غیری
قیمتی وقتنه اتسك کوزی باز	محتکر لکدر اولیوق آکا جواز
احتکارك صوکی افلاسه چیقر	یا براول براوقی شکه یقار
فقرا دیده سی ایلر غارت	محتکر کوردکی یوقدر برکت
زرعی فائده یاخود ضرراست	سن هله اهلی دکلسن حذر است
اکدرسن او قدر اولسه روا	خانکك ایمکنه ایده وفا
کله محصولی قرادن راحت	سکا اکدرمکه یوقدر حاجت
چفتلکك داخی نهایه لی یوقدر	مصرفی فائده سندن چوقدر
اولور ایچنده ایدرسن مسکن	عیش و محنت قرینشق بو خرمن

چفتلکك بعضم اولنور می ناعم
شکل انسانی ایدر دهقانی

مطلب دغدغه	پاشایی
ای طرازندهٔ اقبال ابد	وی فروزندهٔ قانون خرد
معتدل اولمیجون جمله امور	لازم اعمال ترازوی شعور
بودر آسوده کی جوی مراد	جریان ایده تعبیز ایراد
وزنه جك مصرفك ایراد کیله	راحت اول اهلاه اولادکیله
حق ویروب واسع اولورسه حالك	ادخار ایله برز اموالك
دفعةً ایتمه تهی همیانك	نیجه بازیچه سی وار دنیانك
فضله مال اولمیجق ایتمه بنا	ایلمه مالکی بیهوده هبا
اولمسون مصرفك اولدکلو فزون	که ضروری اوکه سن زار و زبون
مصرفك ایتمه کوزم نوری زیاد	نه قدر واسع اولورسه ایراد
ویره سن دائرهٔ جاهه سعت	ضمن خفتده در انجق راحت
باغچه سیری اولورسه مطلوب	یتشور بنمك ایچون بر مرکوب
مصرف آخوره اولدقجه زبون	یوریلور آتلو پیاندن افزون
فسخ ایدر قیدصمان ساماننك	فشقی آلوده ایدر دامانك
جاه سرشاردن اولمه ممنون	دردك اولور بیودکجه افزون
دولت آهسته کرکدر جاری	فتی ممدوح دکل سرشاری
ایکی ماشوده صوی تجه یان	خانه ده جمله یی ایلر ویران

دولدر رباغی اگرچه سیراب
لیک ایلردرو کیواری خراب

منصب وجاهه هوسکار اولمه
طلب عزت ایچون خوار اولمه

هیچ منصبده بولنماز راحت
حال بی عزلده در امنیت

ذلت و عزلته دکمز نصبی
صرفنه سربسر اولمز غضبی

اولمه پاشالق ایچون آواره
طبل سرنا ایله کیرمه ناره

باغله طنطنهء طبله کوکل
دوردن خوش کلور آواز دهل

پاشالق عمه سور محنت در
حاصلی درد و غم و قسوتدر

نامی پرکوکبه جاهی عالی
لیک دوزخده کیجه احوالی

خاطری منصبی کبی ویران
صورمه هیچ آخرت احوالی

ظلم ایدر بیقلور خانهء دین
ایتمه بولماز اموری تمکین

چکدیکی محنت اولن بغداد
دکمز اول محنته مصر و بغداد

های هوی ایله ایدر عمری گذر
حاصلی اشک تر و خون جکر

پادشه قورقیسی خود راحت سوز
عزل ناگاه قیامت اندوز

نو بنو وسوسه گونا گون
قوت واهمه همکار جنون

نه بلادر نه مصیبتدر بو
نیجه دولت نیجه رفعتدر بو

غالبا کوردیکمز پاشالر
باخصوص آصف صاحب دالر

کندو نفسنده نکوکاران
حسن الخلق کریم الشان

ملکی الشیم و نیک خصال
صادق اصادق پاکیزه مقال

اکزیده علما و فضلا
دین و دنیایه خبیر و دانا

محتمله
صح

مرحمت قاعدهسن مستلزم
متواضع متأدب مکرم

عاقل و دینی قوی و کامل
سوزی صاغ نیتی خیر و عادل

معتقد زمرهء درویشانه
متوجه کرم و احسانه

واقف حال و مآل فقرا
مائل زهد و صلاح و تقوی

نیجهسی وار که قمرکن نیجه میل
پاشالق ضربا اولنمش تحمیل

نیجهسی صاحب پرهیز و عفیف
میلی یوغ ماله اولنه تکلیف

نیجهسی راضی دکل جاهندن
آغلار اکلر چوغی اکراهندن

کیمی اندیشهء فردا ایلر
خوفدن موتی تمنا ایلر

لیک مرکزلرینک احکامی
ظلمه هوسنه ایدر الحامی

ایتمه دائرهسی بسلنمز
سوزی حکم ایله اسلنمز

ایلمز مرتبهء صرفه صعود
خاصلر نامنه چوز معدود

قالمش خاصده جای معمور
که ایده صرف ایده جک اقچه ظهور

آنی اسلاف خراب ایتمشلر
هر بری بر یل آلوب کتمشلر

بولمغه دائرهسی نشو و نما
اکا لازم قتی چوق باد هوا

منصبی اقچه ایله المشدر
بجر دینک دینه قالمشدر

دینک اما نیجه قت رنجیده وار
آنی محتاج ادادر ناچار

یرلو یرنده بساط ولطف
نقص اولماز پاشالق آلاتی

بو قدر الکاده یتمش مالی
دکل اولداخی زیاده خالی

منصبک مصرفی خود نامعدود
هیچ اولنماز اکا تعیین حدود

مطبخ و آخور و تعیین خدم
داخلی خارجی اتباع و حشم

فره قوللقجی ایله مهترلر
جو اسب و شتری استرلر

بیراق اسمنی کتورمه یاده
شقهٔ عقلکی ویرمه باده

انلرک هضمی دکل هیچ قابل
اولمیجه اوقبودن زائل

سرکارنده اولانلر خاین
ایشلری جمله اوینله آیین

لابد ایلر او دامی زاده
حیله هم مصرفه هم ایراده

باخصوص اولنه تکلیف سفر
اک یقینی کوزه درسمت مفر

سفره کیتمکه عسکر لازم
عسکره مصرف ایچون زر لازم

ظلمسز اقچه یه دستی ایرمز
خلق ایسه کوز کوره مالن ویرمز

کشمکشلرله ایدیر عمری کذر
بوکا دولتمی دینور حاک بسیه

بو نجه حیوان بو قدر خدمتکار
سبلنورمی هله کور لیل و نهار

فره قوللقجیلر اولور عفریت
شیردرتنده اولور هر بر ایت

بیک نیاز ایله قبول ایتمزلر
بخشش و زر خلعه سز کتمزلر

اشجنک قونی آدین اوغلم جانم
کتخدادیر سبب سلطانم

صورمه آمد شد ایدن اغالر
زعمیله هر بری بر عنقالر

یا میرآخور یا سر بوابین
هر بری معتمد دولت و دین

جمله سی کورک کران قیمت اومر
بهی مکمل آت اومر عزت اومر

بش کیسه ویرسه ایدر استحقار
اونه راضی اولور اولدهٔ ناچار

پاشانک دینی ایی غایه یوق
صرف یک روزنه طاقتی یوق

خاطری نقد کدرله مالی
کیتسه کنج عدمدن خالی

آکله مز آنی مباشرلر ایسه
جور ایدرلر نیه قادرلر ایسه

او بیه یعنی ویرمیه خود قدرتی یوق
ویرمک ایستنسه ده جرئتی یوق

ویرمسه جنک و شکایت حاضر
دردولتده مذمت حاضر

نشلسون بو ارالقده پاشا
بوکا دولتمی دیرم بن حاشا

دوته لیم صالح ایمش عاقل ایمش
منصف و عادل و دریا دل ایمش

ظلمک آدینی قویوب باد هوا
منصبی ایلیونمی نعما

دیدیکیدر صلحای احرار
ارتکاب ایلیه ظلمی ناچار

ظلمه مایللری وار در وافر
صورتا مؤمن و معنا کافر

مؤمنک تشنه سی مالی و جانی
منعدم مرحمت و ایمانی

قتل تفسیله مباهات ایلر
کفری تشمیر ایله اثبات ایلر

نامی فرمانده نظام عالم
عالمک تضمن ایدر کندو عدم

انلرک ظلمنی وار ایله قیاس
وار دوغی ملکده قورلر می اساس

اغالر ظالم و آج ده یلان
ویرمده هر بری مال المغه جان

ظلم تحصیلنه چکمش غربت
ذکر ایدراقچه و فکری خذمت

قنغ بیورلدی ایله ایتسه شتاب
وار دیغی قریه نک احوالی خراب

فکری تاراج هبا ایلیه رک
یولده تخریب قرا ایلیه رک

نه تفحص نه خطاب و نه سؤال
کلور آمد شده سنت کوپال

قریه خلقینی قومز تقتره
بند ایدر بولدیغنی زنجیره

دردمندانی دیرب صحرایه / دست بسته کتورر پادشایه
اصلی یوق ماده‌نک جرمی عدیم / دکلمزکه ایدر زر رقیم
بوکا بکزر دخی چوق جور وستم / چاک اولور پاره کریبان قلم
بویله بویله ایده‌رک جور وستم / دوندی یوز بیک خرابه عالم
هپ عمارات جهان اولدی خراب / قوندی دهقان یرینه بوم وغراب
ملک معمور دکل یوق ایراد / ایندی ایراده تداخل بیداد
زر غله دولتی بین خالی / قویه جق یر بوله مزدی مالی
مصرف آرتوب آز اولنجه ایراد / نظم عالم بولور البته فساد
بولدیلر فتح عجمده اصحاب / کنج شاهانده نیجه تحفه کتاب
برینه نصح یازوب کیخسرو / دیمش اول طوره ملوکه پیرو
ملک طورمز اکر اولمازسه رجال / لازم اما که رجاله اموال
مال تحصیلی رعیتدن اولور / باغ وبستان زراعتدن اولور
اولماسه عدل رعایا دورمز / عدلسز حضر اقامت قورمز
عدل در اصل نظام عالم / عدلسز سلطنت اولماز محکم
کوش ایدوب حضرت فاروق کزین / حسن مغزی مومنه ایتمش تحسین

دیمش اول معدلت آموز کرام
حکمت شرعه موافق بو کلام

مطلب نهی — **قضا وقسمت**

ای طرازنده ایوان خصال / وی فروزنده ایوان کمال

هیچ ریمده وکلده مخصوص
بوقدر بو نیجه بو تاراج لصوص
اوزبک وهند ونصاری وعجم
بلری ملکنده قومز کور ستم
هپ بزم ملکده ور ظلم وشرور
ایلسون دفع خداوند غیور
٣ شرعسز اولمغه ضبط امور
اختلال اوله ایتدی ظهور
٤ سلطنت شرعه اولنز توقیع
نه اولور خصمه قطاع طریع
شرعه کیم دوشمن طغیان
ایده مز ملکه مفاسد چوق
شرعی یوق ستم وعزل وعقاب
شرعیه ایده مز کیم ایجاب

شرعه ضم ظلم وبغض وغرض
حال وحالنده اولور جمله مرض
[illegible]

[illegible]

ایته زقوم جحیمه اقدام / الحذر الحذر اوله قسام
اوله دندان زن اموال یتیم / ایتدی نهی آنی خداوند حکیم
اوله اللهی سویسک قطعا / طالب راه قضا وفتوی
جاهلک قطع طریقی ایچون / رهزن شرع شریف اولمقدن
هله فتوایه قارشمز تزویر / مجتهد قولنی ایلر تحریر
قول ضعفاده بو بحثه یوقدر / چوقده تعریف شریعه یوقدر
کاه اولور آنده واقع تحریف / صدر اقوایه کچر قول ضعیف
عصرده لیک قضا مشکلدر / حکم حق اولمیجق باطلدر
سیما اکثر ارباب قضا / ایتمز احکام خدایی اجرا
حکمدن اول ایدر حکمی مزاد / اول آلور قنغیسی ایلرسه زیاد
اوتهی حیث که رشوت ویرمز / قاضی دعواجیه بوت ویرمز
منی اندیشه دین ودنیا / بر طرف واهمه روز جزا
علمی یوق اکثری بی مذهب ودین / کوزی محصولده ورشوتده همین
الده اندازه وکیل میزان / ایلمش محکمه شرعی دکان
قاضی دلال صباحی محضر / کندی اقبضنه مالک حاضر
باده قورقوسی حق قورقیسی یوق / رشوته حرصی قدر دینده چوق
استنه دائنی مدیون چیقرر / استنه مفلسی قارون چیقرر
نیجه‌یی صورت حقدن کورینور / منع ایچون ظلمی چالر سوینور
قصدی آغلر کتور چشمه دمع / هپ ایدر شهرک اشیاسنی جمع

دانه پاش اولوب ایدر اول شریر — حلقهٔ چشمی دام تزویر
ایتمکه حق صریحی عاطل — کورینور صورت حقدن باطل
بلمین ده دل بی فطنت — صانور اول حیلهٔ حقانیت
سد ابواب دکانین ایلر — ناسه شرت یولی تلقین ایلر
نه طریقیله اولورسه او محیل — بولور اجرای فسادیه سبیل
شرع نامیله تصلفلر ایدر — بکی پاشایه تغلبلر ایدر
حاکم عرفک اولور ظلمنه سد — کندونک ظلمی ولی اندن اشد
کندو افزونتر اولور پادن — اوشته مقصودی بودر غوغادن
عسکرینک هله حالی معلوم — یاقشور آنلر اولورلرسه ظلوم
آنلره ظلم مدارا اولمشدر — جمع اموال شعار اولمشدر
حاکم شرع ایکن اما که قضات — ایتمز ایدکلری ظلمی حشرات
جبنه آلت ایدوب تقوایی — مد ایدر ماله ید یغمایی
روزه سن خلقه ایدر بند زبان — طعنه دن طاعتی حصن امان
کیجه آنلر مال یتیم — توتون ایچمکجه دکل جرم عظیم
جمع ایدرکه مال انبوه — توتونک کیفنی اندن مکروه
دخل ایدرکه کیسه که توتونه — بقار اوغلانلرک اما کوتنه
توتونک ذاتنی سومز اما — اقجه سن آلور اولنسه دعوی
طعن ایدر کورسه اکر خاتم زر — ذرین اما که کران وزنن آرار
کیجه اطلسله قوچر محبوبی — طوتمز اطلاس کیسه لو مکتوبی

رشوتک آدینی قومش محصول — کیم اوله ایتمیه محصولی قبول
ارض و حجت نه کوزل فلحن اولور — جزئی بردن نیچه چوق خرمن اولور
حیف و احیف که شرع شاداب — تیشهٔ رشوتیله اولدی خراب
ظلمه دستنه دوشدی حیفا — شمدی سررشتهٔ شرع غرا
لعنت اول ماله که شرع صاپه سن — حکم مولایی بها نه آته سن
حقی ابطال ایده سن رشوت ایچون — دینی ماله ویره سن دولت ایچون
بونی فکر ایتمیسن ای کمراه — که شرفله بودر اول شرع الله
آنی تعظیمله جبریل امین — ایتدی آرایش رخسار زمین
که حقک قوللرینه خیر الانام — ایده ابلاغ امور احکام
سن نه زهرله بوزرسن ظالم — هیچ دیرسن نیجه اولور حالم

ارتکاب ایده می بو خسرانی
حضرت حقه اولان ایمانی

نهی بازیچهٔ نرد و شطرنج

ای کرامی کهر بحر کمال — اولسون آویزهٔ کوشک بو لآل
ایتمه بازیچه یه قطعا رغبت — اولمه بازیچهٔ دست غفلت
اولمه دلدادهٔ نرد و شطرنج — که اولور آدمه سرمایهٔ رنج
علمی جهلندن اکرچه خوشدر — شغلی بیهوده مالی کوشدر
باری اول علمه چالش مردانه — یرایه یپشکه یزدانه
وار ایکن مصحف و ذکر و صلوات — ایتمه بازیچه یه صرف اوقات

دلشو

محض لطف حق اولا کنج نفس   حیفلر کیم اوله مصروف هوس
بودر اکله واریسه عرفانک   دم غنیمت دیدیکی یارانک
حیف کیم مایهٔ اوقات نفیس   اوله غارت زدهٔ شغل خسیس
مکر ابلیدر اولده ناسه در   اولمه بستهٔ عمل وسواسه
لعب لهوک صوکی واویلادر   واری فائده سی غوغادر
کرچه آسایشه برالتدر   دقت اولنسه عجب غفلتدر
خنده یا قلقله لهو اندر لهو   لج و یا عربده سهو اندر سهو
طفل لغوا له سزآور بازی   ایلمه کودک ایله انبازی
عادت مرد سزاوار رجال   علم و عرفان و عبادات کمال
اولماز اربابنه حالت خیز   استخوان پارهٔ خشک ناچیز
ایلمز عاقل اندیشه کار   مرد جوان کبی کن ذوقه مدار
بر زمان اولده اولوب بازی جان   کرز او نیار ایدی سن کبی جهان
سکا عبرت ویره جک پیر فنا   سن ایدرسک آنی آلات هوا
لعبه مستغرق اولان کودن اولور   کسب دنیایه بیله رهزن اولور
لعب غدن دلکی صاف ایله   کوره لایقمیدر انصاف ایله
عملک اولی تعصبله ستیز   کشف ماتیله کیجه عمر عزیز
درکشا ایمکه ویرمز فرصت   ششدر دهرده یوقدر راحت
دوشمش امیدی ایله زار اولمه   بیلوا روب برکمکه خوار اولمه
کرچه عبرتله باقن اهل نظر   ایکی زار دیدیلر شمس و قمر

ششدر

ششدرنی ششجهت کون و مکان   یوللری لیل و نهار دوران
یوللرک جنبشی خود تابع زار   نیرینه نته کیم لیل و نهار
ذهن تشحیذی ایکن بعض کبار   ویردی شطرنجه اباحتله قرار
بو العجب نقشدر الحق شطرنج   سرتله دو بدلو کنج اندر کنج
جمله بازیچه لرک احسنیدر   خانهٔ فکر اونک روزنه سیدر
نیجه منصوبهٔ دلکش ذوق انگیز   نیجه بازیچه کلور حیرت خیز
شبهه سز ذوق اولنور سیر ایتدکده   کلمز اول ذوق و صفا غیرنده
صفحه سی صفحهٔ نقش عالم   صورت معرکهٔ هندو عجم
بر برینه متغایر آلات   بر برینه متخالف حرکات
کیمه مز هر بری حدندن   چیقه مز هر بری سدندن
اصلی بر لیک مخالف صورت   صورتا ایتدی ترتب حرکت
آت قوبردقده خیال خیال   فرز خودکامه کریزان مجال
ایدر اولکورسه بو بازیچه نکون   بر پیاده شه دورانه زبون
ایلیه عکسنه بازی آلات   شاه چوبین ایدر شهرخ مات
عقلنک صورتیدر اوستادک   اوستا تابعی استعدادک
الکنی یوقدر اوبوندن خبری   ظاهر اوستادینک انده اثری
بوکه دائر دخی چوقدر نیجه راز   کشف باکلنسه اولور قصه دراز
لعب و لهو اولدقده دنیانک   نفعی شاهد سوره قرانک
جمله بازیچه ده وار سر غریب   فتح اولور هر کیمه اولورسه نصیب

لیک اصحاب نظر نادردر
اهل لعبک نظری قاصردر

اونپایان ذوق ایچون اوینارلر آنی
نیلسون ذائقهٔ عرفانی

بو شهوده دوشرن رغبتنی
بوله مز اوینسنک لذتنی

لعبه محتاج دکلدر عارف
سره بازیچه بز اولور واقف

ابتلا مرتبه سنده نیجه لر
اوینوز صنجه دکل اوینادیکیجه لر

دوشر ارایه تعصبله عناد
حدت نفسیده ایلر امداد

قوپار رحضمی ایله دعوایی
اونیدر آخرت و دنیایی

کندو دعواکن صدر لجلاج
خانه ده اهل عیالی قالور آج

یکیلوب اولور احوالی خراب
حلقه دشنام ایله اذنای جواب

نیجه سی کندویه دشنام ایلر
کندوسن سخرهٔ عالم ایلر

ذوقلکدنده چیقر مخنت اولور
سیر ایدنلر اوصانور ثقلت اولور

ظن ایدر ذوق بونی چون احمق
مبتلا ایلمیون کمسه حق

علم تحصیلنه کلدکچه کلال
ذهن تشحیذی ایچون اولدی حلال

اولمیه لیک توغل دایم
کاه برچیده که اوله قایم

مجتهددن بوقدر در رخصت
ایتمه اوقاتکی وقف غفلت

بوقدر روا دهلهٔ شطرنجه جواز
نیشدره لیک اکلک ایتمه دراز

بزمکه اولیٔ لعبدن اولسون خالی
چونکه جائز دکل استعمالی

مطلب خواجه کی دیوانی

ای قلمران کتاب آمال
نظر انداختهٔ حسن مآل

کرستانبوله دوشر سه سفرک
منصبه ایته تعلق نظرک

اولمه ره بردهٔ تدریس و قضا
قاضیعسکرده اولور سک فرضا

صاقنه زنهار آنی راحتلی طریق
امن و آسایشی یوقدر تحقیق

اولطریقک خطری پیدادر
انتظار و املی ممتددر

سلسله قیدی اوزون سودادر
پایه‌لر موصلهٔ غوغادر

اول حالی حضورتله کیچر
کرچه کیم آخری غرتله کیچر

اول آخریک راحتی یوق
غزلدن منصبنک محنتی چوق

اللیدن صکره اولور اهل سفر
حسیله حلب و شامه کیدر

عزم ایدر ایمکه منصبده صفا
اکاده ایلریه عمری وفا

نقدر تخم نیازاک کرک
نا اولنجه نه‌لر چکمه کرک

ضعف تن نقص قوا هنکامی
طی ایدر جادهٔ مصر و شامی

اولیجق قوت ذاتی زائل
اولور اسباب هوایه مائل

ایدر اقصای بلاده سفری
صورمه یوللرده که خوف و خطری

وارسه منصبه راحتی کورر
باشی غوغاده سلامتی کورر

اهل بلدیله مواسا ایلر
که مدارا کهی غوغا ایلر

دنیوی دینیه ایلر همت
اخروی دینی قالور در ذمت

دوکیلور رغل زمانده شکایت
اکا چاره ویروب ایتمک اسکات

برنیجه منصبه ایلرسه سفر
حد هفتادی ایدر عمری کذر

نیجه

صکره استنبول اولور صدر کلور   طی اولور روزی شب قدره کلور
راحتی و محنتی صدرک معلوم   طول آسایشی امر موهوم
انده یوقمی سکر بیم و خطر   ایدورلر زود و گاهی سفر
برکون الدن چیقر صدری فقیر   اولور آخر وجع صدره اسیر
قرقلیه کرچه ملازم سن سن   اوقیوب یازمغه عازم سن سن
بودر احوال طریقیک اشکیب   ایده حق خیرلوسن نه که نصیب
بیلورم اهلی مع کلسن اما   اولمه جویای طریق امنا
مال میری یه قارشمه زنهار   ایلمه عیشکی میری یه مدار
بی خیانت ایده مزسن حرکت   کورمز ارباب خیانت برکت
مال اچندن یمسک ایشن بتمز   یرایسک صکره پیانه کتمز
قو صدرلر آنی هنکام حساب   باخصوص اوله خصومک کتاب
بن امینم هو هیچ اولمه امین   کیم صایر میری یه اشکده یمین
تولیت جانبنه میل ایتمه   خانه کی یازده اسپل ایتمه
ایلمه مالنی وقفک اتلاف   کرمسون جیبکه مال اوقاف
شرط واقفده اولنور عدول   خصمک اولور سنک الله و رسول
شرط واقفله قناعت مشکل   ایتمه وقفه خیانت مشکل
متولیلرک احوالی تباه   حق حضورنده اولور رویی سیاه
طوته لیم کوردی حسابن کتاب   نه ویرور واقفه محشرده جواب
انجذاب اوزره ابه منصبه جان   حق ویره اوله‌سن اهل دیوان

آدام ساتله

کورمدم بن هله بو دولتده   خواجه‌کلر قدرین راحتده
جمله‌نک معتبر و آسانی   منصب خواجه‌کی دیوانی
خواجه‌کلدن بری اولور نصب   سوز دوسی یوزبکه ایچه شکیب
عزت اولماز او قدر یا بنده   چوق شرف قدر هله وجد ابنده
هب کمال اوزره اساس دولت   عزت و رفعت و شان و شهرت
جمله‌نک معتنی بی محترمی   جمله‌نک منتخب و معتنی
غیر یلرد کلو شخص زحمتی یوق   به اول طائفه‌دن راحتی یوق
باخصوص اوله پسندیده صفات   اکا منضم اوله معموری ذات
عقل و عرفانی اوله علمی اوله   ادب و مسکنت و حلمی اوله
استقامتله اوله معرفتی   پاک مستحسن اوله هر جهتی
اولمیه طعنه یه اطواری هدف   منصبه ذاتی ویره عز و شرف
اعتماد ایده ملوک و وزرا   اعتبار ایده صدور و کلا
اوله غیرتکش دین و دولت   خیرخواهنده ملک و ملت
بوندن اعلا دخی دولتمی اولور   مرکز امن و سلامتمی اولور

حق ویره‌سه اولسن اهل قلم
خواجه‌کلرده دیانتله علم

نهی آمیزش   قید اکسیر

ای زر ناب عزیز الخلقت   معدن آرای جهان حکمت
کیمیاسازلغه ایتمه شغف   ایله مالکی بیهوده تلف

اولمه زنهار بو سودایه اسیر — اوله جق حال دکلدر اکسیر
یوق یره ایتمه تهی همیانک — پوته یه قویوب ارتمه جانک
کیمیا کارینی صنعت صانمه — مبتلانک سوزینه الدانمه
اسمی وار جسمی حولی ناپیدا — کیمیا ایله جهانده عنقا
سال ایچون مالکی سوزان ایتمه — حاضرک غایبه قربان ایتمه
بوته‌لر درکله فقر و فنا — آنی ظن ایلمه آلات غنا
جامه‌کن قبه‌لری ایتمه قیاس — که مس آنده ایده تبدیل لباس
کیمیا صانمه که صنعتله اولور — معجزیله یا کرامتله اولور
بوکوکرد وکومریله اوله مز — کار حق ناریله صورت بوله مز
دهن دزنیخ و کوکرد و زیبق — همه اولسونمی مدار رونق
اکا نه قرع و نه انبیق کرک — او نفس درکه اکا توفیق کرک
چوغنک علم حکم بن خوتن ایتمش — کیمی کوردک ایش التون ایتمش
قالورا با نه حقیقه طبیعی — الیبک کیری یوزینک قره سی
صورتن اتدی فرضا تغییر — صنعت اولور اکا دینمز اکسیر
رنکنه صنعتله ویرسه تاب — قزلی تیز چقار رتبه زاب
نه قدر جکسه تغییره امک — فاش ایدر سر نهانینی محک
بوله رنک ذهبیت تمهید — هیچ تحقیقه اویرمی تقلید
قلب اعیانه اولورسه امکان — کیمیا فعلیده اولور آن
قلب و حقایق چو محال — کیمیای دخی بیل محض خیال

اعیان

باشقه کوکبلری وار سیم و زرک — اولسون اسرار خدادن خبرک
بولنا اول کوکبی تسخیره توان — او ایدر ایله قلب اعیان
اولیانکده بودر اطواری — بو قسه صنعتله دکلدر کاری
بته مز قوت قدسیه سرایش — مالی القمه بوری حکمه تشویش
اولیا ایدر ایدرسه مسی زر — مس دکل هر نه بی ایسترسه اندر
ایتمز اما کوزه دراذن خدا — انلرک مشهدیدر عین رضا
بو زمانلرده اولورسه اکسیر — اولماز الا نظر شاه وزیر
اهل دنیایه وزیران ملوک — اهل عرفانه امیران سلوک
مبتلا درقتی چوق کمسه بوکا — بربیسی اولمادی اما که رسا
کیمیا ایندی چو عین سرکردان — قلب ماهیته جوز یوق امکان
خانومانن کوشا دو پنجه امیر — خام سودایه دوشوب اولدی فقیر
دوشدی پنجه لرینه دامه — کیر دیلر مال ایله اوزکه وامه
بکمز اول کیف خور مغبونه — دوشر غیر لجه اسیونه
ایلیوب زیر زمینلرده مکان — بیم یا صقندنیلر اولورلر پنهان
قیانوب شپره وش کوندزلر — حیقه مز حقیقی بیلدزلر
بریدر زیر زمینده زندان — بر هوادار کورک بر سندان
اهلی یوق کا وکر نه حال و قالن — صرف ایدر تجربه یه اموالن
چوریدر بر عمله خلیجه مال — بوله مز آنده بنه حاصل مال
غیری بر طبخیه باشلر ناچار — بلکه اجزای دکرله بته کار

بو عجب جوغی دکل طالب مال ... کورمک استرسه نیجه اولور صورت حال
کاه تحلیل و کهی استقطار ... آزمایشله کیچر لیل و نهار
حل و عقده جالشور شام و سحر ... که بوله دست رس شمس و قمر
کیمیاگر سوزیله سیر اولماز ... اصطلاحاتیله اکسیر اولماز
برج نارنده اولورسه پرتاب ... اوجه مزاوج حقیقتده عقاب
ناریله عقد کی اولور عقدی عجب ... دستنه نیشتر اورسه عقرب
طین حکمتله یاپلمز بو بنا ... ایدر اجزاسنی تصعید هبا
کیمیایه الی ایرمز ناچار ... قلبنی نقده ایدر کاری قرار
کیمیا وقعه‌سی چوقدر اما ... بری مشهوردر ایله اصغا
برزمان انجه مکر برعیار ... ایلمش برنیجه التونی غبار
ایدوب آمیخته چند اجزا ... قومش آدینی طرامون خطا
صاتمش اجزاجیونه بر عطاره ... آلمش اولو جهله بر قاج پاره
عرضحال ایدوب اوشهرک شهنه ... ایلمش وضع جبین درکهنه
دیمش ای پادشه عالمگیر ... بن اوستاد فنون اکسیر
بیوریلورسه قولکه حسن نظر ... ایده‌یم کنجکی پر گوهر و زر
شبهه ایلرسک اگر اویله‌ده باز ... لله الحمد در تجربه باز
برنمونه ایده‌یم سکا عیان ... کند و چشمکله کوروب صکره ایمان
بو سوزی کوش ایدیجک شاه کرم ... میل ایدوب خاطری اولدی خرم
دیدی کوستر کوره‌یم صنعتکی ... بیله‌لم مرتبهٔ قدرتکی

یازدی بر دفتره برج اجزا ... برینک اسمی طرامون خطا
دیدی آماده ایدک بونلری هب ... هنرم کوستره‌یم سکا بو شب
شاه امریله سکردوب خدام ... آلدیلر جملهٔ اجزایی تمام
اولمدی لیک طرامون پیدا ... دیدی اکسیرکرای ملک ارا
طرامون در بوکا جزو اعظم ... کیمیا اولمازاو اولمازسه اتم
شاه تأکید ایله ایتدی فرمان ... که بولنمق کرک البته بو زمان
بری برینه کیروب عطاران ... ارادیلر انی دکان دکان
عاقبت بری دیدی براجزا ... بنده وار نامنی بلمم اما
کوترک ملکه بودر مقصودی ... دخی یوق شهر فرنک موجودی
کیمیاگر کوریجک دیدی بلی ... بودر اکسیرک اهم عملی
کیردی تنهاسنه ایله برجایه ... اوردی حیله کوروکن اجزایه
ایدوب اجزای عمله ائتلاف ... قدرینک قعرینه جوکدی زر صاف
بوته‌یه قویوب ایدوب استجلا ... برسبیکه زری ایتدی پیدا
عقلن آلدردی کوروب شاه جهان ... دیدی تحسین ایدوب ای رند جهان
آفرینلر سکا هم صنعتکه ... فن اکسیرده اهلیتکه
لیک وارمی بونی تکمیله سبیل ... طرامونی نیجه اتسک تحصیل
دیدی اول رند اکسیرنما ... ایتمک استر سفر ملک خطا
دیدی شه بنه مکرسن کیده‌سن ... غیری بلمز بو ایشی سن ایده‌سن
دیدی فرمان سنکدر ای شاه جهان ... ایده‌یم بولکه جانم قربان

ویردی اول شاه اکا چوق مال و منال | ایلدی شهر خطایه ارسال
آلدی اول گنجی او رند عیار | کلدوکی سمته ینه ایتدی فرار
گنجه نائل اولان اکسیر نیدر | اوکیدشدر که گیدر داخی گیدر
بو خبر له طولوب افواه جهان | اولدی حیران عقلای دوران
وار ایدی آنده مکر بر درویش | عالمک تجربه دن دلریش
قنده کوش ایلدی بو ایراحمق | دفتره عادتی ایدی یازمق
کوروب اولدی غنی شاه کبی | دفترک باشنه یازدی ناگاهی
ایشیدوب شاه آنی ایتدی احضار | دیدی ای خام کش ناهشیار
سویله واقعمی بو تحریراتک | حقمه واری سنک اثباتک
دیدی بر دزدک مجهول الحال | الینه کرمش ایکن مبلغ مال
بردخی سمتکه عزم ایتسونمی | عقل و دانش بونی جزم ایتسونمی
بو قدر مال اله اول فرزانه | کلمز اوله مکر اول دیوانه
کینه دن خاطریکی صاف ایله | یازمامی سن انصاف ایله
دیدی شاه یا کلیجک نیلرسن | او زمانده نه جواب ایلرسن
دیدی شاهه وار انک اسانی | سنی بوزوب یازرم بن آنی
هله بن بلدیکم ای جان پدر | علم اکسیرده انجق بو قدر
دخی اعلم واریسه بن بلمم | اوده اعلم دکل الله اعلم

پدرک پندینی کوش ایت که نهایت
دوشه جک دردکلر حذر ایت

در بیان ضرر نقل کلام

ای سبق خوان کتاب الفت | ادب آموز رسوم صحبت
ایتمه زنهار صقین نقل کلام | اوله یازنک کلام و نمام
صانمه بر قاعدهٔ دلالی | کیک گوشه گیرن اقوالی
اوله رافع علم وسواسی | بری برینه دوشرمه ناسی
دهنک ایتمه مقر اقوال | دیسونلر سکا نقال مقال
بزمدن بزمه کتورمه سخنی | ایله صندوق امانت دهنی
دهن گوشی امانت کار ایت | کر صورر کرینه انکار ایت
حسن دیندر دیدی شاه معنی | ترک لا یلزم مالا یعنی
نقل مجلس ایدر ایراد فساد | ویرر اسباب مصافاته کساد
قوپر فتنه و آشوب و جدال | گاه اولور بلکه مؤدی قتال
کیمده اول سمتکن بو صفت | اولور آورده کوی محنت
اولور امثال ارسنده مذموم | معد من خلق شمار ایلر شوم
وار دینی پرده سکوت ایلرلر | صانمه کلدی منافق دیرلر
سارق دمعنی جاسوس پیام | دزد جایکرو کالای کلام
نقل ایدر مجلسی صبر و شکیب | ایتمسون کیسه یه الله نصیب
خواجه مسلک آموز ادب | دیدی هر مجلس امانتدر هب
عیبدر عیب که اهل اسلام | ایده تحریف ترازوی کلام
بو فازی بوشی سبکسر اولور | که سخن نقلنه شرعله سولر

تا یتوشدرمیجک اوتوره مز / خبرین سویلیدکجه طوره مز
نفسنه ایکی نفس جبر ایده مز / صبرد آچلمغه صبر ایده مز
بوشادر هر نه ایسه همیانی / باشی اشاغه ایدر انبانی
نه ایشتمشسه آنی نقل ایلر / برزنه کیسندن سویلر
سرکه طولو منه بکزر تمام / چاتلر اتمازسه اکر نقل کلام
جبی آلودهٔ غمدر غماز / که اولور کوردیکی غمله انباز
محنت غیردن ایلر حضور / کیمده کیم غم کوره اولور مسرور
دلی قورشون دهن سرزی تفنک / برنفده قوپر شعلهٔ جنک
آنی درکاه ایدیجک القاده / دوشر اول برینه آفتده
طوره مز نقلنی ایدنجه تمام / سر عشلیه ایدر آندنده قیام
نه برمجلسده جانن آتر / آنده هر نه ایشتدیسه صاتر
بویله بویله ایده رک نقل کلام / طولاشور اخشامدک شهری تمام
طبعی بو عادتی بو کاری بودر / روز وشب تختهٔ افکاری بودر
برخصومت براغر اول بد اصل / نسل واولاده سورر اولمز فصل
ایکی فرقه هدف محنت اولور / صلح اولورلرسه بی لذت اولور
که دوشر ایتدیکی افسادی دله / ارالقده صاتلور کندی بیله
آخرنده ایشی جوذ واویلا / قتلدن فتنه اتندی دیدی خدا
ییک اخبار حوادث نیجه حر / ایتمش آغزین قولاغین وقف خبر
بازایدوب کوشنی آوازه ایچون / جان ویرر برخبر تازه ایچون

اول قونوق یردن اولوق اتسه کذر / آلور البته نه حال ایسه خبر
کندی شهرینه کلان اخباری / آلور آچلمدین اول باری
صاحبی ایتمدین امرینه قیام / اول یایار دائرهٔ شهره تمام
قرق قونوق غزلله نصیبک خبری / نائل ذوق ایدر اول دربدری
کندی عقلنده اولان کم خردان / سهماعند اولورلر شادان
کیجیوب نزغملر نجه عقلا / بری برندن ایدرلر اخفا
در دولتده اوایش خوددمش / شایع اولمش اونودلمش کتمش
ایکی آی ایتمش ارایرده کذر / بونده بونلر بونی قیتلو صاتر
نوبنوا ایتمده دولتده ظهور / کونده صدکونه آنک کبی امور
کیجین طشهده اهل تدبیر / قایل اولماز بری ایته تقریر
طرفه دربیخبران عالم / نادر آنجق بونی آکلر آدم
حمد لله هله ای جان پدر / سنده یوقدر بو صفتلردن اثر
ینه امیدم اودر کیم الله / سنی بو غائله دن ایده نکاه

شر ایله اولمیه سن آلوده
دوجهانده اولاسن آسوده

مبحث لازمهٔ علم حکمت وطب

مؤمنه فرضدر ای روح روان / علم ابدان ایله علم ادیان
طبدر اقوای مهمات فنون / آنی منکر دکل الا مجنون
نفعی محرو سکه یوق آنده حکیم / یوق جواز اولمغه اول یرده مقیم

قنقی معموره ده کیم اولمیه طبیب تلف نفسی اولور مستوجب
ایتمه اجزا و عقاقیری خدا مرض علته اسباب شفا
دینور اما او طبیبه حاذق که اوله اسم حکیمه لایق
چوق فنون کورمکه محتاج طبیب هر برندن اوله بنده نصیب
اولا حکمت و هیئت لازم نحو و صرف و عربیت لازم
هم مجرب اوله هم اهل کتاب اوله دانای خواص اعشاب
نبذدن ایلیه تشخیص مرض اوله اسبابه سی جاسوس مرض
طبع اجزای عقاقیرن بیله کشور جسمده تدبیرن بیله
ایده تدبیر تجربه ایله علاج ایتمیه جهل ایله افساد مزاج
اوله مرضایه دلیل صحت اولمیه تقویه داد علت
ایده قانون ایله تدبیر دوا ایتمیه تجربه یه خلقی فدا
ایتمیه نشتر جهلی خونریز اولمیه راه زن عمر عزیز
شربتی ایلیه تسکین مواد ایده تعدیل تمامی اضداد
دینمز او شخصه بو سکاره حکیم که اوله بی تجربه و بی تعلیم
خود بخود طبه او کیم صالکدر نه طبیب اولور مرض مهلکدر
متطببتنی چوق شخص غریب کیچنور کندی خیالنده طبیب
بر نیچه حرف طبابت قاپمش کندوی نقد فلاطون یاپمش
آنلار اصلا نظره سقراطی کندوسن کوردی هپ بقراطی
کیچنور وضع حکیمانه ایله اصطلاحات طبیبانه ایله

انلر کده چوغی اما که غلط کر چکن دیرسک اگر زعمی فقط
اصطلاحاتی سورر معناسز شربت و حقنه یاپر اجزاسز
رطب و یابس سخن سر تا پا بر بنک اصلنی بیلمز اما
سوز اراسنده صاتر بارد و حار صانور اما که اسامی دیار
ظن ایدر مفرد ایشتسه کلمات دیر مرکب دیسه لر بو قمی دوات
دردی یا اقچه یا خود شهرتدر فن حکمت اراده آلتدر
زعمی اورا او کرنه مزاهلندن اولدر ر خسته لری جهلندن
قنده کیم خسته کوره بی پروا یا ایشور نبضنه اما بیجا
قبضی فرق ایلیه مز لینتدن صفرتی اکلیه مز حمرتدن
ایلمز فرق سفوف و معجون صانور افیونه دینور افتیمون
ایدر انی می مرکبکه بست یتورر عمر درختینه شکست
کوره قاروره صانور ظرف شراب شاخ حجامی صانور کاسهٔ آب
ویرر اسهاله ملینله کشاد قبضه امساک ایله ایلر امداد
ریح و سودایه ویرر باذنجان قان آلور قنده کوررسه یرقان
یدرر حکه یه باقله لبن قوقودر دردسره مشک ختن
یخ ویرر ایتسه سعال تدبیر یدرر حاره مزاجه انجیر
یدرر خسته حمایه عسل درد چشمه آقدر آب بصل
بو یله هب شدی طبیبان زمان اکثری جاهل احوال بدان
اقتضا ایتمیجک یوره تنک تخته تجربه ایتمه بدنک

اقتضا ایدیکی دم بی تأخیر   رأی حذّاقیله ایله تدبیر
ایت مداوا بو لیدر استادین   وزن قیل رتبهٔ استعدادین
رنجه کافی سکا طبّ نبوی   طبّ شافی حکیم مصطفوی
معده یه دیدی نبی بیت الداء   حمیه معتده دیدی رأس دوا
ایله بو قاعدهٔ بیش نهاد   ایتمه زنهار بو مقداری زیاد
ایله پرهیز محافظ بدنه   کرسون خصم مرض قعرتنه
فصل نیسانده که فصد ولینت   اولدی مستوجب حفظ صحت
چارشنبه دکر شرب دوا   عملی معتدل اولسون اما
فصده شنبه درای روح روا   اللی درهم قدر ایتسون جریان
حقنهٔ لینه نک نفعی کثیر   علل معده یی دفعه اکسیر
بونلرک ایتمه وراسنه گذر   شربت حاره دن ایله حذر

موتنی ایتمیه محتاج حکیم
طول عمر ایله ویره طبع سلیم

بحث لازمه   خیر دعا

الله الحمد تمام اولدی سخن   آچه لیم دیدهٔ خیر ده دهن
حضرت حق سنی معمور ایتسون   غصه دن خاطرکی دور ایتسون
اوله سن عز ایله برخوردار   ایده سن عمر طبیعی یه گذار
خیر ایده حضرت حق ابی ملک   اعتدال اوزره کچه آیامک
ویرسون الله سکا عمر دراز   اوله سن علم وعملده ممتاز

اولاسن قایم محراب صلاح   بوله سن مرتبهٔ فوز و فلاح
اولیسون حقه وخلقه مغضوب   سنی الله ایده محبوب قلوب
مسلکک اوله رسوم آداب   خلق سنده ایده لر شرم وحجاب
استانک اوله ماوای سرور   خانه دانک اوله مثوای حضور
جمع اوله خانه که خیر وبرکت   کیرمیه کیسه که مال رشوت
لقمهٔ زهر ربا یمیه سن   نه گوزل باد هوا دیمیه سن
اوله سن دغدغه دن آزاده   اوله هر ایستدیکک آماده
رزق ایچون چکمیه سن رنج و تعب   نعمتک اولمیه محتاج طلب
ایریشه نعمت حق بی زحمت   حاسدک گورمیه روی راحت
بوله سن نعمتی بی سعی وعمل   گوره سن راحتی بی جنگ وجدل
احتیاج ایلمسون دستکی پست   بخش ایده سن اوله سن بالا دست
دهنک خواهشه باز ایتمه سن   تکرر دین غیره نیاز ایتمیه سن
کشف حال ایتمیه سن بی درده   النی ایتمیه سن نامرده
هر نه یه ایتسه تعلق نظرک   اوله اسلنغله ماحضرک
غیر اوله نقدر اشیاسی   بوله سنده آنک اعلاسی
یشیله چشمی پراشک ایتمیه سن   کمسه نک حالنه رشک ایتمیه سن
قلبکه بولمیه مدخل اوهام   گوزلرک گورمیه گرد آلام
دوشمه اول محنته کیم آه ایده سن   گوره اول حالی کیم اکراه ایده سن
کمسه دن چکمیه سن خشیت وبیم   دستگیرک اوله ستار وکریم

خاطرک اولمیه پامال ملال   ایرمیه دولتکه دست زوال
هیچ خمیازهٔ غم چکمیه سن   عمرک اولدقجه ستم چکمیه سن
سنکه میل ایلرایسک کوهر الو   طپراغه ال اوزادرسک زر اوله
فتح اولوب مخزن کنج غیبک   نقددن اولمیه خالی جیبک
اولمیه مصدر خواهش دهنک   کوستره نازمال ابن سخنک
مالدن اولمیه خالی بوجاغک   ناردن اولمیه خالی اوجاغک
لطفدن غیری یه دست اچمیه سن   خلقه لطف ایله دن قاچمیه سن
لیکن اولسون سخن آرای کرم   دهنک ماشطهٔ لفظ نعم
چوق اوله مالک ایله اولادک   آرته اولادک ایله ایرادک
مظهر موهبهٔ حق اوله سن   ایو اولاده موفق اولاسن
کورمه درد سر وچشم ودندان   اولمه محتاج حکیم ودرمان
خلعت عزت اوله دوشکده   شاهد عافیت آغوشکده
زیر رانکده اوله توسن کام   اوله سن نائل کلکشت مرام
وارهسن سیر کل و یاسمنه   باغدن باغه چمندن چمنه
ملک کلزارک اوله بوی نسیم   وقف اوقافک اوله ناز ونعیم
اولمیه باغ دلک پژمرده   کیمه دن اولمیه سن آزرده
خاطر خصمکی ویران ایده حق   جمله مشکللرک آسان ایده حق
دوشمنک واری پامال لک اوله   خلق پروانهٔ اقبالک اوله
کمه دن کورمیه سن چین جبین   تولدوغن بلمیه سن آه وانین

دشمنک خنده یه حسرتکش اوله   سینه سی پارهٔ آتش اوله
ویرمیوب مهر تمک وینه   بلکه هیچ کرمیه سن مابینه
کمه نک اولمیه سنده حقی   کورمیه تختهٔ بابک دقی
خصمله محکمه یه کتمیه سن   امر شرعک سوزین ایشتمیه سن
مال ایله ملکده ضرر چکمیه سن   صحن عالمده کدر چکمیه سن
دایما صفح جمیل ایشلیه سن   خلقه سن حقکی باغشلیه سن
دعوته کتمیه سن بی عزت   خانه دن چقمیه سن بی رغبت
دایما خرم وخندان اوله سن   جامه پوش سر وسامان اوله سن
هر شبانکه یقه سن شمع عسل   کیرمیه مجلسکه دود کسل
دست بسته طوره لر خدامک   عشق وعشرتله کچه ایامک
یاپدیروب تازه بتازه جامه   کهنه کیدرمیه سن خدامه
پایمال ثقلا اولمیه سن   طعنه کاه عقلا اولمیه سن
بولمیه طعنه محل کمسه سکا   دیمیه کیمسه بو دشنیزدی سکا
ایلسون کوشکی کل حرف طرب   کوشک اولسون سبب خندهٔ لب
هر شبک قدر اوله هر روزک عید   کوره سن دولتله عمر مدید

چون ابو الخیر قوللدی نامک
خیر ایده حضرت حق انجامک

تمم

بسم الله الرحمن الرحیم

حمد اکه حمد اکا روادر   حمد که وحی حمد به سزادر
حمد اکه اولمیدی مطلق   حمد اولمزایدی وجود ملحق
حمد اکه نامی اولمسه حق   اولوردی بو کائنات لاشی
حمد اکه اولمسیدی عالم   بولمزدی بو صورتی عوالم
حمد اکه ایتمسه اراده   چیقمزدی شب غیب بامداده
حمد اکه اولمسیدی قادر   اولمازدی بو کارخانه ظاهر
تسبیح ایله حمدین ایلر ابراد   کلشنده زبان سرو شمشاد
زومال جهان حلقهٔ جیم   حمد ایتمکه دال حرف جسم
رحمن و رحیم و حی و قیوم   علام و حکیم و فرد و دیوم
فتاح و جواد و بر و تواب   غفار و غنی و کریم و وهاب
سلطان ممالک ارادت   شاهنشه تختگاه قدرت
دورآورنه رواق افلاک   آرام ده طبیعت خاک
بالابر دودمان آتش   تکلیف کن سرشت سرکش
بارآور شاخسار هستی   بیخ افکن نخل خود پرستی
عصار سحایب زمستان   رستم صحایف کلستان
دارندهٔ خانهٔ مسدس   ارندهٔ کنبد مقرنس

دور ازل و ابد بهم دار   اعجاز و صدور بند ادوار
سطرکش صفحهٔ مراتب   خامه زن نسخهٔ مواهب
مقراض زن شهادت و غیب   دوزندهٔ طرف دامن جیب
معمار بنای چار ارکان   باروکش شهربند امکان
سلطان سریر لایزالی   مستغنی بخت لاابالی
نعمت کش پیشگاه عالم   تعیین کن قسمت دمادم
جاری کن جویبار ارواح   جوش آور شاخسار اشباح
بخشندهٔ قوت مرغ ماهی   رزاق سپیدی و سیاهی
شیرازه کش کتاب امکان   مجموعه نویس کان ما کان
آیینه دهی عرایس غیب   سرلوحه کش کتاب لاریب
کارندهٔ تخم مزرع صنع   خرمن کن صحن مزرع صنع
ترتیب ده جحیم و جنت   پرساز دو قبضهٔ عدالت
ریزندهٔ آفتابهٔ ماه   شوینده چهرهٔ شبانکاه
عقربهٔ ساعت سموات   میزان ده چارسوی اوقات
سبحان الله زهی صنایع   ما احسن هذه البدایع
الوان نقوش کائناتنک   هپ پردهٔ سپید رجالی دانک
عالمده اولان حیات سیاری   اسرار حیات پرده داری
محتاج عطاسی چرخ ازرق   لبریز هوای عشق زورق
نوعی حوز امتنانی نعمت   دولت رسی آستانی دولت

فرمان بر حکمی امر و فرمان   احسان حش جودی لطف و احسان
نوشان شراب جودی ماوی   پوشان قماش لطف حورا
ایجادی ایله جلی اماکن   احسانی ایله غنی معادن
مستجمع گنج رزق صحرا   مستغرق آب لطفی دریا
سلطان و گدا فقیر بابی   وابستهٔ رزق نان و آبی
بو جمله رسوم بو اشارات   اولمقده دلیل مخزن ذات
سیراب جوی کرم زراعات   احیای نم نعم نباتات
بر ذره می وار بلند و یا زیر   خوان کرمندن اولمیه سیر
کان کرمنده وارمی یاقوت   کیم قطره بی ابن ایمیه قوت
آب کرمندن اولدی پیدا   صندوق صدفده در یکتا
ذرات جهان بی نمودی   دیک رقم کتاب جودی
بو نکته مبرهن و مسلم   الله غنی فقیر عالم
صنعنده یم سپهر نایاب   دریای محیط قطرهٔ آب
جودیله عدم وجود دیده   نوریله عما گشاده دیده
هب بار ارادتنده دربست   بو هفت شمار اشتر مست
مرسومه خوری مصیب شاهی   منت کش بادی گاو و ماهی
اولمقده نشاره پاش اجزا   منشار تقابلات اسما
هر قهری هزار لطفی حامل   هر زهری هزار شهده شامل
صنعی بیله اولدی جوهر انداز   مانند جنار رستهٔ باز

بیهوده سخن گذاری ناس   آمد شد کاروان انفاس
جنبندهٔ شوقیدر عناصر   مهر ایله دوزر بو نه دوایر
بو هفت حمام تیز پرواز   شوقیله اولور معلق انداز
گوسترمده گردش مصنع   بو هفت پیالهٔ مرصع
سیر ایله بو صنع بی مثاله   گردشده پیاله بر پیاله
بی روغن بی فتیل ثاقب   قندیل معلقن کواکب
گوستردی لوازمی کماهی   قوردقده بو هفت تاق کاهی
بازاری کساددن مبرا   آثاری فساددن معرا
هر تاکده صد هزار خوشه   هر خوشه ده صد هزار توشه
هر علته صد علاج حاضر   هر سوقده صد رواج حاضر
بر لقمه دهندن اول ریزان   دست آچه ده مشتری خندان
موضوع در سراچهٔ جان   جل پایه بو نردبان امکان
هب شانه کارگاه قدرت   بالادن اورر بو نقش صورت
پابی نه قدر ایدرسن اقدام   اسرار وجود بولماز انجام
بیک ذره سنی ادا نه قابل   بحر ازلی بولور می ساحل
صنعنه بو نقوش صنعی بازی   همرنگ حقیقت ایت مجازی
حیرتله اولنجه شاه لولاک   وارستهٔ دامگاه ادراک
بیرون عطادی مقالات   بالای حدود و احتمالات
عاجز کسل اگمنه چوکه بوق بول   مانندهٔ خامه سر به پیش اول

شمدن کیرو خامهٔ سبک بال
ایشون سر راه لغته اقبال

در نعت فخر موجودات

ای خامه بشکده دولتک وار
کیم خدمت نعته همتک وار

ای صفحه سیاحهٔ صفا بن
کیم دامن نعته چهره سایین

بو بخت بلند و قدر عالی
اوصاف حبیب لایزالی

هر بر قلمه میسر اولماز
هر بر ورقه مقدر اولماز

هر بر ورقک بو بختی یوقدر
هر بر قلمک بو بختی یوقدر

هر خامه اولورمی هیچ مکرم
هر بر صفحه زین اولورمی خاتم

هر صفحه یه دوشمکه بو زینت
نقاش قدر ویررمی رخصت

چوق خامه و چوق مداد واردر
چوق صفحهٔ بی سواد واردر

بی معنی یره دوشر کذاری
بیهوده سیاه اولور عذاری

چون صانع بی شریک و انباز
ایتدی سنی بو شرفله ممتاز

اول ای قلم کلو بریده
قربان صفا بو روز عیده

شکرانه سنه بو لطفک اوستن
سجادهٔ صفحه یه سر اکمن

چک سلک بیانه گوهر نو
اول مدح نبیده حقه پیرو

سرحلقهٔ انبیا و مرسل
هادی سبل نبی اکمل

بخشندهٔ کشور مخلد
شاهنشه انبیا محمد

معنای کتاب آسمانی
مقصود خطاب کن فکانی

سلطان قلمرو رسالت
سرچشمهٔ جویبار رحمت

زه بند کمان قاب قوسین
بازوکش قبضتین کونین

شاهنشه تختگاه عزت
بسم الله نسخهٔ نبوت

سلطان سریر لی مع الله
چاک افکن جیب سکهٔ ماه

خورشید مشارق کمالات
گنجور خزاین مقالات

یک نقطهٔ نه محیط رحمت
لؤلؤ صدف نشین عزت

مقصود نشین عقل اول
دانندهٔ مجمل مفصل

فرمان ده تخت ارجمندی
جولانگر ساحهٔ بلندی

کاوندهٔ چشمه سار رحمت
جویندهٔ درک جاهلیت

رایت کش لشکر ملائکه
آرایش مسند ارایک

سوداگر کاروان لاهوت
زینت ده چارسوی ناسوت

شمع ظلمات سوز غفلت
هادی گریوهٔ ضلالت

سرمایهٔ هستیٔ دو عالم
بادیٔ مکرمیٔ آدم

اول گهر خزانهٔ راز
آخر رس تختگاه اعجاز

نوبارهٔ نخل آفرینش
گلبرگ حدیقهٔ گزینش

دانندهٔ رسم رهنمایی
دادندهٔ حق پیشوایی

سرسطر کتاب اقدمیت
مهر نگین خاتمیت

ینبوع فیوض نور اقدس
تاب افکن شرف مقدس

کسر آور عرض لات و عزی
چاک افکن جیب طاق کسری

ویران کن دودمان اوهام
ریزندهٔ آب روی اصنام

ره داد کتایب عمایی | سردار سپه کش سمایی
محصول مزارع تقالیب | مفهوم خلاصۀ تراکیب
دیباجۀ دفتر سیادت | شه بیت قصیدۀ ارادت
آسوده نشین مسند راز | زانو زدۀ سریر اعزاز
سرخط دفاتر نبوت | امضاء قبالۀ شریعت
مایه فکن خمیر ایمان | اکسیر نحاس شرک و خذلان
شه موج بحر لجۀ نور | رخ شوی مدار زنگ دیجور
هستی جهان طفیل ذاتی | مرآت صفات حق صفاتی
ترتیب وجودی سر اسرار | ترکیب طلسمی نور انوار
خاک دری توتیای ادراک | جولانگهی ماورای افلاک
اقلام ستودۀ الهی | اوصاف جمیلهسی کماهی
احکامی ایچون چکلمش امضا | منشور سپهرده ثریا
فراش سرای جاهی املاک | عنوان برات قدری لولاک
ارایش قدسیان مقالی | منبوع بهشتیان خصالی
انوار رنکی اولدیغی سلم | مسجود ملائک اولمق آدم
تفسیر فضیلتندن ادریس | ایلر صف قدسیانه تدریس
جودندن آلوب بضاعۀ روح | جودی یه یاناشدی کشتی نوح
افلاکه اولمیدی معدن | اولمزدی خلیله نار کلشن
اولمقله رخنده نور تابان | اسماعیله کبش اولندی قربان

نقاش عذاری بی تکلف | بیرنک جمالن ایتدی یوسف
ایتدی بکو سنبله اول آسمان | تحویل بروج دلو و میزان
ال کوکلکه سنی ایدنجه اعطا | موسی یه ویرلدی دست بیضا
عالملری ایتدی عنبر آلود | آوازۀ مدحتیله داود
مهربندن اولنجه سور پرورد | موم اولدی الینده آهن سرد
خمسی روضهسنده ریحان | خط رخ خاتم سلیمان
فیض نفسندن اولدی عیسی | امواتی کتابجان احیا
صدیق صدیق ایتدی توفیق | شانشنه ابتدا تصدیق
عدلندن آلنجه بهره فاروق | تریاق فتوحه اولدی فاروق
شرمندن آلنجه وایه عثمان | شرم ایتدیلر آندن انس ایله جان
علمندن آلنجه مایه حیدر | اولدی مدن علومنه در
اسلامه که خلقی ایتدی دعوت | اوشنه اودر اول شفاعت
اعجازیله ایتدی خلقی سیراب | انکشتلری مثال میزاب
مقیاس مثال ایتدی اول مشت | نیل اوزره ترقی پنج انکشت
انکشتی ایدوب دو نیمه ماهی | سیمین تر ایتدی بیک راهی
کر اولمسه کائنانه هادی | ایجاد جهانه ذاتی بادی
کرمزدی متاع عمر دسته | دکان عدم قالوردی بسته
اشیادن اثر دکلدی پیدا | انوار بدایلسون هویدا
شهر عدمک کم اندی راهی | فتح ایتدی وجودینک سپاهی

قرآن کریم اولنجه نازل
طوتمشدی جهانی کبر و اشراک
اولدی نسق سلف نشسته
بسط ایتدی قماشن چارخانه
بولدقده متاع شرعی شهرت
سلطان الای اولنجه واصل
ای لغت شناس اعجار
اقبالی ویرر درخته رفتار
اول لذت سجده درکه حالا
ای سید دودمان آدم
سن قنده و بن حقیر قنده
نامک سنک افضل الافاضل
هر وجهله سکا کرنستم یوق
سن رحمت کارخانهٔ جود
سن نیر آسمان رحمت
سن پادشه سریر لولاک
سن قفل کشای باب غفران
سن هادی بی رهان امت
سن تخت نشین عز و شاهی

نسخ اولدی شرایع اوایل
صبح نفسیله ایلدی پاک
مانند مه نگین شکسته
آیین محمدی جهانه
قالمادی کهن متاعه قیمت
سالفلرک اولدی حکمی زائل
ناخوانده سخن رسای اسحار
اصغاسی ویرر جماده گفتار
بش قالدوره مزد و نخل خرما
ای صدرنشین هر دو عالم
سلطانی قنده و فقیر قنده
قدرم بنم اسفل الاسافل
نامک الکا هیچ لیاقتم یوق
بن روسیه مفاسد اندود
بن تیره نهاد کنج غفلت
بن تودهٔ خاک و خار و خاشاک
بن بستهٔ چادمیخ عصیان
بن کمره وادی کسالت
بن کوچه نورد نامرادی

سن خازن گنج رحمت آباد
سن غرفه طراز عرش رحمان
سن بندکشای دست عالم
هیچ اولمدی روی لطفه قابل
قالمق کورینور ذلیل و بی کس
ایتدی بنی راه ذلته بیک
شرمنده یم ایتدیکم گنهدن
اولدقده عمل کنان امت
لایقمی بو نامراد خسته
انلر اوله قصرده طربناک
انلر لب جوده شاد و خندان
مشهود اوله ذوق اهل جنت
انلر اوله جالس ارائک
انلر اوله نائل امانی
نابی فقیر روسیاهی
رد ایتمه درعنایتکدن
ای سید کارگاه ایجاد
سوء عملدن ایتمه اکراه
ایت نابی عاجزه عنایت

بن کلکه تهی فقیر بی زاد
بن حفره نشین چاه حرمان
بن بسته رود جهنم
آیینهٔ نازدودهٔ دل
سن اولمازسک بکا مددرس
اعدای عدو بنی جنبیک
فریاد بو نفس روسیه دن
آسوده نشین قصر جنت
دوزخده قالسه شکسته بسته
بن دوزخ الخنده زار و غمناک
بن آتش الخنده زار و کریان
آتشده ایدم نکاه حسرت
بن اولم اسیر ضرب مالک
بن بستهٔ پنجهٔ زبانی
مستغرق لجهٔ گناهی
محروم قومه شفاعتکدن
ایله بنی بو بلادن آزاد
قویمه بنی بی نصیب الله
یک ذرهٔ پرتو شفاعت

شخصی کذراینده سن وسالی — میل ایلدی صلاحه حالی
شاد اولمغه اول حزین و شاد — لطفکدن اولور اولور امداد
عفو ایتمکله او روسیاهی — اکلمزه رحمت الهی

رحم ایله قومه بو خوار و زاری — افتادهٔ خاک و خاکساری

برشب که عنایت الهی — زین ایتدی بو بارکاهی
اختر له سپهر اولوب مذهب — زرجامه ایله صالتردی کوکب
بو کهنه سرای آبنوسی — کیمشدی لباجهٔ عروسی
شب صالمش ایدی جهانه پایه — مه یافمش ایدی چراغ پایه
رحمت ایدیجک قوافل چین — طولمشدی جهان غبار مشکین
اولمشدی چراغ ماه انور — مشعل کش کاروان اختر
اولمشدی اوشام جنت آسا — پرنشئهٔ فیض هفت مینا
اولمشدی فلک شکوفه جوشان — معمورهٔ شام سبز میدان
اولمشدی زمانه پر ریاحین — اتمازایره برک ونسرین
چرخ ایلیوب اول شب افتخاری — کیمشدی قبای بوته داری
اولدقده شکسته بیضهٔ زر — قشری داغلیوب کورندی اختر
قطع اولدی انار مهر خشان — هرجانبه دانه اولدی غلطان
زرکر ایدیجک سواد تصمیم — افلاکه طاغلدی ریزهٔ سیم

بطینه خوردی کسنجه دوران — اطرافه چکیردک اولدی ریزان
چرخیله چکلدی پنبهٔ روز — حب اولدی ستارهٔ شب افروز
وارورن اولیجق کلیجهٔ حور — ایتدی قطرات عالمی پر
مهر اولدی صدف مثالی مکسور — افاقه پایلدی در منثور
چون کیسهٔ مهر اولدی ریزان — چل اقچه ایله پر اولدی میدان
صندقده ترنج مهر اخشام — اولدی لکه دار جامهٔ شام
شمع آمدی عذار ستاره — پروانه لر اولدی پاره پاره
آیینهٔ دهر اولوب شکسته — دیواره پایشدی جسته جسته
اولمشدی اوشام زیور افشان — هر ذره بر آفتاب درخشان
بر شکل ایدی نور یله لبالب — پیدا ایدی راز پردهٔ شب
بر کونه ایدی تموج نور — کیم ظلمت ایدی میانجه مور
دریای فروغ ایدوب تلاطم — قالمشدی جزیره شکلی انجم
اولمشدی عبیر ظلمت اول شام — مانندهٔ خال عنبرین فام
اولمشدی سواددن نشان کم — قالمشدی بکه چشم مردم
اولمشدی مثال موجهٔ جو — براق وسفید چین کیسو
اول شب کل باغ عز هستی — سرمایه ده بلند و پستی
محبوب خدا رسول اکرم — بادی وجود هر دو عالم
مقصود ظهور آفرینش — یکتا کل کلشن کرینش
نازنده نشین مسند ناز — عنقای نه آشیان اعزاز

ایتمشدی برای عیش جانی تشریف سرای ام هانی
مژکانلری ایچره خواب شیرین اولمشدی لحاف بچ مشکین
کرمشدی بری بربنه مژکان اولمشدی عطای روزن جان
اولمشدی دو دیدۀ جهانتاب پیمانۀ لذت شکر خواب
ناکاه ایریشوب امین حضرت نقاد رسائل رسالت
مرغ ملکوت لانۀ وحی همراز بلند خانۀ وحی
حلال عقود امر مفصل هم صحبت انبیا و مرسل
احکام رسان پادشاهی آرندۀ نامۀ الهی
همراز کتاب آسمانی پیغام گذار جاودانی
سردار ملائک مقرب جبریل امین خبیر بر رب
چشم دو جهان رسول مختار اوازۀ پردن اولدی بیدار
چشمندن اوچنجه طایر خواب شاهین نگاهی ایتدی پرتاب
مد ویردی چو قامت نگاهه جبریل ایرشدی پیشگاهه
جبریل امین چون ایتدی تقدیم بر قاعدۀ خاکبوس تعظیم
ادابیله ایتدی پیک واری تبلیغ سلام کردگاری
مالیده ایدوب یوزین ترابه صو ویردی حدیقۀ خطابه
کای نیر آسمان احسان ای روح جهان حبیب یزدان
ای قطب وجود مرکز جود مقصود ظهور بود و نابود
ای افضل فاضلان عالم ای اکمل کاملان آدم

ای منتخب کتاب ایجاد ای فرد بلند قدر افراد
ای درّ وجود بخش اصداف ای پیشرو روان اشراف
ای شمع منیر بزم امید ای چشم چراغ بزم جاوید
ای داد رکشور شفاعت ای قائد موکب هدایت
ای موج نخست بحر مطلق دیدارکه تشنه حضرت حق
ای خاک نشین کنج ناسوت تشریفکه تشنه بزم لاهوت
اقبالکه تنکدر بو عالم اور بارکه بلنده سلّم
پایکه نثارا کچون مرتب دریله طقوز طبق لبالب
ایبن ایکون آصدی چرخ مینا دکانه بر بنکلی جارا
شوق قدمکله طولدی املاک زین اولدی سرادقات افلاک
فراش قباب آسمانی بسط ایتدی قماش کهکشانی
زین ایتدی طباق سبعی اختر دامن دامن نثار چلدی گوهر
کنج ارمی بوشاتدی رضوان زین ایتدی بهشتی حور غلمان
صف چکدی قدومکه ملکلر رقص ایلدی شوقکه فلکلر
ای شاه منصۀ نبوت ایتدی سنی حق حضوره دعوت
اماده قدومکه کماهی انواع ضیافت الهی
ای مهر امید صبح امید پابوسکه تشنه ماه و خورشید
مال شورش شوق قدمیانه پاصن پایکی سطح لامکانه
ای چشم ملکوتی ایله روشن صحن جبروتی ایله گلشن

قبل سر وبهشته عرض و قامت
قولیون سر سدره یه قیامت

بو منقبت بلند و پایه
هیچ صالمدی بر سر اوزره سایه

هیچ کیمسه نک اولمدی بو دولت
بالکلیه سایه بخش عزت

بو دولت قرب وجاه برتر
بر مرسله اولمدی میسر

بر کیمسه نک اولمادی بو معراج
فرق سر افتخارینه تاج

یردن کوکه فرقی آشکارا
عرش صمدی و طور سینا

چوق فرق لزوم جاه موسی
ای تعدیه دان سراسری

بو بارکه اولمدین ممهد
مقصود بو لیله در مجرد

هم عرش اوله پای کوبه نائل
هم سن اوله سن کماله واصل

هم حق سنی ایده خلقه رحمت
هم سن اوله سن ندیم حضرت

ای سید نازنین قیام ایت
اقصای مقاصده خرام ایت

اول پادشه بلند اختر
اولدی بو پیامدن مبشر

قوندی سرینه همای دولت
مست ایتدی بو نوید بزم وصلت

کلدی او زمان قیام نازه
ماننده سرو اهتزازه

جبریل سفیر سدره پیرا
چکدی اکا بر براق رعنا

اما نه براق برق خاطف
همجنبش نور چشم هاتف

سیماسی مثال حور رضوان
رخساری مثال روی انسان

شیرین هیئتی نکه سوز
آرایش خلقتی دل افروز

اعضاسی ستوده نقشی جوهر
شفاف مثال آب کوهر

اعضاسی مجوهر و مشعشع
راننده ایکی پر مرصع

بر کونه ایدی او جست و چالاک
کیم کردینه ایرمز ایدی ادراک

ایام نشاطدن سبکرو
ماننده وصال تیزتر رو

اینجک دم وصلده نه منت
رنک رخ عاشقانی سبقت

سیماسی مثالی جوش ایدردی
ماننده یم خروش ایدردی

بحر اوزره اکر ایدیدی رفتار
اولمزدی نشان سم بدیدار

رفتار ایچون اورسه عرصه پیم
ایلردی خیالدن تقدم

نازنده لکه کلنجه پایی
فرق ایتمزدی تراب و مایی

پرواز ایچون ایتدیکنده پرداز
جبریل ایدی انکچون اکه دمساز

قصد ایلدکنده سرور دین
اولمغه براقه زیور زین

سرکشلک ایدوب براق براق
اولدی نه انقیاددن عاق

ماننده آهوی رمیده
تسلیمدن اولدی سرکشیده

جبریل کوروب بو وضع خامی
شرمنده بدل اولدی احترامی

اکه دیدی ای براق کلکون
بلمم نه بو جنبش دکرکون

تولدی سکا کیم ابا ایدرسن
بخت ایردی سکا هبا ایدرسن

بو دولت بو سعادت فر
بر رخشه هیچ اولمادی میسر

کیمدر ایده چک سلوری سن
مقصوره زینکی نشیمن

اولمزسن او شهسواره سن رام
فتراکه بسته در نه انجام

بلسک سکا اکیت اولانی سن
چشمکده ایدردک اکه سکن

سن ایضکنک کیم اولدغن بیل　　عاق اولمه رعایت ادب قیل
بولمزدق اوکونی ایتمه سن　　یسن شرف وجودونه بن
فهم ایت بودر اوشته ای سبکپا　　سرخیل پیمبران مولا
بو حضرت فخر انبیادر　　محبوب جناب کبریادر
کوش ایتدی براق چون بو رازی　　سوردی چهرهٔ نیازی
شرم ایتدی تخلف ایتدوکندن　　وادیٔ خلافه گتدیکندن
شرمنده لکندن اولدی هر سو　　میزاب جوی حجاب هر مو
ایتدی آنی جوش شرمساری　　افکنده عنان بردباری
رخساری اولوب نمونهٔ کاه　　اولو جبله اولدی معذرت خواه
کای فاتح دخمهٔ شفاعت　　دندان ده کلید رحمت
فردای قیامت اولدیغنده　　صحن عرصات طولدیغنده
اول کونده سکا برای تعظیم　　اولنه گرکسه هدیه تقدیم
کوندر گرک جناب باری　　بن کبی براق چل هزاری
اول کونده بیم حقوق ایتدوکی جوش　　ایتمه بو کمینهٔ فراموش
ایتمه نبی ای کریم ذی شان　　انداختهٔ صطبل نسیان
کوش ایلیجک حبیب اکرم　　مژده ایله درونن ایتدی خرم
کوتنی شنف ایتدی بن بعد　　وعد ایله نبی صادق الوعد
اول وعده طبیعتن ایدوب رام　　ذله بدل اولدی جنبش خام
جبریل بنا شدیروب براقی　　فخر رسل اولدی اکه راقی

پا بیله شه فلک نشیمن　　چون چشم رکابن ایتدی روشن
مانندهٔ آفتاب رخشان　　تحویل که اولدی برج میزان
الدقده براق انک شهیمین　　بوس ایتدی عنان کف کریمین
جبریل و براق اولدی یکسانه　　دیده کبی شتر کشتابان
جبریل اولوب رفیق راهی　　طی ایتدی هوای عز و جاهی
اول قدمنده اولدی پیدا　　انوار حرمسرای اقصا
اولدقده اوسروده نظرگاه　　پیرامن صحن صخرة الله
ناگاه بولندی آنده حاضر　　اقطاب اوائل و اواخر
شاهان قلمرو نبوت　　حکام ممالک شریعت
اولدی اوزرلرینه تمامه　　اول سبحهٔ لولویه امامه
اولدی شه دین پناه اکمل　　طغرای سطور صف مرسل
یعنی اولوب انبیا جماعت　　فخر رسل ایلدی امامت
هب ایتدی بر رسم شادمانی　　اجرای تحیت و تهانی
چون وقت ایرشوب اچلدی منهاج　　بردن کوکه نصب اولندی معراج
اول نور جهان شه یکانه　　عزم ایلدی سوی آسمانه
باکا سوردی راهواری　　طی ایلدی برج بادوباری
کردون اکا احترام قلدی　　بو خرق و التیام قلدی
اویله گذر ایتدی چرخ خاسان　　کیم پردهٔ چشمی شکل انسان
افلاکی هب ایلدی دریده　　کیم لجهٔ صافی نور دیده

انکه اوله جسمی روح اجسام — حاملی اولور او جسمه اجرام
انکه اوله ذاتی نور انوار — دهبند اوله مر سپهر دوار
انکه اوله ذاتی نسخهٔ پاک — ضبط ایلیه می حباب افلاک
انکه اوله روحی نور یزدان — قرشو طوره می سپهر گردان
باز اولدی در سپهر اول — یاقدی مه بدر او گنجه مشعل
پاینه سوروب یوز الدی کامین — پر ایلدی طاس ناتمامین
چرخ دومه اولنجه وارد — مشق ایتدی ثناسنی عطارد
مانند قلم ایدوب تکاپو — صفحه کبی سوردی پاینه رو
ایردکده اوچنجی آستانه — دوشدی کف زهره دن چغانه
اولدی نفس حجابله تنگ — شرمنده لک ایتدی قامتن چنگ
اولدی کیده لک او نور سیده — چون طارم چارمه رسیده
خجلتله دونوب باشی سپهرک — زرد یوزی زواللی مهرک
چقدقده بشنجی بارگاهه — مریخ یوز اوردی خاک راهه
جانی غمیله دهانه گلدی — تیغین براغوب امانه گلدی
اولدقده ششم سپهره واصل — برجیه سعادت اولدی حاصل
سجاده مثالی اویدی پاسین — عرض ایلدی بنده لک ردایین
هفتم فلک اولدی چونکه منزل — حال زحل اولدی خیلی مشکل
رخساره یه اوردیکی نگاهین — رد ایتدی عبید رو سیاهین
ایردکده سپهر ثابتاته — بخشش ایتدی فروغ نیرانه

هشتم فلک دوازده با — کرسی مرصع دلارا
اظهار نیاز ایدوب جلوه — قدینی خم ایتدی پای بوسه
عقدین گتوروب نثاره پروین — نثور ایلدی خاکی عنبر آگین
جوزا کمرین ایدوب هدیه — ایتدی بنه کندیه عطیه
شوقیله ثوابت اولدی سایر — اوچدی بو هواده نسر طایر
میزان دوشوب اولشه اضطرابه — یوز سوردی ترازدی رکابه
اوردقده رکابه فرقدان چنگ — میزان ایله اولدی اولده هم سنگ
اوغمازی حبل احسان — آب رخ ایتدی دلو ریزان
حدین بیلوب اولدیلر مؤدب — خرچنگله صلحه گلدی عقرب
جدلی گتوروب سماک رامح — ذبح ایلدی آنی سعد ذابح
شکوای حمل گیجیجه حددن — آلدی آنی بیچه اسددن
کنج نعمندن آلمغه قوت — خرج ایلدی جمله قلبنی حوت
آوازهٔ ذکر قدسیان هب — آغازهٔ سنبله ایدی اوکب
اندن دخی ایلیوب عروجی — ترک ایلدی چرخ ذی بروجی
چون اولدی شهنشه مقدس — آرایش بارگاه اطلس
اولدی اورادن گذاره درگاه — مانند حریر خوشتر بن تار
آندن ده گیجنجه برق واری — دوشدی بن سدره یه گذاری
اما که نه سدره تاج نه کاخ — لعلین بدن و زمردین شاخ
جوشش گدهٔ زلال رحمت — ینبوع چهار جوی جنت

بارآور نونهال آمال
منزلکه کاروان اعمال

همسایهٔ صحن جاودانی
سرحد دیار لامکانی

آرامکه جناب جبریل
مجرای فیوض وحی تنزیل

اولدقده او شاه بخت دیده
منزلکه سدره یه رسیده

جبریلک اودمده پر و بالی
تغش طراندن اولدی خالی

دوشدی اوره دن زبون و خسته
مانندهٔ مرغ بال بسته

اعضای براق اولدی قوی سست
اول چابک و چست قالدی ناچست

جبریله دیدی رسول اکرم
ای یار و برادر مکرم

انصافمیدر بریده دعوت
مهمانی قومق اسیر وحشت

لایقمی اولوب بنله همپا
بونده قویه‌سین غریب و تنها

بو سوزدن اولوب امین حضرت
وامانده‌ٔ هیچ و تاب خجلت

باز ایتدی زبان عذرخواهی
کای ضیف مکرم الهی

بوندن ایلرو دکل پریده
سندن غیری برآفریده

آچسم پر و بالی نیم ترمق
خاکستر ایدر تجلی حق

هرکه بك کند و حدین
اقدام ایدمز کذاره سدین

بو سوزده ایکن امین و سرور
ناکاه آچلدی باشقه بر در

بر هودج ایرشدی نامور نور
کهوارهٔ مهرتاب مطرف

پروازه کلنجه دنبه شایان
همجنس مسند سلیمان

اما که او قطع راه ایدردی
بو جانب علوی یه کیدردی

آغوشه آلوب او جان جانی
طی ایتدی حدود لامکانی

اول جذب هوا ایله یوروردی
بو جذب خدا ایله یوروردی

قالدی او ایدنجه اوجه سیران
جبریل و براق زار و کریان

چکدی عقبنجه ماندهٔ راه
کلبانک دعای صانک الله

چون رفرف ایله او شاه دلخواه
طی ایتدی هزار راه بی راه

رفرف دخی قالدی منزلنده
بغلندی سفینه ساحلنده

ترک ایلدی آشیانی عنقا
قشرینی براقدی لب معنا

شبنم کبی چکدی مهر رخشان
کل قالدی وهن کشاده خزان

عرش ایتدی ربوده اول حبیبی
باغ ایلدی مست عندلیبی

اولدقده رسول واصل عرش
عرش اولدی غبار پایه فرش

عرش عظمت پناه باری
اولدی او شهنک نکاهداری

ایتدی او خدیو بنده طینت
بر قاعدهٔ سجدهٔ تحیت

حق ایلیوب احترام و اعزاز
اکرام ایله ایلدی سرافراز

آرایش بزم وصلت اولدی
مستغرق نور وحدت اولدی

وهاب و غنی کریم و منان
بذل ایتدی او دکلو لطف و احسان

کیم حوصله جابه صیغمز
ذراتی نه آسیابه صیغمز

قطره ایریشوب یم حیاته
غرق اولدی تجلیات ذاته

مستغرق اولنجه نور نوره
سایه کبی وهم آتلدی دوره

دریایه ایرشدی موجهٔ آب
محو اولدی کورنجه مهر مهتاب

حادث اولیجق قدیمه واصل   آثار حدوث اولدی زائل
دریایه ایدنجه سیل روال   غیریتیک اولدی رنکی سیال
کسبدی آراده نیچه مقالات   هب خارج وسعده مقولات
اول صحبته نطق همدم اولمز   اول سوطه کسنه محرم اولمز
اول کفت وشنیدم کتور رمز   اول سر خفی رقم کتور رمز
برکمسه دکل اوسردن آگاه   برکندی بیلور آنی برالله
بو جمله عطای جاودانی   هب امته اولدی ارمغانی
حقدن اونی نازپرورد   ایتدی آنی امته ره آورد
اولدم که اوله نثار رحمت   محدوم قومازولی نعمت
یارب بحق شاه کونین   یارب بحق قاب قوسین
یارب بحق شام اسری   یارب بنکته او ادنی
یارب بحق شام وصلت   یارب بحق جوش رحمت
یارب بحق چشم مغموم   نابی فقیری ایتمه محروم

تسهیل قیل اکا هر عسیری
اول دست کرمله دستکیری

صد شکر خدای لایزاله   وهاب کریم بی زواله
کیم ویردی بو ناتوانه مکنت   بو نظم لطیفه بولدی صورت
بولدی بو عبارات اوزره رونق   معراج رسول حضرت حق

اماکه بو نظم آسمان کیر   اولمغه لباس پوشش تعبیر
برذات مکرم اولدی بادی   کیم عالمه خیردر مرادی
تکلیف لب کوهر نثاری   اولدی بو عبارت اوزره جاری
کاهی پیر طریقت معانی   معمار بنای جاودانی
آثار بکز اولدی کرچه وافر   مواجه دکل بریسی دائر
برکره اسون نسیم توفیق   اولسه قلم آبشار تحقیق
بردفعه جوشش طبیعت   معراج کماله ایته همت
برکره خامه سیاه تاج   اولسه علم سیاه معراج
اولسه رخ صفحه سمنا   مرغوله طراز شام اسری
کیم هم سن اولوب نغمه واصل   اولسون اوقیان نوایه نائل
هم سن اولسن قرین نعمت   احبابه هم ایده سن ضیافت
اولدی بو خطاب شفقتانه   بیکران ضمیر تازیانه
ایتدی نفس لطیفی تأثیر   اولدی ورق امل رنکمکیر
بی شایبه اول نفدر الحق   بو خدمته اولدیغم موفق
کیمدر دیر ایسک اوبی همالی   بالذات جناب صدر عالی
صدر الوزرا معین دولت   فخر الوکلا امین ملت
سرتاج علم کشان عالم   سردار مدبران اکرم
دستور کریم وکار فرما   حامی نظام دین ودنیا
سرلوحه نسخه وزارت   سردفتر زمره صدارت

معمار مبانی فضائل | حاوی جلائل فضائل
حاتم منش اکرم زمانه | عثمان روش آصف یگانه
غیرت کش دولت مخلد | همنام شه رسل محمد
پاشای جواهر معالی | دانای مراتب اهالی
خورشید افق فروز دیوان | دادار دهن گشای فرمان
صاحب نسق امور عالم | نقاد علوم صدر اکرم
الله معمر ایده ذاتین | مجرای فیوض ایده دواتین
عدلیله اولوب غنوده عالم | ذاتی اوله صدرده مکرم
امرنده مدام اوله مؤید | صدرنده خدا ایده مؤید

ای فیض مقدس خداداد | بو نیته خیره ایله امداد
فتح ایله خزاین خیالی | دامان ضمیرم ایله مالی
ای بحر خیال موج کوش اول | تحریک نفسله پرخروش اول
ای لؤلؤ فیض پاش خامه | اول آب فشان باغ نامه
ویر قدمکه جنبش تکاپو | وضع ایله زمین صفحه یه رو
ثبت صفحه یی مقدمکله تمکین | اول نافه ستان گوهر چین
اول چهره طراز شاهد راز | ویر حسن شایه زینت و ساز
قیل صفحه یی نازنین ادایی | شایان نثار خاکپایی

اول پادشهک که مهر سرکش | پاینده دکل غلام ترکش
آرایش صدر شهریاری | پیرایهٔ تخت و تاجداری
خورشید سپهر پادشاهی | نوروز و سایهٔ الهی
سلطان جهان خدیو اعظم | فرمان دهٔ شرق و غرب عالم
سرسطر جریدهٔ امامت | عنوان صحیفهٔ خلافت
عنقای هوای سربلندی | دارای سریر هوشمندی
مفهوم کتاب تخت و دیهیم | شه معنئ بیت هفت اقلیم
یکتا دردرج هفت اجرام | خورشید منیر ملک اسلام
سلطان گزیدهٔ سلاطین | خاقان فریدهٔ خواقین
سرتاج ملوک ملک دوران | آرایش نسل آل عثمان
خان احمد عادل یگانه | کیم ذاتی حیاتدر جهانه
اول پادشه بلند کوکب | کیم بندهٔ روسیاهیدر شب
صاحب گهر نجابت ذات | مقدارشناس قابلیات
بحر کرم و سحاب احسان | مهر هنر آسمان عرفان
گنج خرد و خزینهٔ علم | کنز ادب دفینهٔ حلم
جمشید سریر شان و شوکت | اسکندر خطهٔ شهامت
شاهنشه دین پناه فاضل | حاوی محامد و فضائل
بوبکر نشیمن صداقت | فاروق منصهٔ عدالت
دادار گشاده چشم آگاه | اعلی لقب خلیفة الله

مرجع اولیدی اهل گفتار
ثنایان اولمغه سلحدار

عهدنده نسیم عدالت
بخش ایتدی جهانه خواب راحت

آفاقی پر ایتدی عز و جاهی
مانندهٔ مهر صبحگاهی

اشراردن ایتدی عالمی پاک
کج دللرک اولدی منزلی خاک

تشریف ایدیجک قرار تختی
مفسدلرک اولدی تیره بختی

دورنده گورندی شهرت جم
میخانه‌جی قوجه دخی گسم

بر مملکت اوزره ایچدی بال
بر اویله همای اوج اقبال

پرکنده اولمدی درافشان
انک گبی آفتاب تابان

یوق گوردکی دیدهٔ زمانه
بر اویله شهنشه یگانه

گوش ایتمدی گوش ماه انور
بر اویله خلیفهٔ دلاور

گوسترمدی بر زمانه ده رو
انک گبی خسرو ملک خو

دانای رموز دین و ایمان
دارای دیار علم و عرفان

ترکیب وجودی حسن اوصاف
خاصیت ذاتی عدل و انصاف

مطلوب طرفهٔ ممالک
مقصود سلامت مسالک

جوینده نظم ملک و ملت
خواهندهٔ راحت رعیت

یابنده دکل ملوک دوران
شایستهٔ نام ظل یزدان

ظل حق اودر که اوله جاری
ملکنده رسوم دادگستری

یازمش بونی کیمیای احمر
یعنی که جناب شیخ اکبر

کیم روی زمینده سایهٔ حق
البته اولور ولی مطلق

البته اولور ملوک دولت
مسطور جریدهٔ ولایت

اوشته بودر اول خدیو اعظم
لایق دینلور قطب عالم

مخدوم عباد در عبادی
سلطان بلاد در بلادی

ملکنده در انبیا و مرسل
ارضنده در اولیای اکمل

معموره‌سی افضل مساکین
فرمانکهی اشرف اماکین

ملکنده اساس شرع اقدس
حکمنده اراضی مقدس

هپ مملکتنده بولدی صورت
احکام نبوت و شریعت

هپ تحت تصرفنده دررام
ام الدنیا جبال اهرام

فرمان شریفنه مسلّم
معمورهٔ کعبهٔ مکرم

هپ سایهٔ دولتنده راحت
سکان مدینهٔ رسالت

حکمنده مقیم طور سینا
فرمانه بسته صحن اقصا

قنغی شهه بو شرف میسر
کیم خطبه‌سی اوله زیب منبر

کیم آنده نصبه قدم مقدم
بالذات جناب فخر عالم

کر آنده اوله هبوط جبریل
نازل اوله آنده وحی تنزیل

صد شکر جناب کبریایه
صد حمد عطیهٔ خدایه

کیم بویله شه جهان پناهک
اول داور معنوی سپاهک

ایتدی بزی کشورنده ایجاد
ایتدی لبمزی دعایه معتاد

تا ایلیه ارضی حق تعالی
تملیکله بنده کانی احیا

دولتله اوله وجودی دائم
تخت زر سلطنتده قائم

لایقدره ایتمک ایچون احسان   ذاتینه اوله خدا نگهبان

بر دم که دلکسالت اندود   اولمشدی غبار غمله پر دود
اولمشدی دماغ فکر بالا   مجمر کبی پر بخار سودا
تاریک ایدی خانهسی دماغک   نقصان ایدی روغنی چراغک
اولمشدی چراغ شوق مرده   سرچشمهٔ آرزو فسرده
ایتمشدی سره هجوم حیرت   زانو ایله حلقه بند الفت
ایتمشدی شب کسل فروشی   دربسته دکان چشم و گوشی
اندیشه اولوب کسلله همدوش   طوطئ دل اولمش ایدی خاموش
بازار مقال اولوب معطل   اولمشدی دکان لب مقفل
آزرده اولوب زبان سخندان   افتاده ایدی سخن دهندان
گلمشدی قوای شوقه کاهش   اولمشدی فسرده طبع خواهش
خشک ایدی زبان ریشهٔ شوق   کند ایدی دهان تیشهٔ شوق
خواهشدن اولوب ضمیر ساده   دونمشدی دوات بی مداده
اولمشدی قلم شکسته دندان   اولمشدی ورق دریده دامان
اولمشدی مزاج شوق خسته   دکان سخن غبار بسته
صالمشدی نهان بی دماغی   خاک دلده ریشهٔ فراغی
اولمشدی علیل طبع افکار   اولمشدی کلیل پای گفتار
اولمشدی زبون سمند فکرت   سست ایدی مطیهٔ طبیعت

سرد اولمشدی تنور خاطر   اولمازدی خیال بخت ظاهر
پیر اولمغله طبیعت زار   ایتمزدی تصرفات ابکار
گلمشدی دماغه ضعف قوت   ایتمشدی خیالدن فراغت
ویرمزدی بیله نزاری تن   کاوشگری زمین معدن
بازوی دل اولمشدی بی تاب   کیم قازه چقاره لعل سیراب
تار نفس اولمشدی باریک   چاه سخن اولمشدی تاریک
سرمازده ایدی کوی فکرت   یخ بسته لنمشدی جوی فکرت
توز باصمش ایدی سرای بالی   نارفته ایدی بساط قالی
ایتمشدی چراغ فکری اطفا   اوستاد خیال باز معنا
یورلمش ایدی کمیت خامه   بیزار ایدی گلمدن خرامه
گلمشدی فراغ شعر تردن   دونمشدی دُر سخن نظردن
غواص دل استمزدی مطلق   دریایه طالوب گهر چیقرمق
القصه هجوم ضعف پیری   لال ایتمش ایکن بونا گزیری
سرداده ایکن دم شبانگاه   بالین فراغه اوزره ناگاه

پیر خردک فروغ نوری
زین ایندی گریوه شعوری

اما نه خرد لبیب اعلم   سرمایهٔ انتظام عالم
معیار معادن کمالات   حلال معاقد مقالات

میزان امور ارجمندی — مفتاح کنوز هوشمندی
علامهٔ ذوفنون حکمت — فرزانهٔ نطع قابلیت
گنجور خزائن حقیقت — دستور ممالک بصیرت
فرمانده تختگاه تدبیر — اندیشه فروز حسن تعبیر
محتاء رسوم دیر اوهام — دانای علوم شرع واحکام
یارای صفای اکملیت — طغرای برات اولیت
سرداشتهٔ شهنشه جان — شمع فروز دماغ انسان
آرایش کارگاه دولت — دستور منصهٔ وزارت
قندیل بلند طاق عرفان — برق لمعات نور یزدان
ایدی بو کمینه اوستادی — شایستهٔ پرتو عنایت
ایدی بو فقیر ناتوانی — شایان تبسم نهانی
باز ایدی دریچهٔ دهانی — ایدی شکرین لب بیانی
تقریرینی ایدی زنبور لب — تقریر ایله لطفدن مرکب

گاه طوطی شاخسار گفتار — نقاش حرمسرای اسرار
رخساره طراز شاهد راز — گلگونه فروش روی اعجاز
مشاطهٔ جبههٔ مقالات — وسمه کش ابروان ابیات
عنبرنهٔ مجمر معانی — آتش زن عود نکته دانی
خیاط لباچه دوز حکمت — نساج خطایی طبیعت

دوشیزه فروش عالم غیب — مثقب زن لؤلؤی یم غیب
تنها روتنگراه معنی — صیاد شکارگاه معنی
شانه زن چین زلف ابکار — مشاطهٔ نوعروس افکار
نظم نکات ناشنیده — رسام عبارت ندیده
گوینده معنی نگفته — بخشندهٔ لؤلؤی نسفته
نقاب زمین ناگشاده — نثار لآل کسرخ داده
پیر ره سالکان معنی — سجاده نشین شعر و انشا
ای تازه زبان و کهنه بنیاد — ای میوه رسان نخل ایجاد
تازه گهر و کهن خزانه — نوطایر کهنه آشیانه
المنة هرای نواساز — نی پارهٔ خامک الده دمساز
اولسک نقدر هنرده طناز — لابد بولنور ینه جواهر
اولدقده کلو سست بازو — ینه بولنور نهفته نیرو
اولور دیلک اولسه دم مکدر — سوپرندوکی رشک عود و عنبر
سست اولسه کلو پای ادراک — گلدکده اولور خیال چالاک
اولسه نقدر زبون خیالک — میدانن آلور ینه مقالک
دل اولسه نه کلو ناتوانک — قوت ویرر اکه شوق معنانک
نظم ویرایسک دماغ بوقدر — سنده برکات فیض حق در
ایجاد سخنده اولمه غمناک — فیض ازلیده یوقدر امساک
بی دیلکی ایله بهانه — دل ویر دهن دوات جانه

دریای خیالی ایله مواج   اطرافه نیجه دل ایله اخراج
چون قدرت نظم ویردی باری   هیچ ایتمه بهانه تواری
روپوش دل ایله ملالی   آچ بابی خیالدن عقالی
صالدی اثرک جهانه آشوب   اسلوب قدیمی ایتدی مسلوب
مفتاح قلم الکده حاضر   ایت فتح خزاین جواهر
مادامکه عمردن امان وار   نظم سخن ایتمکه توان وار
اور اسب خیاله تازیانه   چق جلوهٔ عرصهٔ بیانه
ویر توسن خامه یه خرامی   چقسون دوکه رک عرق تو خامی
چقسون تا نیه ظلمه دفاین   طولسون نیه صفحهٔ سفاین
قیل زینت لشکر معانی   کوستر سن آلای شه معانی
تعبیر ایله یوسفان نوزاد   زندان عدمدن اولسون آزاد
قیل سنت ازدواجی ترویج   ایت خامه ایله دواتی تزویج
سکان نبود بوده کلسون   اطفال سخن وجوده کلسون
اور مملکت خیاله بنیان   فتح ایت بر زمین رنکین
یاپ تازه زمینده تازه خانه   کیم لوحهٔ صدر اوله جهانه
برکونه ویراکا تازه رونق   کیم سیر بنه جان ویره خورنق
بو بنیه لی ایله وقف اولاد   قیل تسمیه اکه خیرآباد
قالسون قو جهانده یادکار   اولسون او قیان دعاکذار
احبابه عدیه باشقه معنا   خواهشکر اوله بوکه خصوصا

فرزند عزیز نور دیده   مخدوم کزین نو رسیده
میدان هنرده سابق الغیر   نخل چمن حیات ابو الخیر
چون بو ایله مقاله نو هوسدر   سرمایهٔ سوق ساکه بدر
الله مدد ایده حیاتین   افزون ایده علمه التفاتین
اول شوقیله کردی خامه راهه   طالدی بن لجهٔ سیاهه
الدی او قدر در لطایف   کیم طولدی سواحل صحایف
چون ایتدی کناده تزیین   بو اندی مآل سلک بشتین

کیم وار ایدی بر شه یکانه   فرمان روان ایدی جهانه
سلطان جهان خدیو دوران   شاهنشه پای تخت چاچان
دارای ملک سرشت اکرم   ثانی جم طبعی کبی خرم
خوش طبع و ظریف خوش مشرب   دانا دل کامل و مؤدب
فاضلتر زمرهٔ سلاطین   عارفتر عمدهٔ خواقین
مانندهٔ جسر اوری جاری   مانندهٔ عشق حکمی ساری
دست کرمی سحاب باران   هر قطره سی آب روی عمان
لرزندهٔ جنکی دوح رستم   شرمندهٔ جودی نام حاتم
ایلمردی ایدیدی قصد تسخیر   ساعت کبی چرخی پابزنجیر
آرایش سلطنت مرتب   مانندهٔ نسخهٔ مذهب
بر قاعده رسم پادشاهی   ابجد و حساب ایدی سپاهی

تعداد سپاهنه مرتب / ایتمزدی وفا شمار کوکب
صف وزراسی سلک لؤلؤ / هر بریسی خواجهٔ ارسطو
هر بری مدبر زمانه / هر بری بر آصف یگانه
هر بری امین گنج تدبیر / هر بری مه سپهر تسخیر
مانندهٔ خلد ملکی معمور / نار اهلی کبی عدوسی مقهور
وارسته رعیتی ستمدن / آسوده بلادی درد و غمدن
آیینهٔ بختی رو گشاده / گلزار ممالک آب داده
عدلیله بر ایدی آب و آتش / مانند رخ بتان مهوش
ایتمشدی نسیم عدل و دادی / هم جهه بهشت ایله بلادی
گنجی در گوهر ایله مملو / مانندهٔ شاعر سخنگو
گنج زرینک شماری موهوم / اولمزدی دکانی اشک مظلوم
برگونه ایدی کرمده چالاک / صوم اولمه ایلمزدی امساک
یوق ملکنده جای خالی / زهادک اوله مکرکه بالی
ملکنده غریب اولوردی راحت / اکنج گورینوردی بو صعوبت
یوغیدی قلمرونده ویران / الا دل عاشق اولده پنهان
برکه دیمزدی حکمنه لا / شوالده نغمت ایدی گویا
ملکنده اودکلو ظلم نایاب / گویا رمضانده بادهٔ ناب
عصرنده یوغیدی زار و گریان / درسین اونوده مکرکه صبیان
بزمنده بوری برینه یکسن / کج بقمزایدی مکرکه نی زن

طبعنده یوغیدی کذبه اقبال / حکم ایده مکر بر امره رمال
عهدنده یوغیدی عقدهٔ دل / اولمسه معمیاتده مشکل
عصرنده یوغیدی چاک سینه / خط چکمه مهرکن نگینه
دورنده صقلمزدی خوبان / اولمسه اگر زه گریبان
ذوقه اوقدر ویردی رخصت / رقاص سز اولمز ایدی ساعت
نشوده ایدی شاخسار بستان / فواره دن اوزگه چشم گریان
باغنده هزار نغمه پرداز / بی دف گل المزدی آواز
سروک ایدی آلت شکنجه / قوللنمز ایدی تفنگ طبنجه
شهرنده بولنمازدی دزدان / دل دزدلک ایتمسیدی خوبان
صوغیمغه ایدر یوغیدی اقدام / اولمسه ولایتنده حمام
کمسه گرزمزدی تیغ در دست / یوز بولمسه بر تراش تر دست
ایتمزدی جهانده کمسه داد / قان دوکمز ایدی مکرکه فصاد
گرمزدی وباله هیچ مردم / که گاه مکرکه بعض انجم
یوغیدی جهانده چشم نمناک / تازه بودانه مکرکه سرتاک
زار اولمز ایدی مکر قماری / آه ایتمز ایدی مکر بخاری
کمسه ایده مزدی ظلمه اقدام / انده مکر شراب گلفام
دلخون بولنمزدی هیچ زمانه / اولمسه جهانده هندوانه
ذوق و طرب ایدی کار و باری / عزتله گچردی روزگاری
گه ساز و طرب گهی اغانی / ایام نشاط ایدی زمانی

رد ایتمش ایدی غم و ملالی — صحبتله کیچردی ماه و سالی

اولمشدی برآفت ملک زاد — طوطئ دل خدیوه مرآت
صالمشدی جهانه مهروش نور — اولمشدی جهانده حسنی مشهور
شورافکن لجهٔ ملاحت — شمشاد حدیقهٔ لطافت
کلغنچهٔ گلستان امید — مهپارهٔ عالم اسمی جاوید
دورنده جمال ماه کنعان — اولمشدی اسیر چاه زندان
قدی الف صحیفهٔ راز — مژکانی خدنک ترکش ناز
کیسوسی سیاه عنبرین تار — سرمایهٔ عمر عاشق زار
توصیف دو زلفی پیچ در پیچ — تعریف دو دهانی هیچ در هیچ
پیشانی الی صفحهٔ راز — مسطر زدهٔ بریشم ناز
ابرولری تیغ دختهٔ حسن — مژکانلری تار دختهٔ حسن
چشمانی دو حوض آب حیوان — پیرامنی سبزه زار مژکان
هر غمزه برآشیان فتنه — هر گوشه سی بر کمان فتنه
بینی یرطامش ایکی خونخوار — بربالشه سر قومش دو بیمار
یکتا رنکه دو چشم جادو — بر رشیه بسته ایکی آهو
یا خود ایکی چشم مست دلجو — قندیل دو زیر طاق ابرو
کل کبی دو نقش کعشی کویا — سیم اوزره اولمش ایکی تعا
رخ شعشعه بخش مهر انور — مه باب لطافتنده چاکر

لب غنچهٔ شرح لفظ مطلب — فم هیئت جزم آخر لب
بر حقهٔ لعل ایچنده مملو — دندانلری خرده سلک لؤلؤ
دولودهٔ نور دو سر دوش — آیینهٔ آرزو بنا کوش
بر نور ایبوب آسمان سردن — ادبن قومش اهل حرف کردن
هر پنجه سی آفتاب تابان — انکشتلری شعاع رخشان
مغزی کورینوردی استخوانده — فانوسنده صانکه شمع روشن
بالاسنه قد سرو بنده — هر سایه سی سرو سرفکنده
سرتابقدم تموج نور — اندن الجروسی راز مستور
کلشنده مثال غنچه اول کل — هر بار کیردی چشم بلبل
باقسه نزیه او شمع مجلس — اول یردن آلوردی رشته نرکس
نازیله اولنجه بزم رفتار — لغزیده اولوردی پای انظار
رفتاری ایدردی عقلی غارت — کفتاری ویرردی قنده لذت
اولمشدی خدیو او شوخه مایل — محکم ایدی علاقهٔ دل
ایلمشدی او شاهی عشق بازی — مفتون محبت مجازی
دیدین کوره مزسه بر ساعت — آردنجه کیدردی صبر و طاقت
مانع بولنورسه دست کوته — آلوردی لب تنکیله کوه
اولسیدی امین ایکی دلبندن — آیرمز ایدی الین الندن

اول شاه ایله اولمش ایدی مونس — بر وند جهان ندیم مجلس

لشکرکش شاه راه تحریر　　دارای سریر حسن تعبیر
کاونده کوهر معانی　　پاشندهٔ کوهران کانی
هاون زن مطبخ معارف　　معجون کن جوهر لطایف
چابک دل وبذله سنج یاران　　آلفته ونازک ومحل خوان
مرغوله طراز روی عرفان　　مشهور ایدی نامی فخر جرجان
وفق المحل ایدی هر بیانی　　ضرب المثل ایدی هر کلامی
تخم افکن بوستان تقطیع　　جوهرکش زرنشان ترصیع
سوبلردی اوکلو تازه وتر　　کیم شعرینه تشنه ایدی کوثر
بخش ایلر ایدی سلاست آبه　　رشک افکن سوز ایدی کتابه
دیوانی خزانهٔ سلیمان　　مجموعه سی موج آب حیوان
هر مصرع بیت درفشانی　　بیک پایهٔ سلّم معانی
نثرینه بنات نعش بنده　　پروینه ایدردی نظمی خنده
پاینده دکلدی حق یکمو　　شه بیت مخیّل دوابرو
دیوانچه سی خط وخال خوبان　　همسایهٔ زلف عنبرافشان
منظومه سی چاشنیده روح　　مسوده سی خود سفینهٔ نوح
آلوردی انک ضیا لی　　مجموعهٔ ماهدن مثالی
ماه اولدیغی دم خسوفه پامال　　شایان ایدی ایلیه قلم مال
مانندهٔ نسخهٔ مکرّرم　　ال اوزره طوتردی آینهٔ عالم
نقب اوره ارضی خیاله　　سیم ایله زری چکوردی قاله

اولمشدی انکله شاه خرّم　　محسود ملوک ملک عالم
برشاه ایله بردخی اول آفت　　فخریله مثلث ایدی صحبت
فخر ایدی زمانه ده یکانه　　انکله فخر ایدی زمانه
تألیف لطیفی خلقه معلوم　　رامین ایله ویس نام منظوم
استاد سخنوران نامی　　یعنی که نظامیٔ گرامی
تحسین بسند ایدوب اداسین　　یاد ایلدی خمسه ناسین
حتی که امین کنج اسرار　　یعنی که جناب شیخ عطار
تألیف ایدیجک الهی نامه　　بو وقعه سن ایتدی زیب خامه
بو واقعه در بیان تحقیق　　شایستهٔ اعتماد وتصدیق
ارباب کماله مایه در بو　　حقا که عجب حکایه در بو

هر شب که مشاعل ستاره　　ایتمشدی دل شب اناره
امر ایلدی شاه شوخ مشرب　　بر بزم می ایدیلر مرتب
بزم عرق و می اولدی ریزان　　زین ایتدی زمینی در و مرجان
کلزار جهانده اویله مجلس　　کورمش دکول ایدی چشم نرکس
اوردی نیجه پرده شمع کافور　　قصر طربه ستون بلور
پیرامن قصر صحن کلشن　　هر برکل سرخ جام روزن
حوضه کروب ایمکه شناهه　　فواره کمند آتاردی ماهه
بیشه ده قوه بطق چالوپنی　　قوندی لب حوضده بطی

آیینهٔ حوضی چشم گلزار
فوارهٔ صافی نار انظار

طنبور کمان گلوب جوشه
ویردیلر ایکیسی گوش گوشه

پیمانه اولوب می مغانه
گلمشدی چغانه لر فغانه

خوانندهلر اولدی نغمه پرداز
هپ دائره گیر حلقهٔ ساز

ایلردی فضول چار چاره
رقاصک الینده چاره پاره

پالوده کبی اولوردی لرزان
رقاصلرک سرینی جنبان

گلشن کبی صالدی مجلسه سوز آهنگ
آهنگ صبا هوای نوروز

سازندهلر ایتدی سازه
هر نه دیدیلر باش قودی چنگ

نام آور ایکن گرفته می
چالدی غلبه گرفتهسنی

گوش ایتمکه سازیوزی گویا
گوشنده قومادی پنبه مینا

خواننده دیر ایدی گوشنه بور
قانونی تجاوز ایتسه طنبور

هر سازکه کشف راز ایدردی
تیل قرمقدن احتراز ایدردی

نی صالدی بزرک و کوچکه شور
دفع غم اولدی شاه منصور

جیش غمه می ویروب هزیمت
تقسیمنی بلدی نی غنیمت

ساقینک الینده جام لبریز
رشک اوکن گلبن گل انگیز

گردیده ایدوب نهان نازی
ایتمکده ایدی پیاله بازی

پیمانه یه باش اکوب سبولر
رنگین سوزه گیردی بذله گولر

هپ ایدی کناره خارخاری
صهباده که موج خوشگواری

پیمانه کی مه مثال اولوردی
که بدر و کهی هلال اولوردی

القصه او مجلس شهانه
اولمشدی بهشتدن نشانه

اولمشدی شه دیار جرجان
تخت جمه پادشاه جوجان

اولمشدی عزیز نوشهٔ بی جم
قلبی دخی نام کبی خرم

مخصوص او شوخ ماهپاره
ساقیلک ایدردی شهریاره

شاه برای رسم صحبت
بولمشدی صفای قربه رخصت

دهرده یکی پادشاه اولوبی
اولمشدی جهان گوزنده کاسی

اولدی چولی ذوقدن گشاده
چقدی باشنه بخار باده

گرمیت باده ویردی برکیف
کیم گتجه جهان دیمزدی وا حیف

که جامه باقردی گاه یاره
دورمزدی نگاهی برقراره

ایدگجه نگاه او آب و تابه
که آتش عرق ایدی که آبه

عشق و می و دلبر و منادم
اسناب جنون دخی نه لازم

اولمشدی شرابدن تباهی
اسباب تکلفات شاهی

دربشدی مزاج و هنر که دستور
ترک ادب ایتسه ایدی معذور

عفو ایتمش ایدی گناهه سبقت
ویرلمش ایدی شقایه رخصت

پیمانه خنده ایدی لبلر
ریزان ایدی می کبی ادبلر

شاه عشرتی اولوب صفادن
کمتر دگل ایدی پادشادن

چشمنه گلوب شراب عشرت
جوش ایلدی طبع شاعریت

ایتمشدی دل دقیقه دانی
جاویده علاقهٔ نهانی

هرقنده که حسن اوله هویدا　　سیرانه طبع ایدر تقاضا

هر دلکه جماله مائل اولمز　　ناقص دیبور اکه کمال اولمز

حسن آیینهٔ جمال جاندر　　نقاش قدردن ارمغاندر

خورشید حقیقته ستاره　　بی حسن عبث قالور نظاره

بنای ازل یاپوب بوعرشی　　روح اوستنه حسن خیمه قورمش

تخمیر ایدوب آنی دست قدرت　　ویرمش او جماله حسن صورت

لابد اکا چشم ایدر تعلق　　بی صبر و قرار ایدر تعشق

اول حسنه اوله شغفله ناظر　　سرمست اوله باخصوص عاشر

الده قالمی عنان قدرت　　تمکینی چکنمک طبیعت

کرم اولدی او شمع جوکه صحبت　　چقدی ادادن رسوم کلفت

خاکستر ایچنده نار سودا　　اولدی دل فخردن هویدا

اولدی دل فخره اول کل اندام　　مهتاب کتان صبر و آرام

اول باده عشقک اولدی زوری　　سنک سرشیشهٔ صبوری

ایتدردی او رند خوش نهاده　　کستاخلق ارتکاب باده

دزدیده نگاه ایدوب او ماهه　　ویردی صوبی کلبن نگاهه

کرد سرینه نگاه حیران　　پروانه کبی اولوردی کردان

آز قالدی که آیده او لعل آلی　　جولانکه بوسه لا ابالی

اول شاه ممالک معارف　　احوالنه فخرک اولدی واقف

شاهین دو دیده سی نهانی　　کوزلردی او صید ناتوانی

کوردیکه هوای حسن جاوید　　ایتمش دل فخری کربه بید

پروانه ایکن جمال پاره　　رحم ایتدی او زار دلفکاره

عشقه کرم ایلیوب تغلب　　عشق ایتدی مروته تغلب

جوش ایتدی عطای پادشاهی　　فخره به ایلدی او ماهی

بزم اهلی اولوب بو حاله حیران　　مجلس کبی اولدیلر پریشان

شاعر کوریجک عطای شاهی　　سوردی یره روی عذرخواهی

ظن ایتدی بو حال حیرت افزا　　شاهک غضبندن اولدی پیدا

عرض ایتدیکی ای شه یگانه　　جو قدر او نقاش بو دکانه

بن قنده بو عبد خاص قنده　　بو دولته اختصاص قنده

خدام دکل ای شه زمانه　　کیم زین اوله اول کهر بو کانه

بو خاک ذلیل و کم بهایه　　صالمق او هما سزامی سایه

کلدی شهه نقص عار رحمت　　زور رحمیته محبت

دیدی سکا آنی ایتدم احسان　　تکلیف رجوعه بو قدر امکان

انعام شهان دکل مجازی　　احسان ملوک اولورمی بازی

اماکه بو وضع سردی جاوید　　هیچ شهدن ایلمزدی امید

خوبانه دوشردی بی وفایی　　شاه ایتدی بو فعل ناسزایی

هر چین حجاب اولوب جبینی　　شاه ایتدی فدا او نازنینی

هم سرده بخار جام صهبا　　هم دلده ملال روح فرسا

نه راه روش نه پای آرام ‌ ‌ دیوانه یه دوندی اول گل اندام
خدام مقربان داور ‌ ‌ بو حالدن اولدیلر مکدر
اول نقددن اولدی بزم مفلس ‌ ‌ شمعه سو یوب دانغلدی مجلس
چون کردی بو صورته حکایه ‌ ‌ عزم ایلدی شه حرمسرایه

اما بو طرفدن اول سخن سنج ‌ ‌ دوندی بو محلده بولسه گنج
رد ایتمه‌سی صعب معنی مشکل ‌ ‌ تحصیلی حیات وصلی قاتل
ست دمی بیست وصلت ‌ ‌ حیرت زده لکله گوروندی فرقت
بیم شه ایله وصال جاوید ‌ ‌ سرمایهٔ موج و بیم امید
تدقیق خیال شاعرانه ‌ ‌ قوپادی سرور شادمانه
اصحاب سخنده در حقیقت ‌ ‌ شاعرده اولور اولور غیرت
البته ایدر خلوصین اثبات ‌ ‌ نان ونمکه ایدر مراعات
فکر ایتدیکی داور جهان دست ‌ ‌ اولدی بو کیجه تمام سرمست
ایتدی اثر نشاط باده ‌ ‌ قلبی کبی دستنی گشاده
اول نشئه ایله او مهر رخسار ‌ ‌ اولمادی گوزنده ذره مقدار
یا بک گوروب او فتنه جودن ‌ ‌ دستنی یودی اویله آب رودن
فردا اولیجق دم سحرگاه ‌ ‌ اوضاع شبانه سندن آگاه
البته اولور لب ندامت ‌ ‌ انگشت گزای صبر و طاقت
هر صبح اولور نگاهی شاهک ‌ ‌ گل چیدهٔ گلشنی او ماهک

فردا اولیجق مثال بلبل ‌ ‌ نادیده بهار حال مشکل
یا خود اوله امتحان مرادی ‌ ‌ بو وضع اوله سوء حاله بادی
یا اوملیه وصفنه شعوری ‌ ‌ غالب گله یا بلای دوری
یا او نوده ایتدیکده احسان ‌ ‌ یا خود اوله لطفنه پشیمان
دریای محبت ایلیوب جوش ‌ ‌ لطف ایتدوکن ایلیه فراموش
جائز که گیروب اراپه غیرت ‌ ‌ جنبیده اوله رگ حمیت
شاید اوله بو حاله ذاهب ‌ ‌ کیم اولدی لبالب اجانب
گوردی چون وصاله اغیار ‌ ‌ گل اولدی دریدهٔ دم خار
حلوای لب شکر نثاری ‌ ‌ اولدی مگسک دهن گذاری
آچلدی دفینهٔ مطلسم ‌ ‌ آغوش وصاله گیردی محکم
بازیکه زاغ اولدی گلزار ‌ ‌ خرمنگه بوسه اولدی خار
بادی یه طوقندی خوان فربه ‌ ‌ دندان سگ و دهان گربه
عصمت او پریدن اولدی زائل ‌ ‌ من بعد قبولی امر مشکل
رد ایله قبول ایدوب کشاکش ‌ ‌ شاهک اوله خاطری مشوش
بر همه چکه محبت یار ‌ ‌ بر همه دخی حمیت عار
آخر بو ده آتش جهان سوز ‌ ‌ اوله بو عقیده خانمان سوز
اولمزسه صباح لاابالی ‌ ‌ طبعنده ندامت احتمالی
اولمزده اولور همای دولت ‌ ‌ بی دغدغه سایه بخش وصلت
اندیشهٔ صبح ایدرده تأکید ‌ ‌ بی علت اولور وصال جاوید

اراسنی فخرک ایتدی یغما
بو وسوسه قرار فرسا
بو فکر ایله فخر عاقبت بین
بنیاد خلوصه ویردی تمکین
اول رایی که ایتمش ایدی اضمار
خدامه خواصه ایتدی اظهار
انلر چو ذاد اولوب بو جا چران
اولمشلر ایدی حزین و ترسان
تدبیرینه فخرک اولدیلر شاد
یکسر دیدیلر صد آفرین باد

تخته مکر که تخت جاهک
یعنی که سریر پادشاهک
پنهان ایدیلر عمیق سرداب
کیم اکا دکلدی وهم رهیاب
ایتدکده ملوک میل طاعت
ایدرلر ایدی گیروب عبادت
خدام خواص اولوب نگهبان
فخر ایتدی او شوخی آنده پنهان
اول زیر زمینه گردی جاوید
گویا که غروبه واردی خورشید
بسط ایتدیلر آنده جامه خوابین
بکشی اوجنه قودیلر آبین
یاقدیلر اکا سه شمع کافور
خلوتکده اولدی غرقه نور
فخر ایتدی الیله بسته بابی
سد ایلدی مدخل عتابی
گنجوره ایدوب کلیدی تسلیم
حضار شهودی ایتدی تقدیم
چون جمله امور ایتدی اکمال
مأواسنه گتدی فارغ البال

سوداگر شهر هوشیاری
بو گونه ایدر سخن گذاری
ییقندی چون اول شب مکوکب
صابون قمرله جامه شب

جعدی شب تیره جامه سندن
رخساره روزی اولدی روشن
جاروب اشعه تار بامی
هب سیلدی سپوردی گرد شامی
زرین طوپن اوردی دم اوشلم
یوز طوتدی خرابه قلعه ظلم
قصر شب اولوب بیره برابر
میدان جهان آچلدی یکسر
رفع ایلدی سجده دن سرین مور
صبح اوقودی ورد سوره نور

اول صبحگه شاه جرجان
اولدقده لحافه چاک مژکان
اطرافه صالوب سفیر انظار
ایلردی تفحص رخ یار
هر صبح اول افقک لقاسی
اولمشدی نگاهنک غداسی
گه باده لعلین ایلیوب نوش
ایلردی خمارینی فراموش
گه رویینه ایلیوب نظاره
ایلردی کلال صبحه چاره
گه آب چکوب چه ذقندن
گه سر نهان صوروب دهندن
گه اولور ایدی ترنج غبغب
بازیچه که انامل و لب
اولوردی متاع گردن دوش
گه حلقه نشین تنگ آغوش

چون اولمدی اول صباح جانکاه
اول ماه نگاهینه نشانگاه
اولدی گوزینه سرا و ایوان
مانند آسیاب گردان
صبح ایتمش ایکن جهانی روشن
نار اولدی سرا مثال گلخن
چون گوردی که یوق او مهر رخشان
اولدی گوزینه آچیدن شبستان

چون یوغیدی باش اوکنده دلدار ممنون ایدی اولمیدی بیدار
بی یوسف اولوب سرای زندان هر کیجه کورندی بیت الاحزان
چشمنده او خوشترین نشیمن تنک اولدی مثال چشم سوزن
میخانهٔ جسم اولالی معمور اولمش یوغیدی براویله مخمور
خمیازه پیاپی و مسلسل ادوار غمه چکردی جدول
هم سرده خمار جام صاغر هم دلده تلاش هجر دلبر
لب رشحه فشان زهر حرمان رخ سرکه فروش غم هجران
ابروسنی کره کرفتهٔ غم رخسار ترش جبینی درهم
پامال ملال کوه درکوه دریای کدر محیط اندوه
نه اکل و نه شرب و نه تنعم نه نطق و نه طاقت تکلم
دوشدی غم فرقته اوشاه بر محنته کیم نعوذ بالله
هجران نه غم اولدوغن محقق اربابی بیلور بیلورسه الحق
اما که نه وقار شاهی اظهاره قومزدی دود آهی
قویمزدی حمیت شهانه بلبل کبی کلکه فغانه
پر آتش ایکن مثال مجمر کتم ایتده دودن اولدی مضطر
عار ایتدی ملالت ایلمکدن اظهار ندامت ایلمکدن
ایلردی نهفته آه جانکاه غیر اولدیغین ایتمزدی آگاه
غم نایرهسی زبان اولوردی غیرت کره زبان اولوردی
نه حال ایسه ضم ایدوب اودردی کتم ایتدی لهنده آه سردی

بالای سریر عز و جاهه عزم ایتدی ولی مع الکراهه
چقدی حله صدر صفه باره ایتدی ینه مجلسه نظاره
هپ جمع مقربان حضرت ارکان مبانی سعادت
بر قاعده ینه فخر خوشکو قربنده خدیوک اوردی زانو
ارباب سخن بولوب کشایش کلدی ینه مجلسه نمایش
منوعاطاغیلوب غبار کلفت اولدی عملیجه عقد صحبت
ایکده ایکن خدیو کامل اطوار شبانه دن تغافل
کنجور کلوب حضور شاهه مفتاحی کتوردی پیشکاهه
اصلنده اولنجه شاه پرسان عرض ایتدیلر اصلین اهل حیوان
اول رایی که فخر ایتدی بنیاد هپ ایلدیلر یکان یکان یاد

بو کونه صفادن اولدی خرم اولدی یکیدن خدیو عالم
چون اولدی قضیه دن خبردار دفع اولدی دلنده که شب تار
بر کونه نشاطه اولدی مسانز ازقالدیکی روحی ایده پرواز
ایتدی اثر نوید جاوید اول صحن سرای ساحهٔ عید
باز اولدی نشاطدن دهنلر یول بولدی خنده دن شکرلر
اولدی لب غنچه خنده دن کل شکر ایتده هزبان بلبل
تحرک ادبندن اولدی سلطان دلبسته اکا هزار خندان
تحسین و پسند ایدوب بورایی یردن کوکه ایلدی دعایی

بو نسبتی ولدن ایتدی پنهان … کیم وزنی قدر زر ایده جان
امر ایتدی او قبله گاه اشهد … احضار اولنه حضوره جاوید
احضاره چون اولندی فرمان … هپ اولدی مقربان شتابان
مفتاح ایله فتح اولندی حجره باب … برکونه دخی کورندی سرداب

نقاش صور نمای قدرت … برنقش غریبه ویردی صورت
اخراجنه قصد ایدن او جهلانی … حس ایتدیلر اثر او مهدن
مانندهٔ قشر مغز نابود … اوکلدن اثر دکلدی موجود
هرچند که ایتدیلر تکاپو … اولمادی پدید او شوخ دلجو
آخر آنی بلدیلر کاو مهوش … اولمش هدف خدنک آتش
برشمعک اولوب شراری افغان … نه وار ایمش آنده سوزان
نه آب و قدح نه جام جمشید … نه بستر و بالش و نه جاوید
مجموعنی ایدوب فنایه ملحق … بر توده رماد قالمش الحق
سرمایهٔ عمردن سر معدوم … ایتمش او نهال نازی محروم
بی رحمی چرخ واژوندن … احوالنی ایلمش دکرکون
اولمش او نشیمن سیه دل … اول مهوشه آخر منازل
کتمش کلی کلستان قالمش … بلبل اوچوب آشیانی قالمش
آتشدن اولوب مذاب او بلور … افسرده یانور یرنده تنور
برباد ایدوب آتش آب و تابن … آلشدر او غنچه نک کلابن

نار ایله اولوب کداخته سیم … اتمش آنی بوته خاکه تسلیم
اول شوخ یانوب مثال عنبر … پرورده یانور درون مجمر
بو وقعه دن اولدی اول جماعت … خاکستر دود دمان حیرت
خونابهٔ اشک ایدوب شرابه … دوشدی یکیدن فغان سرایه
اطرافه ایدوب فغان سرایت … هر کوشه ده قوپدی بر قیامت
چون کوردی بو حالی فخر ناکام … محو اولدی شعوری اولدی کمرام
تدبیرین ایدوب شکسته تقدیر … دود دلی اولدی آسمان کیر
شرمنده اولوب هلاکه نزدیک … عالم نظرندن اولدی تاریک
اولدی بو جواب ایله او نالان … آتش زن سینهٔ بیابان
آرامین ایدوب بو نقش یغما … صحرالره دوشدی بی سر و پا

واقف اولیجق بو حاله خرم … خرملکی اولدی عین ماتم
تمم جامهٔ صبرین ایلدی چاک … صاغر کبی چشمی اولدی نمناک
من بعد خلل بولوب دماغی … سوندی درونینک چراغی
دولتدن ایدوب فراغ تصمیم … ملکین و کلایه ایتدی تسلیم
تلخ ایتدی دماغ عیش ایام … ترک ایلدی ملکی کام ناکام
کاه الدق ایچون شمیم یاری … ویردی اوده خلوته قراری
اول پرده که یتیش ایدی دلدار … یانوب یاقیله او عاشق زار
اول فکر ایله کیم ایدوب فراغت … خلوتنه ایلیه عبادت

مانندهٔ شمع اوله دایم / گوندوز صایم وکیجه قایم
هر شب کتوروب طعام وآبین / سد ایلیه لر کلید بابین
بو نیتی دلده ایتدی محکم / سردابه نزول قلدی خرم
بسط ایلدیلر نمازه مندیل / محرابنه آصدیلر دو قندیل
اطرافنه وضع ایدوب کتابی / بند ایلدیلر دهان بابی
شاه امریله بو وفق مأمول / اولدی وکلا اموره مشغول

هب بویله در اوشته حال عالم / اوضاع جهان بودر دمادم
هر کیمده که گوره خاطر شاد / ایلر آنی بر کدرله برباد
هر کیمده گوره جام عشرت / البته ایدر شکسته همت
هر سکری یم سرشت سمدر / هر لذتینک مآلی غمدر
بر لاله می وار که اولمیه داغ / بر باغمی وار که قونمیه زاغ
اتمز بونه آسیاب ترحم / گوسترسه ده چاک سینه گندم
بالله بو خرابهٔ مجازی / درد وغمه وکل موازی
البته سپهر کینه پرور / جام طربی ایدر مکدر
نابی بو فنادن ایله پرهیز / بر گون دیمدن زمانه برخیز
چک کندو ارادنکله دستی / دوران سکا ویرمدن شکستی

اولدقده جناب شیخ عطار / بو دقعه یه نقش بند آثار

ایتمش قلم شریفی آرام / بولمش بو حکایه بونده انجام
اما بو فقیر نابهنجار / تکمیله اولوب آنی هوسکار
گوردم قلم دقیقه دانی / اتمامه سزا بو داستانی

ناگاه آچلوب دریچهٔ غیب / گوستردی جمال آچلدی جیب
وارایدی او شهر ایچنده ناگاه / بر دزد زمین شکاف بی راه
نقب ایلدی شمال هوشکاری / خاکه دوشردی رهگذاری
عیار تکله ربای بی باک / طرار زمانه نامی چالاک
شب پیشه وشکار وشب رو / دکور برست وخصم سیرو
حلال گره گشای ابواب / حمال گرانخواه اسباب
ناخورده نوال خوان کسبی / ناخفته پاسبان جیبی
استاد صغیر دره رو شلم / همکار عناکب در وبام
نقاب اساس پشت خانه / نزدود تناور شبانه
دیوار شکاف خانه پرداز / تکلیف قیود بر طرف ساز
مهمان حریف بی تکلف / هنگام بذان بی توقف
پیغوله نورد کنج خلوت / کناس کریوه گرد فرصت
صاحب رصد گرانی خواب / مانندهٔ سک عدوی مهتاب
صندوق بدوش شلم فرصت / پرتاب نمای بام فرصت
ویران کن خانه‌دان نعمت / خالی کن خانمان دولت

دلبستهٔ خواب اهل خانه	مشتاق تغافل شبانه

بالطبع درونی شمع دشمن	ظلمتده اولوردی چشمی روشن

کورسه برابوک نار چراغی	حسرتله اریردی بغزی داغی

کوتش اولوردی خستهٔ غم	برخانه‌ده اوکسورر برآدم

سومزدی اودزدک سیه کار	کرکبتی دجی اوکورسه بیدار

اولورایدی سازوش صفایاب	کوتش ایلسه برحوزلدی خواب

امکانی اولوب اولمیدی بوزنی	دنیادن ایدردی دفع روزنی

ایلردی دم سحرله برخاش	مانندهٔ روزه دار برآتش

خفاش نهاد تیره کی جو	کوسترمزایدی شب اولسه رو

اولمشدی فلوق عدوی جانی	سومزدی عسسله پاسبانی

بربیته دخوله بولسه تدبیر	جامع کبی ایلرایدی تطهیر

چه کبی ایرزدی دود ماندن	بیل کبی چقاردی نردبانن

برخانه‌یه کیرسه قویوب مال	اصحابنی ایلرایدی ابدال

سترسه چقردی بی بهانه	تارکه ایله آسمانه

برکونه ایدی اودزد فتاک	قصد ایتسه اکر چالردی بی باک

بردست ایله حربسین سماک	هم نعلنی ثور زیرخاک

باردی سپهره طرمنردی	مهرک دیلسه باشن قاشردی

معنای چالردی حرف اچندن	اعلای قپاردی صرف اچندن

بام فلکه کمند آتردی	کوکبلری چالمدن صتردی

خوفندن انک تمامی شب	بکلردی بری بری کوکب

یاتوتنک آلور اچندن آبن	حمامک اوغرلر آب وتابن

هرکیسه کیم اودزد طالردی	هم سکه‌یی هم زری چالردی

قارزدی سطورینی کتابک	موضعی چالردی روی ایکب

اوغرلرایدی ککلک شمیمن	زهره‌نک آلوردی ابریشمین

آسوده ایکن هواده لمعی	اوغرلرایدی فتیل شمعی

استرسه سپهره راه آچاردی	تاج زحلی قپار قچاردی

جزدان عطاردک صالاردی	طنبورینی زهره‌نک چالردی

شب قمرین اچین اویاردی	پیراهن بسته‌یی صویاردی

یومرطه‌یی قرمدن اچردی	روزنلری آچمدن کیچردی

تاج فلکک قپاردی لعلین	کفش قمرک چالردی نعلین

حکمین کدیکک تمام ویرمش	خونرلغنه نظام ویرمش

الحاصل اوره شکاف بی باک	فرهاد شبانه یعنی چالاک

برنیجه زمان دوشوب اوراهه	لغم ایتمشدی سرای شاهه

هکت اوزمان اورشک خورشید	آلودهٔ خواب یعنی جاوید

ازقالمش ایدی کدوله اول آفت	خاکستر آتش مصیبت

لنکک اوجی چقدی اومکانه	دود اولدی اوفرجه‌دن روانه

چالاک نکوردی بربری رو	خلوتده یاتور فتاده پهلو

سرد ابن ایچین پراتمش آتش — اولمش تن نازکی مشوش
نار اورمش انک بساطنه — بیهوش یاتور او شوخ سرمست
حالا اکر اولمه مددکار — کنج علمه ایدردی رفتار
باقی حکمت صنع کردکاره — بر دزدک ایلیه ایدی چاره
لطف ایلدی قهر صورتنده — مرهم قودی زهر صورتنده
جاویدی مکر بیلوردی حالا — تخلیصنه همت ایتدی بی باک
اول دمده ویروب خدا بصیرت — متمنده تحمل ایتدی حکمت
دیدیکه بو تحفه دست رسدر — لطف شهه بو وسیله سدر
نفعی بشور بکا مقرر — بر فتح خزینه دن فزونتر
اولدی آلوب آنی دوشن جانه — کلدیکی یوله بینه روانه
جاوید ایسه بی شعور بی تاب — آتش زده مست و غرقه آب
حنزلکهنه کتوردی آنی — یاتوردی او شوخ دلستانی
شم ایتدی نسیم راحت اول ماه — آسوده تن اولدی تا سحرگاه

صبح اولدیغی دم شال خورشید — نرکسلرینی آچدی چونکه جاوید
کوردی نکران اولوب جهانه — کوردیکی دکل براوزکه خانه
بر شخص غریب شکل و هیئت — اولمش آکا دست بند خدمت
صوردیکه ندر بو طرفه مسکن — بن قنده یم و نه کمسه سین سن
حالا ایدوب اول بری په تعظیم — آداب رسومنی ایتدی تقدیم

دیباجهٔ رازه ایدوب دعایی — عرض ایلدی جمله ماجرایی
جاوید اولیجق خبردن آکاه — حالا کدن اولدی معذرت خواه
دیدیکه اکر خدا ویررسه — شه دامنی دسته کیررسه
چونکم سبب حیاتم اولدک — فریاد رس نجاتم اولدک
الله ایله عهدم اولسون ای یار — داماکنی ایلیم کهر بار
اماکه ردی لطف ناز — قصد ایتدیکه شاه ایلیه ناز
زیرا که ایدنجه تحفهٔ احسان — غدر ایتمش ایدی او ماه سلطان
وارایدی خدیوه انکساری — هضم ایلمش ایدی اضطراری
دزد اولدی یار زمند او شاه — تبشیر ایده ماجرایی شاهه
جاوید دیدیکه ای وفادار — اولمه بو هوسده کرم بازار
ایصال قویده ایتمه سرعت — یا قسوه آینده قونا حسرت
بولسون بکا ایدکی جفایی — کورسون اوده وضع نا سزانی
زد ایله باب مژده دق — صبر ایت کوره لم نه کوسترر حق
بوفکری ایدوب دلنده تمهید — آرامه قرار ویردی جاوید

اما بوطرفده شاه خرم — چشمانی برآب و قلبی پرنم
با سال ملال و سوکواری — احشامه دک ایتدی آه و زاری
ابرولری کلدکجه عهد یاده — محرابه اولوردی سر نهاده
نیل اولدیغی دم بدل اشاره — کیسوینی اکوب کلوردی زاره

چون گچدی بو نوع ایله بر شب   فریاد کنان آه یارب
ناگاه آنی کوردی اولدی وارد   اول خلوته بر هوای بارد
فکر ایتدی که بو نه خوش هوادر   ایا نه مهبدن اولدی صادر
سرداب عمیق باب بسته   یارب نه طرفدن اولدی جسته
امّا که ایدوب تعاقب امداد   کتدکجه تموّج ایلدی باد
قندیلی آلوب الینه آخر   اطرافی تجسّس ایتدی وافر
بر کوشه یه کلدی کوردی ناگاه   مانندهٔ چه کشاده بر راه
مانند سیاه مار پیچان   اولمشدی زمین ایچنده پنهان
بو فرجه دن اول نسیم خوشبو   ایرشمشدی خلوته تکاپو
شه کوردیکی دم اوره گذاری   قلبنه تحیّر اولدی طاری
حیرتله نگاه ایدوب او راهه   دوشدی نیجه کونه اشتباهه
کیم بونده نهدر بو راه پنهان   کیم اوله برادجی زیر ایوان
ایا نه یه دوشر گذاری   یا قنده ایدر عجب قراری
ایا که نهدر یا خود بو   کیمدر عجبا بو راهه ره رو
اولمسیدی قدیم اولوردی آگاه   البته مقرّبان درگاه
خدّام سرای پادشاهی   ممکنمی که بلمیه بو راهی
عورینه آنک وصولیچون شه   صد فکر ایله اولدی سالک ره
قندیلک آلوب برینی چنکه   عزم ایتدی او راه تار و تنکه
طی ایلیه رک نسیم وادی   بر خانه یه چقدی ره گذاری

کوردیکه بر اوزگه طرفه منزل   مانندهٔ خرابه خانهٔ دل
هر جانبه بر جداری ریزان   ویرانه لکا کهنه عنوان
مانندهٔ دست مفلس تنک   ایتمش یره طوغری سقفی آهنک
تاوان سیاهی آهنین ساج   هر بر دیره کی کمان حلاج
جنی کوزی کبی روزنی چاک   زندان ایچی کبی ساحه سی خاک
بالای فنر مثالی سوراخ   اندوده سی چارسوی اوساخ
سقفندن اولور عیان کواکب   سد ایتمه پردهٔ عناکب
ریزشگه خاک سقف بامی   آیینهٔ مار و مور جامی
یوق تخته سی بابی پاره پاره   مانند دریچهٔ مغاره
مانند مزار تنک و تیره   حسرت زده ساحه سی حصیره
بر کهنه کلیم جملهٔ مال   صد پاره دکل مثال غربال
بر بالشی وار کهنه مملو   بر بردغی وار که طوته نه صو
آمدشد ایده ایده خرابی   نه حولیسی وار نه بسته بابی
صحنده یاتور مثال خورشید   کلغنچهٔ ناز یعنی جاوید
کوردکده بو حالی شاه جرجان   مانندهٔ صورت اولدی حیران
فکر ایتدی عجب ندر بو حالات   رؤیامی عجب یا خود خیالات
جاویدده کور تخت شاهی   دریای تکاشه اولدی ماهی
هم شرمده دوشوب هم ایتدی خشیت   ناز اولدی علاوهٔ دو حالت
شهدن اوپری اولوب گریزان   شاه آردینه دوشدی اشک ریزان

چالاک دخی کوروب او حالی / اولدی غمیله درونی خالی
فکر ایدی بونی که شاه خرم / کوردیکی دکل بوکونه عالم
سودای نکار ایله نکارین / عشق آلدی زمام اختیارین
نه راه بیلور نه کوی بازار / نه ایتدوکی وار بوکونه بر کار
شب تیره و تار کوچه بسیار / هر کوشه‌ده صد هزار عیار
جاوید اسیر بیم و خجلت / شاه ایسه حریص ذوق وصلت
دنباله‌لری قالورسه خالی / وار صکره ندامت احتمالی
بو فکر ایله اول رئیس زندان / شاهک عقبندن اولدی پران
بو شکل ایله اوچ نفر یکانه / بر جانبه اولدیلر روانه
اماکه شه اولدی خبردار / دزد اولدی دخی اکا قفادار

انده وار ایدی نیچه عسسلر / داروغهٔ شهر دادرسلر
خدمتلر ایدی پاسبانلق / ایلرلر ایدی نکاهبانلق
تا صبحه چقنجه شام دیجور / اولمشلر ایدی او کاره مأمور
دزدک سخن کوروب نهانی / قویمک هیچ بصدیلر فغانی
بو حالی کوربجه دزد چالاک / اولدی دلی چاک چشمی نمناک
پیشنده خدیوک امر مشکل / آردنجه نیچه غریم قاتل
اولدی پس و پیشی دام حیرت / صقدی آنی نیچه ندامت
مقدورینی صرف ایدوب شتابه / دوشدی ره بیم و اضطرابه

شاهک دخی قرارین ایتدی برباد / اردنجه ظهور ایدن بو فریاد
بلمزدی قفاده دزد شومی / کندویه صانوردی اول هجومی
آسوده قیلتین صدر او رنک / بو نقش عجیبدن اولدی دل تنک
ناکاه رضا ویروب قضایه / تکلیف شتاب قلدی پایه
بولدی کیده‌رکسه مرد راهی / برکوچه‌ده بولدی تناهی
ایتدی قضا او راهی تسدید / مانند دهان تنک جاوید
چقمز صوقاق ایدی اول ره تنک / ماننده دم اهل آهنک
بو حالتی چونکه کوردی جاوید / اول راهه کیدردن اولدی نومید
پایانی اولدی پای رفتار / دوندی یوریدی شاه ایکی کار

اولدی کوزینه اوده نمایان / برمسجد کهنه طاق ویران
بام و دری یوق مناره کهنه / ایوانی حصیردن برهنه
ماننده دیدهٔ دل آکاه / پیدا ایدی ساحه‌سنده بر چاه
برکهنه درخت خشک و بی بر / اولمش سرچاهه سایه کستر

برکونه عمیق ایدی چه ژرف / کیم عمقیله نارسا ایدی طرف
عمقنده زبون اولوردی اوهام / پایانه ایرمز ایدی ارقام
اول رتبه‌یه اولمامقله نایل / کوز نیکسه دوکردی چاهه بابل
پایانه حبس فکر کوتاه / عمقینه کوره عدم چقر راه

سوراخ دردن سنک خاره
طوپ قالبی اولمش ایدی کویا
اولدیغی زمان زمینه واردن
طاقتش قولنه برای زینت
آمد شد ریسمان دهانه
اول سکدم رخنه‌لر نمایان
اولمشدی مثال موم هر سو
انکچون اولوب اثر نمایان
اول چاه سیاه اچنده اولتر
یا حده دن ایدروب کذاری
حیرتله او مهوش کل اندام
قصد ایدیجک اولا او میوه جان
اول دمده ایرشدی شاه خرم
مانند کبوتر حب انداز
هر چند که اول شه یکانه
اول شوخ ایدوب اوج تاره پرواز

کیجش بره سرنکون مناره
ایپ میل وش اوزرده هویدا
اول چهدن انجردی آبی قارون
طاشدن بله زرک عروس ظلمت
چاک ایتمشدی مثال شانه
اولمشدی دهان چاه دندان
دندان ایله کناری حملو
جوش ایلدی اول شب اندره مهمان
شا قول رصد شناس ادوار
زرکش صار ایدی چرخه تاری
صار مشدی درخته کام ناکام
اوراق غصوندن اچنده پنهان
کوریکه او ماه مهر توام
بالای درخته ایدی پرواز
کل این چیو دوکدی دام ددانه
هیچ کیرمدی کوشنه او آواز

کور حکم قضای کردکاری
ناکاه غصون اولوب شکسته

نه شکله قودی او عشوه کاری
اول شوخ زمینه اولدی خسته

مانند کبوتر حجازی
دولاب مثال اوروب معلق
بندی اویکه او طفل نوزاد
مهمل اولیجق رسنده کی تاب
طولابه جنبش ایتدی کردان
اولدی او نهال ماه سیما
کندی دینه او تیر چاهک
بو کردشه چشمی اولدی حیران
سیر ایلیه سپهر بی قراری
احوالی مدام ایدر دیکر کون
ایمکده بو کنبد مطلسم
وزدی چقور سرای شاهه
اولدی بو خدیو ناز پرورد
پیشنده بو کونه راه نارفت
ممکن که صالوب سفیر آواز
اثناکه کوزی اوکنده اول شب
قالدی کوزی تا دبنده چاهک
من بعد اونودوب جهان و جانی
جانانه ایدوب فدا حیاتین

ایندی یره طوغری تقله یاری
طولابه چاهک اولدی ملحق
طولابه مثال روز ایجاد
اول شوخه صالنجق اولدی طولاب
جاوید صارلدی تاره پیچان
افتاده چاه یوسف آسا
چه کبی آچلدی اغزی شاهک
غم نقد شعورین ایتدی تالان
اوشنه بور کشده در مدارای
طولاب تقلبات کردون
تبدیل لباس نقش عالم
شاهی کتورر دهان چاهه
صد کونه سپهر محنت و درد
آردنجه شماتتی کجارفت
ایتمک عیسانی محرم راز
اولدی مهی ماه چاه نخشب
دوشدی عسکری صوبه اوشاهک
ترک ایتدی حکومت جهانی
آتدی صوبه سلطنت براتین

اول شو قیله کیم دبنده چاهک | بوس ایلیه کردنن او ماهک
کرزنده بولنورسه ایده تنبیه | چقماغه او جهدن ایده تدبیر
اولمش بولنورسه غرقهٔ آب | غمزده اوله او داخی سیراب
وصلندن او تحلک ایده جدم | محنتده فنوا که رسیدم
آخر بو بوله ویروب قراری | قویدی بو مداره کار و باری
دست اوردی او داخی ریسمانه | ایندی بن چاه شب امانه
هک چهک آب خوشکواری | جهدن چهه اولور ایدی جاری
برنجه محلّه‌یه کچردی | بیک خانه بر آبدن اچردی
اول شوخ اوبیجق فتاده اول | کوردیکی آقشان جدول
همراه اولوب آبه اول کل تر | عزم ایلدی تا به چاه دیگر
خرم دخی ایندی قعر چاهه | صو ویردی نگار نگاهه
کوردیکی بور صو ایچره چاه پدید | دوشمش صویه صانکه عکس خورشید
شه دخی اولوب او راهه سالک | کویا بو دیدی کرده مالک
باری او قدر شهن جفاتاب | دلدار ایله ایدی عالم آب

چالاک دخی کوروب بو حالی | غرق آبهٔ غیرت اولدی بالی
بویله ایش اگنک خود اسکی کاری | او چاهه سوزلدی چاروناری
اولدی اوده آنده تفار و | قویدی چه ایچنه بر رواردو
آخر کیرودن ایروب عسسلر | بر ایتدی سماخ چاهی مسلر

کیردیلر او مسجد خرابه | وقف اولدیلر انده اضطرابه
صف بغلیوب آنده اول جماعت | دیدیلر اولدی فوت فرصت
دردا ایردیکی بو محلّه معلوم | اولمش اثری ولیک معدوم
مرغ اولدیغی یوق چیقه هوایه | صو اولدیغی یوق اینه ثرایه
بی‌شبهه او شبرو فراری | ایندی بن چهده قراری
آوازه صالوب مثابه‌سنه | اوتدردیلر او چهی بیابه
مأیوس اولوب انلرده آخر کار | سنک آتدیلر اکا نیچه خروار

اما بو طرفدن اول جکرسوز | جاوید چکمش غم اندوز
بر چاهه ایرشدی ناگهانی | او نجه ایدی ریسمانی
اولدقده او ریسمان هویدا | سررشتهٔ غمه ایردی کویا
جان هولی ایله اوروب اکه چنک | بالاسنه چاهک ایتدی آهنک
خرمده ایدوب صعوده آغاز | سلطان ایکن اولدی ریسمان باز
اولدی نیجه محنتله اول شاه | وارستهٔ جیفهٔ نه چاه
چقدی عقبنجه دزد چالاک | مانندهٔ عنکبوت بی باک
اما ایدوب احتیاط او فتان | یردن یره اولدی نمایان
چوق کورمکله بو کونه کاری | اکلردی مزاج روزکاری
آخر بقالوم نولور بو کار | اولدی لب چاهده رصددار
باشن چقاروب کنار چاهه | اولدی نکران قفای شاهه

شه کوردیکی بر لطیف کلشن
همرنک بهشت برین

بر باغچهٔ غریب و دلکش
کیم کورسه بهشت اولوردی آتش

بر شاخی عصای کف ماوی
هر برکی کمین دست طوبی

هر سروی خلال فم رضوان
هر نخلی بلای قد غلمان

هر علوی رایت لطافت
کلبنلری خیمه زار نزهت

فرزند زلال جویباری
بابای بهشتیان چناری

دل تشنهٔ آب جوی جنت
محبوبی کلاب بوی جنت

مرغان جنانه میوه‌سی قوت
رمانی تشنهٔ آب یاقوت

داغ دل عدن لاله زاری
حسرتکهٔ خلد نوبهاری

هم بستر خاکی نافهٔ چین
همرنک شمیمی بوی مشکین

نرکسلری رشک چشم خوبان
سنبللری بخت زلف حوران

هر بر کلی جام راح معراج
هر لاله‌سی بر سراج وهاج

شفقاسی لعل ماه رویان
آلملری غبغب نکویان

اولمشدی او باغ صحن بازار
امرود ایدی اکه طوب قنطار

آلولری شیشهٔ می آل
اولوردی طوطاق قوتنه سنبال

بیمونله به دو عاشق زار
بربرینی عد ایدردی اغیار

هر سو جریانده جدول آب
سجاده ده صانکه نقش محراب

فواره ایدوب هواده بازی
اتمکده ایدی زبان درازی

کورمک دیله‌ین نظیرین الحق
حوض ایچره کوروردی نقشین الحق

اولمشدی میان صحن کلشن
بر قصر لطیف ایله مزین

اندوده‌سی سیم و سقفی زرین
طاوس کبی جناحی رنکین

اولمشدی ستونلری مزوق
سماقی و سرخ و سبز و ازرق

فرشنده اولان بساط زردوز
ایدردی نکاهی شعله اندوز

صدرنده مثال ماه انور
ایتمشدی قرار بر سمنبر

بر دختر شوخ حور طینت
مستورهٔ خاندان عصمت

لب نقطهٔ مرغ نسخهٔ جان
تسبیح لآل سلک دندان

چشمانی دو شهریار خودبین
ابرولری سایه‌بان مشکین

سرتابقدم بدن کل آکین
آغشتهٔ یاسمین و نسرین

سجاده که دو چشم عبهر
محراب دو ابروی معنبر

دو ابروی عنبرین رواقی
میخانهٔ عشرتک دو طاقی

هر ناخنی بدر ماه نورا
آیینهٔ صورت زلیخا

بالاسنه بسته سرو آزاد
هر سایه‌سی بر نهال شمشاد

هر کوشه‌ده کوشوار زرین
رخشنده مثال عقد پروین

قصرنده یانوب دو شمع کافور
اطرافنی ایلمشدی پر نور

اثناکه یانده بر بد اختر
عفریت قیافه خوک منظر

بدچهره و بدسرشت و بدخو — مانند کراز مرده بدبو
سفاک و لوند دزد مردار — قتال و امان نه دان خونخوار
فتاک و خبیث و شوم بی باک — سلخانه سکی مثال ناپاک
خونی و جری سفیه خودکام — بی رحم و مروت آدی طمطام
دوشنده پلاس ظلم مطلق — بوینده هزار خون ناحق
سیماسی زبانی مضخم — آغزی چه مظلم جهنم
کرداب یم فساد ایکی کوش — دیواره آصلمش ایکی پاپوش
خون ایله پر ایدی ایکی دیده — مانند سفال ناکشیده
پر زخم ایدی جثه سی سراپا — اولمشدی چاپوق جریده کویا
بر فلکه بشنده قره شالی — بردیمی قزل قرن مثالی
هر برسنی چوبه جکر در — بازولری خود ستون مرمر
زهر ایله خون حلق قوتی — ایکی دم سک ایکی بروتی
اولمشدی اول ایکی مار پیچان — بوینده مثال طوق شیطان
فسق ایله فجوری کاروباری — قتل ایلمک ایسه افتخاری
برشب بوغمدیغی انمیه قان — عاجزدی الندن اهل جهان
خیلی دم ایدی کیچوب حدودی — اول شهره بلا ایدی وجودی
ابواب قروب دکردی قاپولر — آندن نجر ایدی پاسبانلر
کیم اکا که رات کلنه کاه — مخفی دیر ایدی نعوذ بالله
داروغه شهر ایدو مدارا — اطرافنه اوغرازدی اصلا

حکام بلاد آنی آرردی — صید ایمکه داملر قورردی
اما اله کیرمسیدی مشکل — کندو ایدی قهرمان قاتل
معلوم دکلدی جای قطعا — که مخفی اولوردی کاه پیدا
هرقنده که کوش ایدیدی دختر — نور ایله اولوردی اکا همسر
بی باک هجوم ایدوب وصاله — ایلردی بکارتین ازاله
چوق خانه لری قوتشدی خالی — خلقین قوروب آلوردی مالی
اما که او شمع خانواده — بر دختر ایدی کبار زاده
اولمش پدری مقیم عقبا — قرقالمش ایدی اونده تنها
اولمشدی او دختره یار — برهادر ایله بش اون پرستار
طوییش بکر اول غریم بدخو — صید ایمکه ایلمش تکابو
فرصت دوشوروب اوش اوملعون — کردی او ایونه مثال طاعون
آسوده نشین ایکن او دختر — باصمش آنی اول کریه منظر
اولمش کوریجک او دلبری لرزان — مادرله کنیزکان پریشان
اولمش او کل ندیده آزار — چنکالنه اول سکک کرفتار
نه همدمی وار نه برمدد رس — کرداب بلاده قالدی بی کس
قرواقعه سنده کورسه آنی — راه عدمه کیدردی جانی
کوش ایت مکارده آدین — اویقوسنک آلمزدی دادین
لرزان ایدی ارحکایه سندن — ترسان ایدی کندو سایه سندن
کوروش بوزینی جهانده ناپاک — یامهر اوله یامه جهان تاب

یوق کوردیکی یوزی او ماه رخسار
یا مادر اوله یا خود پرستار

کوشنه طوقنمشدی آواز
یا بلبل اوله یا خود مکرساز

چون اولدی اسیر او بد فغاله
نطق اولدی کرفته دوندی لاله

عقل اولدی مثال مرغ پران
چشم اولدی مثال ابر کریان

سرکشته اولوب مثال کرداب
اولدی بدنی سبوی سیماب

اعضاسی فسرده قلبی ترسان
مانندهٔ برگ بید لرزان

یوغیدی کریزه بر کریوه
اولدی او پری اسیر او دیوه

اول کافر ایدوب هجوم بی باک
اسنردیکی پرده سنی ایدر چاک

شهوت غلیان ایدوب او عفریت
اولمشدی بعینه قود زایت

اول کبک قفس نشین عصمت
بلشمدن آشوب محیط محنت

ناچار سورودیره رخ زرد
یلواردی اکا که ای جوانمرد

کل ایتمه درازش بکا دست
ایتمه ایلیکنم عرضمی پست

بو قوله شاهد اولسون الله
کیم باز اولیجق درسی کاه

شرع اولوب سنکله همسر
باشک ایم کوکه برابر

هر نه وار ایسه نقود اموال
بر بر ایدیم بو کیدم پامال

صبح اوشته یقیندر ایت مروت
صبر ایله نه وار بر ایکی ساعت

اما که او دیو اهرمن زاد
هیچ کوشنه کیرمدی بو فریاد

دختر نقدر که ایدی تدبیر
دکلمدی مکر او کنده خنزیر

هر کاه ایدوب او سسته هجومی
تسکینه چالشدی نفس شومی

اما نقدر که ایتدی اقدام
آهو کبی اولمادی اکا رام

اول طوتمغه سعی ایدوب بلندن
قرصجار ایدی انک الندن

شاه اولدی دوچار چنین بو کاره
اولدی جکری هزار پاره

جاویدی اونتدی اولدی درهم
اولدی کوزینه سیاه عالم

غمدن دلینی مثال شانه
چاک ایتدی حمیت شهانه

یوق قدرتی نسنه سوز نه قلسون
بو وقعه ظهورینی نه بیلسون

کندو کلمز اکا برابر
امر ایتمکه یوق یانینه عسکر

بر دفعه نکاه ایدردی پاره
بر دفعه او نازنین نکاره

اظهار عسیر بعضی مشکل
ممکن دکل اولماغه مقابل

جاویدچه اکا اولوب دو گوش
کندو غمین ایلدی فراموش

اشجار ارسندن اول دلارا
ایلردی بو حالتی تماشا

قورقدیکه شاه ایده هجومی
ضبط ایتمیه اول پلید شومی

تیغ ستمه اوله نشانه
هم کندی هم اول ستمه یکانه

فکر ایلیه دکل او درده چاره
ایلردی جوانبه نظاره

اولمشدی مکر اکا قضا دار
بش کندو کبی عزیم خونخوار

هر جانبه دور ایدوب اوباغی
طوتمشلر ایدی اکا قولاغی

اولدقجه میانه ده هویدا
جاوید ایله شاه عالم آرا

کوردیلر اوچ خوک بدکار — اولدیلر آنی شکاره درکار
ارندن ایروب شهک نهانی — طوتدیلر او شاه کامرانی
جاوید ایدی خدیوه پیوند — کلدی بسته مثال اوردیلر بند
قصد ایچه او اژدر ستمکار — اول غلغله‌دن اولوب خبردار
اول حشمتین اصلین ایتدی تفتیش — بلدردیلر اکا بی کم و بیش
کیدر دیو اول ایکی جگردار — نزدیک چراغه ایتدی احضار

نه کوردی خدیو تخت عالم — سلطان یگانه شاه خرم
اول لوکه ملوک اولان دست — اولمش گره کمنده بسته
جاوید نحف بانه بسته — حیران و زبون و دلشکسته
ایتدی شهی کوردی بسته بازو — برقهقههٔ غرور او بدخو
بلمز آنی کا اولدی رهبر و چه — ظن ایتدی که کلدی قصد ایله
دیدی بدر ای شه زمانه — بو جنس لاابالیانه
اژدرلری صیده ایدن اقدم — یا جمله کرک بی ستم و سلم
عفریت ایله اولمغه مقابل — لازم کا اوله قهرمان قاتل
شیر و کلک ایچون مثابه ما — کرچه هوس ایلمشسن ای شاه
اما که طریقی بو دکلدر — بو شیوه جست و جو دکلدر
سلطان کرک نیچه قفادار — هنکامی دوشرسه ایده پیکار
بو خسته بی سپاه و عسکر — بر دزد ایله اوله مز برابر

چونکیم بنی صیده ایلدک عزم — بو امرده نیچون ایتمدک جزم
چون بنده‌ده شکوک ای ملکزاد — کورکیم نیجه اولور جهانه بیداد
بدکولک ایدی و او شاه عصره — ایتدی آنی بسته بابی قصه
اتباعی نه طاغلدی سوییه — پیرامن باغی جست و جوییه

دختر ده بلنجه شهریاری — جوش ایتدی سرشک شرمساری
افلاکه ستوردی آه سردین — شاه ایچون اوستدی کنبدی دردین
بر جانبی خاکساری شاه — بر جانبی اول لعین گمراه
قت قت دوشوب ایدرلری حجابه — غرق اولدی کلاب اضطرابه
اول کافر زشت خوی بی دین — سلطانی آچوب زبان نفرین
بی خشیت و بیم او خوک کنده — می زهر لنوب ایدردی خنده
هر کلمه کیم زهر مار ایچردی — دزدین شرینه شهک صاحبدری
دیر ایدی او کلامه بی توقف — بو دختری ایلیم تصرف
اندن سنی دلبر کله بی باک — شمشیر ستمله ایلیم چاک
بیچاره شه حریر اعزاز — پرورده نخت عزت و ناز
ادباره دوشوب نجوم بختی — ذله بدل اولدی صدر تختی
امیدی کسسته قلبی محزون — سیلابه چشمی ارغوان کون
نه یار و رفیق وار نه غمخوار — نه عسکری حالدن خبردار
سر جمله مدبران دولت — آسوده نشسته در فراغت

اتباعی صانورسنه ملکک خو * اتمکده عبادته تکاپو
هپ جمله صانور مقیم سرداب * اولمقده فروغ چشم محراب
بلمزلر آنی که شاه عادل * بر دامه کرفته اولدی غافل
شه بند کمند خصم خونریز * اولمقده سرشنه قدح ریز
بو حال ایله اول خدیو شهزاد * اولمقده اسیر دست جلاد
امکان ره خلاص نابود * امید در نجات مسدود
بی لشکر و بی معین و بی کس * اللهدن اوزکه یوق مددرس
خواهندهٔ لطف اولوب خدادن * امیدینی کسدی ماسوادن
بسته النی دوتوب سمایه * بند ایلدی دامن دعایه
دل خانه سنه ویروب کشایش * درکاه خدایه ایتدی نالش
خاک اوزره سوروب رخ نیازی * عرض ایلدی حقه کزلو رازی

ای شکوه طراز جور کردون * اوضاع زمانه دن جکر خون
دولاب فلک که کردش ایلر * هر دورده بر نمایش ایلر
ایتدی حکیم و علیم و فعال * ادبار نشانهٔ عز و اقبال
قهرنده هزار لطف مضمر * زهرنده خفی هزار شکر
بلبل اولمیجق نهاره کلمز * دی اولمسه نوبهار کلمز
زر چکمیجک عذاب و ناری * نقص اولمنه قالور کیدر عیاری
اولمزسه اکر چه کنج زر * هیچ سکهٔ پادشاهه مظهر

غمکینلکک آخری مسرت * ویرانه لکک صوکی عمارت
محنتله کیم اولور ایسه ممتاز * دولتده اول اولور سرافراز
هیچ یوسف اولورمی مصره سلطان * تا اولمیجق اسیر زندان
البته جکر رجال دولت * اندازهٔ قدری دکلو محنت
عالم طولو دردرخت پرزاد * الجق بودار ایکینی استاد
بری توت انک یتیشی تاک * اغصانی اولور ایکینینک حالی
اما اولور ایکیسی ده مسرور * محصولی اولور حریر و انکور
معروفدر انلرک کمالی * عزتده قرار ایدر مآلی
اولور بو خدیوه ده بو اندوه * مستلزم شوق و ذوق و انبوه

ناکاه ایریشوب نسیم نصرت * جوش ایلدی لجهٔ عنایت
فتح ایلدی بر نهفته راهی * الطاف خفیهٔ الهی
حالا کاه اولوب چه الجه پنهان * ایلردی بو حادثاتی آسان
کوردیکی مخالف اولدی احوال * شاه اولدی اوبی امانه پامال
ططامی بلوردی چوق زمان * دایم حذر لعنه ایدی آندن
فکر ایتدی عجب نه راهه کیتسم * تخلیصه شهی نه چاره اتسم
اولورسم اکر معین اولوب حق * تخلیصنه خرمک موفق
هم فقر بولور غناده انجام * هم بنده قورم جهانده بر نام
هم شاهین ایدوب حیاتین ابقا * ایتمش اولورم وجودین احیا

آخر صغنوب خدایه چالاك | چهدن چمنه آتلدی بر باك

کوردیکی او بش نفر بد اندام | برکوشه ده ایشلر آرام
نوش ایلردی اوج طرلق | صهبای مثال خمر ناحق
فتنده یگانه ایدی چالاك | ایتدی نزار پرده لر چاك
یاندن آیروایدی هر شب | عیارلق آیینه مرتب
مانند سوسمار او عیار | اشجارار اسنده رفتار ایتدی
مانند نسیم نرم و باریك | اولدقلری جایه کلدی نزدیك
برقرصه غباری ایتدی پرتاب | کیم بونی آلان اولوردی بی تاب
غفلتله چون آلدیلر او بوی | قطع ایتدیلر آنله گفت و گوی
اولدی یکایك نگونسار | برآن شال کاو عصار
بو فرصتی بوقه ایتدی ادراك | کردی قلیج اوینه چالاك
آیردی تنی سرلرندن | قوپاردی جهانی شرلرندن
چون انلری ایتدی کارین اتمام | شه بستنه اوردی خفیه کام
شاه ایلر ایکن نگاه جابجا | برشخص ظهوره کلدی ناگاه
صانکه بنه اوبد گهردن | برسیمی کیچ اوره کذردن
اول شخصی کورنجه اولدی لرزان | بیم ایله امید ایچنده حیران
اما ان کوردی اول سبکبار | قصر اوستنه طوغری ایتدی رفتار

اول دم ملع یعنی طمطام | اینکه ایدی اوشوخ ارام
چکلدکجه قچاردی فرکناره | رام اولمزایدی او هر زه کاره
شهر ایله اوایلدکجه اقدام | آتنده قرالمزدی آرام
القصه او هم طبیعت غول | اولمشکن او دختر ایله مشغول
وحشت دوشوب شور بشبه شبیر | ایتدی سرینه حواله شمشیر
قطع ایتدی سرکد خونین | فواره مثال آقدی خونین
سیران ایدیجک قزاول خروشی | غارتزده اولدی عقل و هوشی
برجانبه اولدی فرقتاده | برجانبه اول کوامزاده
کلدی سیلا خون مردار | سیلی نه کاوه دوندی اول دار
اما کوریجک بوحالی خرم | اولدی یکیدن خدیو عالم
اتابنه نکوه دوندی بالی | کیم اوله بوشخص لاابالی
یارب بوخضر مدر به زهن | ایاکه بودوستمی یادشمن
افعالی شیر دوستکامی | معلوم دکل ولیک کامی
ناگاه کلوب ایرشدی چالاك | ایتدی لب مهر صفحه خاك
اوایله کلدی پیش شاهه | سوردی رخ عذری خاك راهه
تیغ ایله کسوب شهک کیندین | عنتله الدن آلدی بندین
جاوید صحوریوب رهایی | بازایتدی زبان آشنایی
شه دیدیکه ای بریدامید | امداد ایلدن عمرجاوید
سن حضر مسین که بوحلاوه | کیردابی پنجه اجلدن

ایتدک ایریشوب بو گونه امداد ... قلدک بنی خصم الندن آزاد
بن ایلیه‌یم بوکا مکافات ... الله ایده لطف ایله مجازات
کیمسین کرم ایله سویله آدک ... بو واقعه‌دن نه‌در مرادک
درز ایتدیکی ای شه دلاور ... اول صدرنشین قصر دختر
فلکه کره اضطراب گتسون ... بندن دخی بو جواب گتسون
هم دفترک اکله ماجراسین ... هم اول سک لاشه‌نک دعاسین
بو بنده‌یه گلدیکنده نوبت ... عرض ایلیه‌لیم اولورسه رخصت

چون قصه‌ء غربت ایتدی داور ... اول حرمده شعوره گلدی دختر
سوردی یره روی شرمساری ... بوس ایلدی پای شهریاری
بو وقعه‌دن اولدیلر خبردار ... مادرله نهان اولان پرستار
رومالیه کلوب قدوم شاهی ... روز ایتدیلر اول شب سیاهی
جاویده دست آچوب دعایه ... سوردیلر رخ شرمی خاکپایه
سلطان آنی ایتدی تفکر ... حالا که نیجه ایده تشکر
برچیده اولوب بساط خونین ... بسط ایلدیلر فراش زرین
دامنله یاقوب بخور و عودی ... تا مجمره‌ء چقدی دودی
بیچاره او مادر ستمکش ... اولمشدی دلی تنور آتش
دفتر خود اولوب کباب محنت ... اولمشدی فتاده‌ء مصیبت
امداده ایرشدی عون وهاب ... بو ورطه‌دن اولدیلر رهایاب

اولدی متقاطر ابر رحمت ... باصلدی غبار درد و زحمت
چشم اولمش ایکن قرابه‌ء خون ... اولدی قدح شراب گلگون
دم بسته‌ء دور ایکن دو لبلر ... باز ایلدی خنده‌ء طربلر
سلطان جهان اولوب خصوصا ... مسکنلرینه اوشب قدمسا
ایلرلر ایدی اولیدی امکان ... بیک جانلرینه اولورلر قربان
برکرد ملال ایکن او خانه ... شوق ایتدی بهشتدن نشانه
سکان اولوب بلادن آزاد ... اولدی در و بامی جنت آباد
القصه گیدوب غبار وحشت ... گرمیت بوزطوتجه صحبت
حالا که خطاب قلدی داور ... کای مرد گزیده‌ء دلاور
سن قنده ایرشدک ایتدک امداد ... ایتدک بنی بند غمدن آزاد
سن کیشی سن ندر نه نامک ... قنده کلیشک ندر مرامک
کیمدر کرم ایله ایله تقریر ... قتل ایلدیکک بو کنده خنزیر
درز ایتدی زمینه جبهه‌سایی ... عرض ایلدی جمله ماجرایی
واقف اولیجق حکایه‌یه شاه ... چشمن اولوب ابتدی همراه
ای نام ور ستوده گوهر ... اولدک بکا بعد از این برادر
گنج و زر و گوهرم سنکدر ... بنم نیمه‌ء کشورم سنکدر
اوج یرده بکا سن ایتدک امداد ... ایتدک بنی رسته خاطرم شاد
بر یوسی بوکیم او نخل امید ... سرلشکر حسن یعنی جاوید
دق ایتمش ایکن در فنایه ... آچدک اکا فرجه‌ء رهایه

بر ایسی دخی اوشبو نهالی / ایتدک کرودن نگاهبانی
تا اول یره دک که تنک اولوب راه / اولدک برده پیرو بن چاه
نالش بولوند مردم اشلم / ایتمشکن اسیر حلقهٔ دام
بوی المشکن نکل فادن / آلدک بنی چنک اژدهادن
مدد اولمغه رشتهٔ حیاتم / اولدک سبب نجات ذاتم

بو کفت و شنید اچنده اما / جاوید ایله دختر دلارا
بری برینه ایدوب نظاره / صاچدی علونکه شراره
بری برینه باقوب دمادم / پیوند تعلق اولدی محکم
اول ایکی نهال ماه رخسار / اولدی بری برینه کرفتار
بر برینه دل ویردی ایکی ذات / یرلشدی شبابهٔ دو مرآت
ایکیسنه اولوب جهانی / ایلرلر ایدی نظر نهانی
اما که بو سردن اولدی اکاه / هم دزد دقیقه دان و هم شاه
انجامنه بولدی چونکه صحبت / هنکام قیامه کلدی نوبت
غمدن دلینه ویروب تجلی / شه ماه درین ایلدی تسلی
دیدیکه چون اولدی بویله الفت / کیدی اراده حقوق صحبت
هیچ چکمه جهانده غصه و غم / من بعد درونک ایله خرم
پیدا ایدی چون سپیدهٔ صبح / نزدیک ایدی فتحه دیدهٔ صبح
چالاک ایله یارینی آلوب شاه / اودن چیقوب اولدی رودی بر راه

فانوس باقوب اوکنجه چالاک / رقصان سبکدل و طربناک
دیجور شب اولمشدی زائل / چالاککه اوینه اولدی واصل

اندن ایلرو دخول او راهه / موقوف ایدی چونکه اذن شاهه
چالاک اوبه ایدوب رعایت / سلطان ایله ایتدی رفاقت
ایتدی یوز اوروب رهٔ نیازه / قالماغه اوندن استجازه
شاید اوله یو بعضی معذور / شه صبحه دک اکه ویردی دستور
اولمغه کروشه جهان تاب / جاوید ایله ایتدی عزم سرداب
اما که قضای کرد کاری / کورنتدی شه وفاکذاری

سیاح صحاری صحایف / بو نوعه دوکر در لطایف
اولمشدی مکر که شاه کرمان / خونله قدیمی دشمن جان
بری برینه اولوب بداندیش / دوشمشدی دو ملکه خلقی تشویش
مستحکم اولوب ستیز و اصرار / کیچمشدی اراده نیجه بیکار
اولدقجه محاربات ممتد / اولمشدی مخاصمات مشتد
هر برسغنده شاه کرمان / اولوردی نصیبه کیر حرمان
اندیشه دکلو جمع لشکر / اولوردی شکسته لک مقرر
عاجز قالوب آیندن آخر کار / اولمشدی کریوه کیر ادبار
چون بولمیوب انتقامه فرصت / یاقمشدی دیلن نهیب غیرت

آخر دوشوب هزار حیله	کین الغه بولشدی وسیله
کرمانده وار ایدی بر فدایی	کیم خیر اینه باصمز ایدی پایی
عیار و لوند و فتنه انکیز	طرار و شکار کیر و خونریز
چنکال زن و کمند انداز	مردم کش جان شکار و بهرباز
جلاد جکر شکاف و خونخوار	خونی سیه درون و غدار
مانندهٔ چرخ بی مروت	مانند اجل اسیر فرصت
مریخ بدل زحل شمائل	مانندهٔ مار زهر قاتل
سد ایته میانی قیغی کاره	البته بولوردی اکه چاره
بو کونه غریم ایدی او فتاك	شاکرد اوله مزدی اکه چالاك
چالاك کلدی بویله قتال	بو آفت جان او آفت مال
ایتمشدی او دزده شاه کرمان	صد وعده و صد هزار احسان
ایتمشدی شه اوستنه حواله	کیم ایده وجودینی ازاله
چو جانه ایدوب مکر عزیمت	چوقدن کوزه دردی شاهه فرصت
دوشمشدی بو کاره التزامه	کرمشدی کمین انتقامه
هر قنده کیدرسه شاه خرم	اول جایه واروردی اندن اقدم
شه کندیکی دم کهی شکاره	بز کبی چقاردی کوهساره
کرمابه یه کردیکنده عریان	جن کبی اولوردی آنده پنهان
عزم ایلیه صحن کلستانه	خادملك ایلردی باغبانه

بر جامعه ایلدکده آهنك	سائللر ایله اولوردی همرنك
کاهی اولوروب اوقوردی مصحف	که کاغذ اولشدرردی صحف
تبدیل قیافت اول بد آموز	فرصت کوزدردی هر شبانروز
که آشجی اولوردی کاه سقا	که پیر کزردی کاه برنا
که هندی اولوردی کاه بلغار	که اوزبك اولوردی کاه تاتار
که سایل اولوردی کاه تاجر	که زاهد اولوردی کاه فاجر
بیك صورت ایله اولوب پدیدار	ایلردی خدیوه قصد ازار

اول شب که داور جکر تاب	اولمشدی مقیم کنج سرداب
غالب کلوب اکه سوکواری	ویرمشدی فراغته قراری
فرصت دوشروب او خوك خونریز	کیران فساده اوردی مهمیز
سردابك اوکنده چند خدام	نوبتله ایدرلر ایدی آرام
اولمشدی بی دماغ و دلتنك	ایتمشلر ایدی منامه آهنك
دارو قوقیدوب او شخص قاتل	هپ عقللرینی ایتدی زائل
سردابی ایدوب درین کشاده	اولدی پرکینه تاب و داده
اول قوقیدوب درونه دارو	اندن در خلوته قودی رو
سردابه آتلدی لاابالی	بولدی خم کهنه کبی خالی
قندیل دورر اکرچه سوزان	اما یوق ایچنده شاه جرجان
بر نیچه زمان ایدوب تفکر	غرق ایتمش ایکن یم تحیر

ناگاه آنی کوردیکم بر آواز بر لعب اکجنده ایتدی آغاز
بر برایله بر ایکی یکانه خدعه ایله کلورلر اول مکانه
تیز یاقدی او دمده تازه دارو سردابن اچیبن بر ایلدی بو
اولدیلر اولوب ادیبی بیجا سرمایهٔ هوشدن معرا
جاوید ایله اولدی شاه جرجان برجانبه هر بریسی غلطان
چون بولدی بو فرصتی او غدار خرم شهی ایلدی کرفتار
دستنی قفایه بغلدی تنگ دیوار سرایه ایتدی آهنگ
مانندهٔ مار چقدی بامه سلکنی چکوب چقردی طامه
صارقندی شهی بره مقدم کندوده طوتوب کندی محکم
اینکده ایکی زمینه بی باک کلدی اکه راست او خصم چالاک

حکمت بو سرای شهریارک اطرافی محیط اولان حذارک
قربنه ایدی مکان چالاک آمد شد ایدردی چشم ادراک
شوقیله اولوب تمام حاضر اولمشدی طلوع صبحه ناظر
دزدک کوزی طامدن دکل دور اومجاده او دوجی کوزی مشهور
کوردی آنی کاولدی بر سبکپا بالای سرایدن هویدا
صارقندی بوکین زمینه اول کندو دخی ایتدی قصد اسفل
چالاکه توجه ایتدی غیرت ایتمشدی چو شعله کسب الفت
قاپدی چو ماغین شال اژدر جان ایتدی نشانهٔ غضنفر

مشغول ایکن اینکه اید کار اولدی ایریشوب اکا قفادار
بر حمله سخت ایدوب حواله دوندردی بره بیان چو لاله
بند ایتدی الین قفاده محکم صوردی اکه کیم نه کشیسن آدم
بو بارنده نه یردن آلدک نه وجهیله بو متاعی چالدک
ناچار اولوب ایلدی او غدار چالاکی قضیه‌دن خبردار
شه کوندیروب ایتدیکنی اقدام هب اول و آخر ایتدی اعلام
چالاک ایشدنجه اولدی حیران خاکه دوشوب ایتدی شکر یزدان
شاهین باشنه کتوردی هوشین قرده ایله شنف ایتدی کوشین

واقف اولیجق ماله خرم حیرتله زبانی اولدی ابکم
اولماسه اکر دوستی بغلو بی شبهه سورردی پایه رو
چالاکه دیدیکه ای برادر اولدی بکا همتک مکرر
اولسکام بن کینه چاکر اولماز بنه لطفکه برابر
قتقت بنی ایلدک سن احیا انسان ایده مز اکا مواسا
بوس ایتدی ادبله پای شاهی تقصیرینه ایتدی عذرخواهی
ویردی الینه شهنک شاباش پاین اوپوب ایلدی ستایش
شاه ایلدی ایکی کوزلرین بوس ایتدی آنی التفاته مانوس
اول خوبی بی اماکی چالاک کندو اوینه کتوردی بی باک
اوردی ایاغینه آهنین بند بر محبس تنگه ایتدی پیوند

چالاک ایله راه لغمدن شاه　　سردابه ایرشدیلر سحرگاه
کوردیکی یا نور زوالی مهرو　　ایتمش آنی مرده شکل دارو
چالاک ایدوب آنی داخی هشیار　　ایدی بو قضیه‌دن خبردار
احوال گذشته‌یی ایدوب یاد　　سرداب ایچی اولدی خلد آباد
چون لشکر شهریار خاور　　اولدی سیه شبه مظفر
داروی سریر صبحگاهی　　زین ایتدی بو کهنه بارگاهی
اعیان امور شاه خرم　　دیوانه هپ اولدیلر فراهم
هپ پادشهک فراغندن　　محزون ایدیلر بو حالتندن
هر بری ایدوب سوزه سر آغاز　　بو گونه کلامه اولدی دمساز
کیمی دیدی شاهمزه لایق　　قطع ایلیه رشتهٔ علایق
کیمی دیدی شه جهانه در جان　　جان اولمیجق طورر می ابدان
کیمی دیدی اوله سلاطین　　نه مال قالور نه ملک و نه دین
کیمی دیدی افضل عبادت　　شاهانه دکلمیدر عدالت
کیمی دیدی تخت اولنجه خالی　　اولمزمی تفرق احتمالی
کیمی دیدی کوش ایدرسه اعدا　　سرحدلرین ایلمزمی یغما
کیمی دیدیکه شاه کرمان　　البته اولور طوریسه نالان
بعضی دیدی بر غلام ایچون شاه　　ترک ایده می تختنی حاشی لله
البته مرور ایدوب بو حالت　　خلوتده ایدر ینه قناعت
برکون یرینه کلوب شعوری　　سلطانلغه میل ایده ضروری

آخر بو گاوه ویردیلر قراری　　شاهه ایده‌لر نیاز و زاری
اندوهین ایدوب تحمله تخفیف　　ینه ایده‌لر سریره تکلیف
هپ اولدی او ساعده اکابر　　بو فکر ایله فتح بابه ناظر

ناکاه آچلدی باب سرداب　　مانند درون تنک احباب
کوردیلر آنی که اولدی سلطان　　پر خنده کشاده رو نمایان
آردنجه نه کوردیلر که جاوید　　عرض ایتدی رخ مثال خورشید
آردندن اکفوم اولدی پیدا　　بر شخص غریب طرفه سیما
جاویدی کورنلر اولدی حیران　　مرده نجه بولدی دیه‌لر جان
خلوتده او شاه شیخ منظر　　کویا که چیقردی بر کل تر
جاویدی کورن دیدی ملکدر　　چالاکی کورن دیدی معکدر
حیرتله دوشوب زمینه اعیان　　پابوسنه اولدیلر شتابان
بر بر نه ویردی فرقهٔ عالم　　کیم چقدی ظهوره شاه خرم
خسته ایکن عجب که جاوید　　ایتمش او دخی حیاتی تجدید
بو مژده ایدوب سرایی سرشار　　پر اولدی درون شهر و بازار
برگونه مسرت اولدی ساری　　کیم غمزده‌نی کلدی اضطراری
شه چشمه‌سی کرچه امر آسان　　خلق اولدی ولی او شوخه حیران
کیم یاتش ایکن مثال عنبر　　قندن بو کا بو حیات دیکر
خلوتده نه اولدیمی مسیحا　　کیم ایلیه مرده کانی احیا

کیمی دیدی شهره وار ولایت   سلطانلره جوقمی بو کرامت
کیمی دیدی بو شخص ایا   سردابدن اولدی نیجه پیدا
در بسته ایکن طریق سرداب   بو خلوتده قنده اولدی رهیاب
مجهول ایدی خلقه چون حکایت   هپ اولدی اسیر دام حیرت
هیچ ویرمدی بر لبیب و دانا   بو صورت دلغریبه معنا
مفتاح خرد قالوب معطل   بو شکلی کیمسه ایتمدی حل
دولتله او شهریار عادل   بالای سریردن ایتدی منزل
ترتیب اولنوب رسوم دیوان   یرلو یرینه اوتوردی اعیان
شه صوردی که قنده فخر ناکام   دیدیلر او شاه اولدی سرسام
صحرالره دوشدی قیس واری   گشت ایتمده دشت کوهساری
احوالنه ایتدی خیلی رقت   احضارینه ایلدی اشارت
صحراده بولوب او نامرادی   ویردیلر اکا نوید شادی
کوشش ایلدکده فخر زاری   بازدی نشاطلک اولدی بازی
چون ایردی حضور پادشاهه   رخساره سوردی خاک راهه
شاه ایلدی فخر ناتوانی   شایسته لطف و مهربانی
بیحد ایدوب التفات و اکرام   ایتدی دل نورمیده سن رام
جاویدی کورنجه فخر زینم   کویا که شه اولدی هند و سندم
کیم فخره معینان دولت   هر کوشه دن ایتدیلر اشارت
کیم شاه صوره بو ماجرایی   بو سردن ایده گره گشایی

فخر ایتدی لب نیازمندی   بوسنده خاک مستمندی
رفع ایلدی دستنی هوایه   بال ایلدی طایر دعایه
تحریک ثنا ویروب زبانه   بسط ایتدی دعای شاعرانه
کای خسرو کامبخش ایام   اولسون سکا توسن فلک رام
فلک کبی شش جهات عالم   ذاتکله اوله همیشه خرم
اولسون فلک هلال بردوش   بابکده غلام حلقه درگوش
ای پادشه فلک جنیبه   بلمم نه بو وقعه غریبه
قیل ای مه آسمان اسرار   بو واقعه دن بزی خبردار
اولمشکن او نازنین دلکش   آغوش نشین تنگ آتش
اولمشکن او شوخ نورسیده   خاکستر توتیای دیده
خلوتده اولوب وجودی نابود   هیچ براثری دکلدی مشهود
شمدیدن اولدی [illegible] جان   یا قفلی افقدن اولدی رخشان
یا اول شره عرد طرفه سیما   سردابدن قنده اولدی پیدا
جنمیدر او شخص یوقسه شیطان   یا غول دونندی بیابان
انسان اوله مز بو جایه رهیاب   یا دیو اوله او یکر یا کهراب

شه لبلرین ایلیوب گهر ریز   گلخنده ایله ایتدی شکر آمیز
دیدی بو بنم برادرمدر   عیزن کش جان برابرمدر
بادی حیات دولتمدر   کویا که ولی نعمتمدر

بونک بکا اولدوغی بو درس — حاشا که ایرم جهانده برکس
امدادیله ایرمه بو آدم — قنده گیدن ایدی شاه خرم
هب کشور و گنج و ملک دولت — کتمشدی بو ایتمیدی همت
اولمشدی ربوده فنا تن — آزاده‌ایم بو سرور کبن
جاویدی خلاص ایدوب تلفدن — آلدی بنی دست ناخلفدن
تفصیله گیروب بو مجملی شاه — گوش ایتدی مقربان درگاه
نه اولدی ایسه او شبده ظاهر — هب ایتدی نقل اول آخر
خدام و عبید و اهل حیوان — که گریه ایدوب که ایتدی خنده
تفصیل ایله شه چو ایتدی اقدام — بر بری ایچنده اوج سرانجام
پابینه دوشوب رجال دولت — چالاکی هب ایتدیلر زیارت
چالاکه او دکلو ایتدی انعام — کیم بلمز ایدی حسابین اوهام
هب ایتدی مقربان سلطان — چالاکه بر اولقدرده امکان
هم ویردی هزار گونه نعمت — هم اولدی همنشین صحبت
اول خانه‌ده کایلمشدی ماوی — یاپدیلر آنی سرای عزی
هر قنده وار ایسه دزد سفاک — سیر ایتدی آنی رکابت چالاک
هب توبه ایدوب لصوص خودکام — چالاکه یازلدی جمله خدام
آثار حضور اولوب هویدا — شهر اولدی لصوصدن معرا
عالم بر اولوب نشاط و شادی — خون والمک کیم اولدی آدی
ایتدی او قدر تصدقات احسان — کیم اولدی غنا و فقر یکسان

شکرانه‌یه اولدی تیغ خودکام — کلبوسه زن کلدی اغنام

بو ذوق و صفایه شاه جرجان — جرجانه طونتما ایتدی فرمان
دکانلره زین ایدوب سراسر — گیدی در و بام جامه زر
غرق اولدی متاعه شهر و بازار — ایتدی لمعان قماش زرکار
بازاره قماش اولوب بر و ماک — طاقدن گشته اولدی هم حال
هر گوشه اولوب نشیمن سور — اولدی رگ مرده تار طنبور
ناهید چیقوب ترانه چنک — راشکر شوق طوتدی آهنک
چوق شهر و سرای اولندی زینت — سرنا ایله طبله کلدی نوبت
آوازه طبل شادمانی — کیم ایلدی گوش انس و جانی
آتشله طوتشدی طوب دمکش — یاندی فلکک باشنده آتش
افلاکه فشک اولوب برابر — زنجیره چکلدی صانکه اژدر
بر هفته بو حالت اوزره جرجان — صانتدی چمن گشته عنوان

اثنای سخنده شاه دلجو — چالاکه دیدیکه ای نکو خو
طوییدوکمی ایتدوکن بو احشام — جاوید ایله دختر خوش اندام
گوردکمی و شمعه شب افروز — بر برینه اولدیغین نظر دوز
چالاک سورو زمینه رخسار — عرض ایتدیکه ای شه کرمکار
یوق شبهه که اول ایکی ستوده — اولمش بری برینه ربوده

بری برینه ایدوب محبت — آمدند ایدردی چشم حسرت
بر برینه ایدوب نگاهی — ایلرلر ایدی نهفته آهی
یوقدر بو جهانده شمدی محزون — الّا مکر اول ایکی جگر خون
یوقدر بو جهانده شمدی غمگین — الّا مکر اول دو زار و مسکین
انصاف بودر که اول دو عاشق — حقا که بری برینه لایق
فرمان اولنورسه اول دو اختر — اولسون بری برینه همسر
شایسته در اول بری یه جاوید — بر جبهه سزادر اول ایله ناهید

چالاک ایدیجک مآلی تبیین — شاه ایتدی نثار در تحسین
چالاکه ایدوب ینه اشارت — دیدی که سکا دوشر بو خدمت
وار مادرینه کتور سلامی — سعی ایله حصوله بو مرامی
چالاک همان بحکم فرمان — اولدی در مادره شتابان
ابلاغ سلامی ایتدی تقدیم — مقصودینی شاهک ایتدی تفهیم
دیدی ایشدوب پیام شاهی — باش اوستنه امر پادشاهی
چون شاهک اوله مرادی بوکار — بن داخی قزم دخی پرستار
تک شاه جهان مراده ایرسون — قنغی قولنه دیلرسه ویرسون
وارلیک بندم بر نیازم — عرض ایله شه جهانه رازم
بو قصه که باصدی پای شاهی — سکانسز اولمسه تباهی
قالمایه بو خانه دان عالی — مانند جسم مرده خالی

قزجغیه کندو خانه سنده — مرغ اوجیه آشیانه سنده
جاوید ایدوب بو داره مسکن — اولسون قدمیله دیده روشن
شاید بو سببله اوله گاهی — شایان قدوم پادشاهی
قز دویدی نوید ازدواجی — شوقیله سپهره ایردی تاجی
چالاک گلوب حضور شاهه — عرض ایتدی مآلی پادشاهه
سلطان دوشوب نیازی مقبول — مسئولنی ایتدی جمله مبذول
اولدم اولوب زمانه مسرور — آماده ایدی لوازم سور
جاویده نکاح ایدوب او سروری — در راجه نثار دیلر نذوری
بر منصب ایله ایدوب سرافراز — امثالنک اوزره اولدی ممتاز
بر هفته رسوم عیش و شادی — چون بولدی بو وجهیله تمادی

بر کون ینه ایتدی شاه فرمان — کیم ایلیه لر او شب چراغان
قندیلدن آصدیلر سراپا — هر بر در او کنبده بیک ثریا
مشعلله ایله ایدوب مزین — ایتدیلر او شامی صبح روشن
بالجمله سوار اولوب اکابر — هنگامه محشر اولدی ظاهر
الایی چون ایتدیلر مهیا — شه قصردن ایلدی تماشا
جاویدی سوار ایدوب شهانه — قز قصرینه اولدیلر روانه
صاغدجیلق ایدوب او شوخ چالاک — اول خانه یه واردیلر طربناک
تسلیم ایدوب اول شها باغه — پروانه یی اوردیلر چراغه

اول ایکی غزال کون پوش / ایتدی بر بری بریکی در اغوش
پیچیده اولوب دو تار سیمین / مزج ایلدی یاسمین و نسرین
بر رشته یه بند اولوب زن و مرد / اولدیلر ایکیسی زوج ایکن فرد
کرم اولدی میانلرنده الفت / کیدی ایکیلک لباس وحدت
آمیزش ایدوب ایکی صنوبر / بر کاسه یه کیردی شیر و شکر
ایتدی اویانجه مرغ خفته / کلبنده کی آشیانی سفته
برکیشه آلت تناسل / ایتدی بری برینه تداخل
یازدی قلم مداد لعلین / اول صفحه ده فصل و باب رنگین
ایتدی آچلنجه خوان احسان / انکشتی حواله نمکدان
مفتاح حیات اولنجه در کار / اولدی در کنج جان پدیدار
دللندی دهان زر انکم / مسمار محبت اولدی محکم
آتشله بری طوتوب بخور ذات / اولدی بریسی کلاب افشان
چون غنچه الین ایلدی کل / شبنم کبی آقدی چشم بلبل
مستغرق اولنجه نور نوره / عزم ایلدی هر بری حضوره
چون نار شفقله کهنه حمام / کرم اولدی اروب سپیده بام
کلدی لمعانه طاس خورشید / غسل ایتدی او طاس زرنکارده
اعیان ملک صدور دیوان / تبریکه اولدیلر شتابان
بندردیلر آت رخش جاهه / عزم ایلدیلر سرای شاهه
روین ایده رک عرق چکنده / سوردی قدم خدیوه دیده

خلعتلر ایله ایدوب اکرام / لطف و کرمنی قلدی اتمام

چون ایردی نهایته مطالب / چالاک ارالقدن اولدی غائب
شه اولدی چو بن وزار و غمناک / جیب دلین ایتدی دست غم چاک
اول سوره تعاقب ایتدی ماتم / طولدی غمله درون خرم
اعیان اکابر ایتدی زاری / ذوقه بدل اولدی سوکواری
هر چند که ایتدیلر تکاپو / اثاری بولنمدی سر مو
نه کوکده قالدی نه صوامع / نه مدرسه قالدی نه جوامع
نه کوی سرای نه شهر و بازار / اولمادی نه اثر پدیدار
نه تکیه نه چارسو نه حمام / نه صفه نه چاه نه سر بام
نه زیر زمین نه سقف خانه / نه کنج کنشت نه قهوه خانه
نه قالدی چمنستان نه کلخن / قالمادی اراغادق نشیمن
نه موت و حیاتی اولدی معلوم / نه غیب و حضوری اولدی محسوس
شاه اولدی بو وقعه دن جکر ریش / اولدی دیلی کارکاه تشویش
چالاکه اولوب نیاز مایل / بند ایتمش ایدی علاقه دل
مأیوس اولوب ایندی آخر کار / ایتدی لبنه وداع گفتار
پامال ملال اولوب ضروری / ترک ایلدی بستر حضوری
ال چکدی امور مملکتدن / کوز یومدی حضور سلطنتدن
ایتدکجه حقوق خدمتن یاد / ماننده ابر ایدردی فریاد

بعنا ما تم

ارباب امور و دولت و دین / هب اولدی بو وقعه دن غمکین
ناچار ویروب رضا قضایه / اصمرلدیلر آنی خدایه

اما کله لم بو یاکه چالاک / براعیه یه اولوب هوسناک
فکر ایدیکی شهریار کرمان / چون خرمی صیده ایدی فرمان
شمدی بو در اقتضای عزت / بنده ایدم آنی صیده همت
زین ایدی لباس شبروانه / اولدی اویکا او شب روانه
چون ایتمک ایدی بانینه لاشی / برکونده بش آلتی منزلی طی
بر فج کوه اولوب رونده راه / کرتما ایرشدی بر شبانگاه
کرمانه او شبکه اولدی واصل / سر وقته شاهک اولدی نازل
خواب ایجره شکار ایدوب او شاهی / اولدی نه اول شب ایجره راهی
بر هفته تمام اولنجه کامل / اولدی نه خانهٔ سمنیه واصل
حبس ایتدی او تیره رایی / اول یرده که حبس ایدی فدایی
چون کوردی فدایی پادشاهین / مد ایتدی سپهه دود آهین
دارودن او شاه نابهشیار / چون چشمن آچوب اولنجه بیدار
ایتدی اول ایکی اسیر محنت / بر برینه نکاه حیرت
چون اولدی قضیه دن خبردار / سرمایهٔ جاندن اولدی بیزار
طویرقدم فدای کزلو رازی / ایتدی شهنه زبان درازی
دیدی عملکده رای جفاکاره / بو محنته اولدیغک کرفتار

بویله روشنک بو در سزاسی / سوء عملک بو در جزاسی
فردا اولور زدم سحرگاه / بر بیره عدمده همراه
شمده تلفه ویروب قراری / صبر ایتدی جفایه اضطراری

اما او شب سیاه جامه / تبدیل اولنجق فروغ نامه
پر نور اولنجق فضای عالم / مانند روی شاه خرم
چالاک اولوب اولدم آشکاره / عزم ایتدی سرای شهریاره
کیم کوردی ایسه اولوب شتابان / ابلاغ نویده آندیلر جان
خرم ایدیجک بو مژده کی کوش / دریای مسرت ایلدی جوش
صبر ایتدی همرهی پایه / جان آتدی دریچهٔ سرایه
چون دیده سی اولدی رو به دوش / افراط صفادن اولدی بیهوش
که چشمن اوپوب کهی عذارین / ابر ایلدی چشم اشکبارین
اطرافن آلوب رجال دولت / تعظیم ایله ایتدیلر زیارت
چون کلدی خوش آمدی تمامه / اولندی مباشرت کلامه
شه تفقد ایدوب سؤال حالن / صوردی اکا غیبتن مآلین
پای شهه ایتدی شه سپایی / عرض ایلدی جمله ماجرایی

دیدی که شها چو شاه کرمان / بو فتنیه اولدی رشته جنبان
صد شکر اله کروب فدایی / زنجیره اوردی دست و پایی

بو فعله چون ایدی شه جسارت   بو عبد کینه دوشدی عزت
کیم بنده اولوب بو کاره جسته   احضار ایدم آنی دست بسته
ایام سعادتکده پادشاهم   عون حق اولوب بنم پناهم
اسانتر ایدوب خدا مرامم   آلدم او عدودن انتقامم
لطف حق اولوب بکا مددکار   درکاهکه ایدم آنی احضار
خائف او کینه جو بو حالا   بنداچه یاتور ذلیل و تنها
ویردم اکا فعلنک جزاسن   البته ایدن بولور بلاسن
معلوم اولیجق بو راز مبهم   انکشت کز اولدی خلق عالم
شاه اولدی مثال صبح خندان   جرجانه ضمیمه اولدی کرمان
بی مصرف و بی مصاع عسکر   اولدی بو مراد ایله مظفر
چالاککه ایشنده اولدی حیران   اقدامنه اولدی آفرین خوان
اوپدی یکیدک رخ و دهانین   بولسیدی فدا ایدردی جانین
جمله وکلای رفعت آیین   بسط ایتدی زمینه دست تحسین
انصاف ایله دیدیلر که تقدیر   چالاکی بو ملکه ایتدی اسیر
برج کز ایدوب خدیوه امداد   ایتدی آنی مرک الیدن آزاد
شهدی بنه جان   بر بو یله شه اولدی برکذاری
کرمانشهی کبی خصم شرتیر   درکاهه کله اسیر زنجیر
بوندن ایاروندر حقیقت   یا بوندن ایو اولور می خدمت
هپ مالکلکین ویرورسه داور   بو خدمته اولمیه برابر

سرتاج زبان ایدوب ثنایی   چالاککه هپ ایتدیلر دعایی
عالم ایشیدوب بو کیف و کویی   هپ آچدی دکان آرزویی
کیم اوله کرک خدیو کرمان   میدان هوایه شهدی غلطان
نعل بدینک کوروب سزاسین   بولسه کرک ایتدی کی جزاسین
هر جمله مدبران کشور   اولدیلر ایدی اکا مکدر
زیرا که کوروب تدارک جنک   هر سال ایدردی جنکه آهنک
راحتدینی ایدوب اطاره   چوق رخنه اوروردی اول دیاره
چون کردی اله او خصم غدار   اهلاکنه اولدیلر هوسکار
شد ایلدیلر بیلوب اوصافی   کیتدی میان اتفاقی
هپ کوردی آچوب ادن شهر باره   دوشنلر ایدی بو انتظاره

اما که اصالت شاه   سررشتهٔ قهرین ایتدی کوتاه
لطفی اولوب انتقامه غالب   عفو اولدی رسوم غدر شالب
جنبیده اولوب رک اصالت   جوش ایلدی لجهٔ عنایت
ایتدی وزرایه بو یله ایما   کیم بر آلای ایده لر مهیا
انواع لباچه سلاطین   بر رخش کرانه بساط زرین
چالاککه ادنیه اولوب روانه   الکبس ایده لر شهی معانه
آداب ملوک ایدوب رعایت   آنی ایده لر سرایه دعوت
بندی وزرا بحکم فرمان   اولدیلر آلای آشنابان

کوردیلر او شهریار خونی … اولمش غم و محنتکه زبونی
اولمش او شه سر پرنخوت … افتادهٔ جاه میخ ذلت
ویروب اکا بندن خلاصی … کیدردیلر اول لباس خاصی
هپ ایلدیلر برسم تکریم … پیشنده زمین بوس تعظیم
بو وضعی کورنجه شاه کرمان … مانندهٔ بید اولدی لرزان
اندوهی بدل اولوب فرحه … صد شرمله دوشدی اضطرابه
برشکل آلای ایتدیلر مرتب … کیم کورمش ایدی چشم کوکب
بندردیلر آنی رخش جاهه … عزم ایلدیلر سرای شاهه
اول شوکت شه حزین دل … چون باب سرایه اولدی واصل
تعظیمه شاه تخت جرجان … چاق باب سرایه اولدی پویان
هیچ ایتمدی اول شه جهانکیر … اکرامده بر دقیقه تقصیر
کویاکه هیچ ایتمه‌مشدی سبقت … بیک ذره میانه‌ده خصومت
فرمانده تختکاه کرمان … اولمشکن اسیر دست جرجان
اماج بلا ایکن حیاتی … چون کوردی بوکونه التفاتی
خجلتله اولوب سرشکی ریزان … از قالدی مجابله ویره جان
اماکه شه ایلیوب نوازش … لطفیله دیلنه ویردی رامش
تشریفین ایدوب حواله تخته … دستینی طوتوب چیقاردی تخته
برتخته جلوس ایدوب ایکی شاه … بر برجه یقعدی مهر ایله ماه
اول شرطه اولدو غنچه اکمم … ایلردی نوازش اکا خرم

لطفیله ویروب اکه تسلی … دیدیکه دکل کدر محلی
طوت خاطریکی خوش اولمه دلتنک … شاهان کهی صلح ایدر کهی جنک
احوال ممالک ای برادر … کهی صاف اولور کهی مکدر
یاد ایلمه کهنه ماجرایی … طی ایله بساط ماضیی
خانک کبی ایله عشرت و عیش … هیچ خاطریکه کتورمه تشویش
اوضاع فلکدن اولمه محزون … هپ بویله دکلمی حال کردون
بوقدر هی ثبات ملک عالم … عیش ایلیه لیم سنکله بردم
عالمده سکا نه بکا باقی … کلسون قنی مطرب ایله ساقی
بو تختده کندوسند کبی بیل … دلدن کدر کیدر صفا قیل
برحالده ایله تأسف … بوقدر آره مزده هیچ تکلف
اولدوک بزه سن عزیز مهمان … اوشته زر و کوهر اوشته جرجان
کرمانه دخی پیام کوندر … کلسون زر و سپاه و عسکر
بونده دو کنجه آب و دانه … اول تختکه عز ایله روانه
ایتدی او شه ستوده خصلت … کرمان شهنه او دکلو حرمت
کیم برده کین اولوب دریده … اولدی شهه عبد زرخریده
باصدردی دلنده کی غباری … فیاضهٔ عفو شهریاری
هر سویلدیکنده شاه دلجو … سهتر دیکی بابنه سوره رو
اماکه قومزدی شاه خرم … برلطف جدید ایدردی منضم

بو حالله كیجدی نیجه ایام
چون شهلر تنك كوه اولدیغندن
یم کبی بو شوقیله اوروب موج
کلدکده کسپه کشان کرمان
اولدی ایکی شاه وایکی لشکر
بیکانه لك اولدی آشنایی
اسنه متبدل اولدی خشیت
شاهیله اوداکلوا اولدی همجوش
لطفندن اوداکلوا اولدی ممنون

کرمانه رسیده اولدی سعلم
اولمشلر ایدی غریق شیون
جرجانه چکلدی فوج در فوج
شاه ایتدی مراتبنجه احسان
بربرلری ایله هب برادر
برکینه لك جان فدایی
انه متحول اولدی وحشت
کیم تختنی ایلدی فراموش
کیم یاد وطن ایدردی محزون

اماکه زحام فوج عسکر
اکلردی آنی که عیش صوری
برکون دو شروب زمان فرصت
اولدی لب خجلته دیروب شور
کاهی پادشه سریر همت
هر موبدن عدم اولسه بردل
تا جنبش جرخ اولنجه ساکن
بجه دادی سکابن ایدم ایجاد
بو عزت وحرمت وبو اکرام

ایلردی دماغنی مکدر
محتاج فراقدر ضروری
دامانه سوردی روی خجلت
بو نوعه نیازمند دستور
ای نیر مشرق مروت
تعداد عنایتك قابل
تعبیر مروتك نه ممکن
بن کیردم الهسن ایدك آزاد
بو تسلیت وبو لطف وانعام

بوکیدن اولورمی هیچ صادر
بو لطفی که ایلدك بکاکس
بو جوهر ذات ولطف کوهر
عمان مروت ایلیوب جوش
ایدك بکا کونه کونه احسان
بو عبده جوق احترام قلدك
ایدك بنی لطف ایله خیرآباد
کرچه دکلم بو بذله لایق
درکاهکه کلسون ایله فرمان
شاها ایده لیم اولور رخصت
شهدن کیرو اولهلیم روانه
نه گوش ایدیجك ایدوب تبسم
دیدیکه غرض هوانسه در
مالکده مالککده مطلق
چون طایر شوقك ایتدی پرواز
ایتدی وزرایه شه اشاد
ایتدی وکلای کار فرما
تشییعه جیقوب خدیو جرجان
بو فتنه ده باعث اولدی چالاك

بو همته هر کیشی نه قادر
ایتمزدم آنك بریسنی بن
بر پادشه دکل میسر
ایندك بنی عبد حلقه درکوش
کیم یوق عددین بیانه امکان
مردانه لکی تمام قلدك
عبد ایله بنی دیدك آزاد
ایت دفتر بنده کانه لاحق
هر سال خراج ملك کرمان
شهدن کیرو رفع بار ثقلت
اذ تکله قدیمی آشنایانه
احوالنه ایلدی ترحم
بوقسه نه خراج مملکتدر
هب سکه مبارك ایلیه حج
زاد وسفره اولنسون آغاز
ترتیب ایده لر مهام رحلت
بالجمله لوازمین مهیا
ایتدی آنی روبراه کرمان
اولدی ایکی ملك فتنه دن پاك

چالکنک شاده فانی — گردون کبی اولدی قدری عالی

من بعد اولوب زدوده اکدار — قالمادی صفادن اوزکه برکار

جاوید ایکه ده فخر حالات — اوقات کیچردی لرطربناک

عشرتدن آلوب تمام وایه
بابانه ایرشدی بو حکایه

ای غافل ساده لوح تاکی — تحصیل هوا منابه نی

اتیکده نه دکلو اوج پرواز — البته ایدر حضیضه آغاز

حالسکده نه دکلو عالمه شور — اولمه دم استعاره مغرور

حالک نولورای فقیر بی زاد — امدادینی قطع ایدنجه استاد

بریج پول ایچون هیچ اولوب شکنجه — مانند دفینه طلبنجه

سیم وزر ایچون هیچ اولوب تعبلر — کوردک نیجه حلم ایله غضبلر

زر دیدیکک اول عروس بدمهر — کوستردی هزار چیدن چهر

جیکدنه ایدنجه مایل راحل — بیک کیسه وجیبه اولدی داخل

که دشنه اولوب که اولدی شیر — گاه اولدی سوار وگاه زنجیر

گاه اولدی رجال حربه آلت — گاه اولدی زنه حلیه وزینت

لوح اولدی کهی وگاه خاتم — که کوردی سرور گاه ماتم

که بسته چقوب که اولدی پامال — گاه افسر اولوب که اولدی خلخال

که قبله نما که اولدی ساعت — گاه اولدی رکاب و رخت دولت

108

گاه آفت گردی گاه آبه — که مجمر اولوب که آفتابه

بیک قالب اچنده اولدی مسکوک — گاه اولدی سبیکه گاه مسکوک

گاه ایلدی حقه دن گذاری — که پوته ده ایلدی قراری

بیک خانه یی ایلدی زیارت — بیک کشوره ایلدی سیاحت

که کیسه لره ایچه کیردی زندان — صندوقلر ایچره اولدی پنهان

گاه اولدی فدای باغ و گلشن — گاه اولدی بهای نان و روغن

که مهرلنوب که اولدی موهوب — که رهنه ویروب که اولدی منهوب

که قیمت قهوه گاه شکر — گاه اولدی بهای اسب واستر

گاه اولدی هدیه گاه رشوت — گاه اولدی عطیه گاه قیمت

که دزد چالوب اولندی تجریم — که ارثه کیروب اولندی تقسیم

گاه اولدی بهای باده که بنگ — گاه اولدی مدار صلح که جنگ

بر کیمسه یه اولمدی وفادار — الحاصل او بیوفای غدار

شوقیله آچرسن اکا آغوش — سن نائل اولنجه ایلیوب جوش

اول خنده ایدر سکا نهانی — جانم دیو قوشولرسن آنی

ایدم چو غنیک کوزینی روشن — کای ساده درون سن کبی بن

چوق کیمسه بکا سنک کبی دل — ویرسه دی رایافقیره غافل

بن قالدم اوکندی چاره و ناچار — هیچ بریه اولمدم وفادار

صید ایلرم اورکه مبتلایی — بن ساکنه ایلمم وفایی

اولدکسن ایکی جهانده رسوای — ای نفس هوس پرست خودرای

بر اکلدک جهانی فانی
فانوس خیالدر بو عالم
صورت عرضیدر آنده یکسر
اوضاع جهان بوکونه دریه هب
اختردن اولعب سپهر قلاش
بو منزل پست کهنه بنیاد
تعمیرینه چوق کیش ایتدی اقدام
بر ایل کبی دربو کهنه منزل
چون اولدی قوناق کبی بوخانه
هرخانه که سست اوله بناسی
اجزاسی اوله الک خصوصا
ویران اولور آخر اول عمارت
صهبای فنا یه اولسه باقی
باقی یه چاش فنادن اول اکه
دنیاده دفی ایدرسک اباد
کیم اولمیه طرحی زود فانی
همدوش سپهر اوله زمینی
تعطیل ایده نسخ نقشنی الواح
تعبیر وره صماخ زینت

بر حوصله خواهش ایتدک آنی
تمثالی کدرده دردمادم
اعراضه دکل بقا میسر
اجزاسی خیالدن مرکب
اطفال فریبیدر بو نقاش
چوق ساده دروغی ایتدی دلشاد
آخر قودی کیتدی کام و ناکام
جسم اوزره یاپرمی خانه عاقل
اولدقجه او توده ساخرانه
اولمه کل و سنکدن اساسی
اجزای فنا پذیر دنیا
عاقل اکا صرف ایدر می همت
یاپ دار بقاده قصر باقی
دهر ایلیدی وجودیکی حک
باری او بنای ایله بنیاد
ضبط ایلیه قوت معانی
مشرف اوله غیبه نشینی
معناسی اوله غذای ارواح
مضمونی اوله مدار عبرت

لب تشنه یر اوله حوض مورود
الدن اله دور ایرجه جهانی
اجزاسی چیقه هنوز کاغدن
طوقنمیه دست اهل پیشه
رسم خیالین ایده تصویر
دیرلر اکا فی الحقیقه آثار
اولمیه اجانب اکا محرم
بویله اثره کیم اوله فائز
بو غنچه کلدنکه دینمز آثار
منت حقه اولدی بو عمارت
مانند قصور باغ ماوی
نه وسمه معین اولور نه غازه
بیکانه الی طوقنماشدر
هر صفحه سی تختهٔ زواهر
سرشار جواهر معانی
رفتاری سمو قد موزون
معناسی کل نهال صورت
هر بیتی مثال نقش خاره
هر صفحه سی کارکاه تشویه

بیکانه یه اوله بابی مسدود
تنک شکر ایلیه دهانی
قیمتله آلنمیه دکاندن
نه ارهٔ پیش اوله نه تیشه
معماری طبیعتن ایده تعمیر
کیم دکمیه اکا دست معمار
کندک یاپسن الکله محکم
بونا اثر اعتقادی جایز
اولسنه دکل پر خس و خار
ابیاتی قصوردن عبارت
حوریلری بکر در سراپا
رخساری طور بهشته تازه
تعبیرلری اوقنماشدر
هر بیتی خزینهٔ جواهر
لبریز زلال جاودانی
رخساری جلی لباسی شکون
آرایشی تازه حسنی عبرت
جوششکه موج استعاره
دکان نکات و بحر تشبیه

هر بیتی دو مصراع در فیض / هر مصراعی موج عنبر فیض
مرآت مواعظ و نصایح / مشکات روایح و فوایح
بو نقشله اولدی تازه رنگین / آثار سخنوران پیشین
بنده اولوب اول کرده پیرو / ویردم رخ نظمه زینت نو
فردوسی و خسرو و نظامی / شه قاسم و هاتفی و جامی
سلک سخنه چکوب جواهر / نظم ایلدیلر نیجه مآثر
کیم نوسبقان مکتب حال / اندن اوله درس خوان آمال
معناسن ایدوب هم استفاده / هم نفع ایده لر مع الزیاده
مضموننی ایدوب مدار ارشاد / اکداردن اوله دللر شاد
اولمایه نظرلرنده مبهم / احوال تقلبات عالم
باقدقجه بولوب صفای اوقات / قلبن ایده شسته موج ابیات
بو صفحه یه چکدیکن سوادی / باکه بو نیت اولدی بادی
برچیده اولنجه کار و بارم / قاله بو جهانده یادکارم
اولورسه کیمک نظر کذاری / خیر ایله اکه بو خاکساری
هر کیمکه کورسه بو کتابی / بر فاتحه در رجای نابی
بو تازه اثرله نابی / مجموعهٔ روزکار طولسون

یارسون ورق سپهره خورشید
تاریخین اثر مبارک اولسون

ت السلامة في